

"CROWE MNE" d.o.o.

Broj 54/25

Podgorica, 14.03. 2025 god.

**AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE
„LOVČEN“ PODGORICA**

**POJEDINAČNI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI
SA STANJEM NA DAN I ZA GODINU KOJA SE
ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024. GODINE I
IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**

AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE „LOVČEN“ PODGORICA

SADRŽAJ

	STRANA
Izveštaj nezavisnog revizora	1-5
Pojedinačni bilans uspjeha za godinu koja se završila 31. decembra 2024. godine	6
Pojedinačni bilans stanja na dan 31. decembra 2024. godine	7
Pojedinačni izveštaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završila 31. decembra 2024. godine	8
Pojedinačni bilans novčanih tokova za godinu koja se završila 31. decembra 2024. godine	9
Napomene uz pojedinačne finansijske izveštaje	10 – 58
Prilog 1: Izveštaj menadžmenta o poslovanju za 2024. godinu	

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Lovćen osiguranje AD Podgorica

Mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih pojedinačnih finansijskih izvještaja Lovćen osiguranje AD Podgorica (u daljem tekstu: „Društvo“), koji obuhvataju pojedinačni bilans stanja na dan 31. decembra 2024. godine, pojedinačni bilans uspjeha, pojedinačni izvještaj o promjenama na kapitalu i pojedinačni izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomene, koje sadrže pregled osnovnih računovodstvenih politika i ostala objelodanjivanja (u daljem tekstu: „finansijski izvještaji“).

Prema našem mišljenju, priloženi pojedinačni finansijski izvještaji istinito i objektivno prikazuju, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembar 2024. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori i propisima Agencije za nadzor osiguranja koji regulišu finansijsko izvještavanje društava za osiguranje u Crnoj Gori.

Osnove za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o reviziji Crne Gore, Zakonom o računovodstvu Crne Gore i međunarodnim standardima revizije (ISA) primjenjivim u Crnoj Gori. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odeljku izvještaja koji je naslovljen *Odgovornost revizora za reviziju pojedinačnih finansijskih izvještaja*. Nezavisni smo od Društva u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) i etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju pojedinačnih finansijskih izvještaja u Crnoj Gori, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtjevima i IESBA Kodeksom.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našem profesionalnom rasuđivanju, od najveće važnosti za reviziju pojedinačnih finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije pojedinačnih finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

Akcionarima Lovćen osiguranje AD Podgorica (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Ključno revizijsko pitanje	Odgovarajuća revizijska procedura
<i>Procjenjivanje tehničkih rezervi</i>	
Tehničke rezerve u iznosu od EUR 38.051 hiljada na 31. decembar 2024. godine (31. decembar 2023. godine: EUR 35.986 hiljada) predstavljaju značajan dio ukupnih obaveza Društva. Vrednovanje tehničkih rezervi uključuje procjene u vezi sa neizvjesnošću ishoda, uglavnom u vezi sa ukupnim iznosom potrebnim za podmirenje obaveza, uključujući bilo kakve garancije osiguraniku. Društvo koristi aktuarske modele kao podršku izračuna tehničkih rezervi. Određivanje pretpostavki koje se koriste u izračunu tehničkih rezervi uključuje značajnu procjenu Rukovodstva i procjenu o neizvjesnim budućim ishodima. Različite ekonomske i neekonomske pretpostavke, kao što su stope inflacije ili trendovi vezani za sudske sporove, se koriste za procjene ovih tehničkih rezervi. Zbog značajnosti tehničkih rezervi, te njihove inherentne neizvjesnosti procjene, ovo područje smatramo ključnim revizijskim pitanjem	Stekli smo razumijevanje dizajna internih kontrola nad aktuarskim procesom koji uključuje izračun rezervacija za štete, proces korišćenja ekonomskih i aktuarskih pretpostavki, kao i proces izvođenja novčanih tokova. Takođe smo razmotrili pristup i metodologiju koju Društvo koristi za aktuarske analize koje uključuju poređenje procjena i stvarnih pokazatelja iz prethodnih perioda. Naša procjena je, po potrebi, uključila evaluaciju specifičnih ekonomskih i aktuarskih pretpostavki i razmatranje procjena Rukovodstva vezano za korištene pretpostavke, koje mogu varirati u zavisnosti od proizvoda i/ili karakteristika proizvoda, i takođe usklađenost modela sa Zakonom o računovodstvu i propisima Agencije za nadzor osiguranja koji regulišu finansijsko izvještavanje društava za osiguranje u Crnoj Gori. Posebno smo naše procedure usmjerili na modele koje smo smatrali materijalnim i kompleksnim i/ili zahtijevaju značajne procjene u vezi sa korištenim pretpostavkama, naročito dugoročnog dijela za poslove neživotnih usluga. Za sprovođenje naših revizijskih procedura, koristili smo usluge eksperata - aktuara. Nadalje, izvršili smo revizijske procedure kako bi procijenili da li modeli obezbjeđuju ispravan i potpun izračun tehničkih rezervi, uključujući i preračun rezultata ovog modela na odabranom uzorku. Naše revizijske procedure takođe su uključile test konzistentnosti ulaznih podataka korištenih za izračun „Nastalih, a neprijavljenih šteta“ (IBNR), nezavisan obračun IBNR rezervi koristeći različite metode i pretpostavke, kao i nezavisan preračun rezervi „Prijavljenih, ali neizmirenih šteta“ (RBNS) za anuitete. Ocijenili smo adekvatnost objelodanjivanja uključenih u napomeni 3.13 Značajne računovodstvene politike Tehničke rezerve i napomenama 16 Bruto prenosne premije, 17 Bruto rezervisanja za nastale prijavljene, nastale neprijavljene štete i rezervisanja za troškove likvidacije šteta, 18 Bruto rezervisanja za izravnane rizika, 19 Bruto ostala osiguravajuća tehnička rezervisanja uz priložene pojedinačne finansijske izvještaje sastavljene u skladu sa Zakonom o računovodstvu i propisima Agencije za nadzor osiguranja koji regulišu finansijsko izvještavanje društava za osiguranje u Crnoj Gori.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)**Akcionarima Lovćen osiguranje AD Podgorica (nastavak)*****Ostale informacije sadržane u godišnjem izvještaju menadžmenta***

Ostale informacije se odnose na informacije sadržane u godišnjem izvještaju menadžmenta, ali ne uključuje pojedinačne finansijske izvještaje i izveštaj revizora o njima. Rukovodstvo Društva je odgovorno za pripremu ostalih informacija u skladu sa propisima Crne Gore. Naše mišljenje o pojedinačnim finansijskim izvještajima ne obuhvata ostale informacije. U vezi sa revizijom pojedinačnih finansijskih izvještaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije i time razmotrimo da li su ostale informacije usklađene u svim materijalno značajnim aspektima sa pojedinačnim finansijskim izvještajima, sa našim saznanjima stečenim u toku revizije ili se na drugi način čine materijalno pogrešnim. Pored toga, izvršili smo procjenu da li su ostale informacije pripremljene, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore, posebno da li su ostale informacije u formalnom smislu u skladu sa zahtjevima i postupcima za pripremu ostalih informacija Zakona o računovodstvu Crne Gore u kontekstu materijalnosti, odnosno da li bi neko nepoštovanje ovih zahtjeva moglo uticati na prosuđivanja donijeta na osnovu ovih ostalih informacija.

Na osnovu sprovedenih procedura, u mjeri u kojoj smo u mogućnosti da ih ocijenimo, izvještavamo da:

1. ostale informacije koje opisuju činjenice koje su takođe prikazane u pojedinačnim finansijskim izvještajima su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa pojedinačnim finansijskim izvještajima; i
2. ostale informacije su pripremljene u skladu sa zahtjevima Zakona o računovodstvu Crne Gore.

Pored toga, naša odgovornost je da, na osnovu saznanja i razumijevanja Društva stečenih u reviziji, izvijestimo da li ostale informacije sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Na osnovu postupaka koje smo izvršili u vezi sa dobijenim ostalim informacijama, nismo utvrdili materijalno značajne pogrešne iskaze.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za pojedinačne finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju ovih pojedinačnih finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore i propisima Agencije za nadzor osiguranja koji regulišu finansijsko izvještavanje društava za osiguranje u Crnoj Gori, kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim za pripremu pojedinačnih finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usljed prevare ili greške.

Prilikom sastavljanja pojedinačnih finansijskih izvještaja, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Društva da nastavi da posluje u skladu sa načelom stalnosti, objelodanjujući, ukoliko je potrebno, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primjenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namjerava da likvidira Društvo ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim navedene.

Lica odgovorna za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

Akcionarima Lovćen osiguranje AD Podgorica (nastavak)

Odgovornost revizora za reviziju pojedinačnih finansijskih izvještaja

Naš cilj je sticanje uvjerenja u razumnoj mjeri o tome da pojedinačni finansijski izvještaji, uzeti u cjelini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne izvještaje, nastale usljed prevare ili greške, i izdavanje izvještaja revizora koji sadrži naše mišljenje.

Uvjeravanje u razumnoj mjeri označava visok nivo uvjerenja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Zakonom o reviziji Crne Gore, Zakonom o računovodstvu Crne Gore i međunarodnim standardima revizije primjenjivim u Crnoj Gori, uvijek otkriti materijalno pogrešne izvještaje ako takvi izvještaji postoje. Pogrešni izvještaji mogu da nastanu usljed prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih pojedinačnih finansijskih izvještaja.

Tokom obavljanja revizije u skladu sa Zakonom o reviziji Crne Gore, Zakonom o računovodstvu Crne Gore i međunarodnim standardima revizije primjenjivim u Crnoj Gori, mi primjenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Takođe:

- Vršimo identifikaciju i procjenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih izvještaja u pojedinačnim finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbijede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni izvještaji koji su rezultat prevare je veći nego za pogrešne izvještaje nastale usljed greške, zato što prevara može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namjerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola Društva.
- Vršimo ocjenu primjenjenih računovodstvenih politika i u kojoj mjeri su razumne računovodstvene procjene i povezana objelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)**Akcionarima Lovćen osiguranje AD Podgorica (nastavak)*****Odgovornost revizora za reviziju pojedinačnih finansijskih izvještaja (nastavak)***

- Donosimo zaključak o prikladnosti primjene načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, da li postoji materijalna neizvjesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvjesnost, dužni smo da u svom izvještaju skrenemo pažnju na povezana objelodanjivanja u pojedinačnim finansijskim izvještajima ili, ako takva objelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posljedicu da imaju da Društvo prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procjenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja pojedinačnih finansijskih izvještaja, uključujući objelodanjivanja, i da li su u pojedinačnim finansijskim izvještajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Mi komuniciramo sa licima ovlaštenim za upravljanje u vezi sa, između ostalog, planiranim obimom i vremenom revizije i značajnim nalazima revizije, uključujući i značajne nedostatke u internim kontrolama koje identifikujemo tokom naše revizije. Takođe, obezbeđujemo licima ovlaštenim za upravljanje izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koja se u razumnoj mjeri može očekivati da se odražavaju na našu nezavisnost, i gdje je to primjenjivo, odgovarajuće mjere zaštite.

Od pitanja saopštenih licima ovlaštenim za upravljanje, određujemo ona pitanja koja su bila od najvećeg značaja u reviziji pojedinačnih finansijskih izvještaja tekućeg perioda i shodno tome, predstavljaju ključna pitanja revizije. Mi opisujemo ova pitanja u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakon ili regulativa isključuje javno objelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izvještaj revizora, zato što je razumno očekivati da negativne posljedice budu veće nego koristi od takve komunikacije.

Ovlašćeni revizor u angažovanju na reviziji na osnovu kog je sastavljen ovaj Izveštaj nezavisnog revizora je Đorđe Dimić.

Crowe MNE d.o.o. Podgorica
14. mart 2025. godine
Đorđe Dimić, Ovlašćeni revizor
Vladimir Kavarić, Ovlašćeno lice

(u hiljadama EUR)	Napomena	Tekuća 2024. godina	Prethodna 2023. godina
Obračunate bruto premije osiguranja	5	39.878	36.481
Smanjenje za udio sa/reosiguranja u premijama osiguranja i za udjele retrocesionara u premijama osiguranja	5	(11.469)	(10.151)
Promjene bruto prenosnih premija	22.1	(1.443)	(792)
Promjene prenosnih premija za sa/reosiguravajući dio		431	(173)
Prihod od premije osiguranja i saosiguranja		27.397	25.365
Neto prihodi od ostalih usluga	6	847	758
POSLOVNI PRIHODI		28.244	26.123
Obračunate bruto naknade šteta	7	(18.961)	(17.307)
Umanjenje za prihode ostvarene iz bruto regresnih potraživanja		618	554
Umanjenje za udio saosiguravača, reosiguravača i retrocesionara u naknadama šteta	7	2.923	2.832
Promjene bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete		(715)	240
Promjene rezervisanja za nastale prijavljene štete za saosiguravajući i reosiguravajući dio		(122)	(941)
Promjena bruto rezervisanja za nastale neprijavljene štete		(124)	(459)
Promjena rezervisanja za troškove likvidacije šteta		47	(121)
Rashodi naknada šteta	7	(16.334)	(15.202)
Promjena drugih tehničkih rezervisanja		170	67
Promjene neto tehničkih rezervisanja	8	170	67
Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja	9	(1.250)	(991)
POSLOVNI RASHODI		(17.414)	(16.126)
DOBITAK - BRUTO POSLOVNI REZULTAT		10.830	9.997
Troškovi sticanja osiguranja	10.1	(7.714)	(7.520)
Promjene u razgraničenim troškovima sticanja osiguranja		(35)	247
Amortizacija		(206)	(186)
Troškovi rada	10.2	(2.295)	(2.151)
Materijalni troškovi		(55)	(61)
Ostali troškovi usluga	10.3	(711)	(499)
Drugi troškovi		(222)	(185)
Umanjenje za prihode od provizije reosiguranja		1.893	1.959
TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA	10	(9.345)	(8.396)
DOBITAK - NETO POSLOVNI REZULTAT		1.485	1.601
Prihodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi		1.390	1.057
Rashodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi		(60)	(149)
Neto finansijski rezultat od ulaganja sredstava tehničkih rezervi		1.330	908
Prihodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi		307	259
Rashodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi		(83)	(112)
Neto finansijski rezultat od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi		224	147
FINANSIJSKI REZULTAT OD ULAGANJA	11	1.554	1.055
DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA		3.039	2.656
POREZ NA DOBIT	12.1	(534)	(470)
RASHOD/PRIHOD NA IME ODLOŽENOG POREZA	12.1	(7)	(10)
NETO DOBIT ZA POSLOVNU GODINU		2.498	2.176
ZARADA PO AKCIJI U EUR	13	1.3660	1.1900

Napomene na stranama od 10 do 58 čine sastavni dio ovih pojedinačnih finansijskih izvještaja.

Podgorica, 07. mart 2025. godine

Potpisano u ime akcionarskog društva za osiguranje "Lovćen" Podgorica:

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izvještaja

(Dijana Milatović, ovlašćeni
računovođa)

Radule Radulović

Direktor Sektora za finansije, računovodstvo i kontroling

Radule Radulović

[Signature]
"LOVĆEN" Izvršni direktor
(Stanko Mugoša)

[Signature]
Glavni Izvršni direktor

(Matjaž Božič)

POJEDINAČNI BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBRA 2024. GODINE

(u hiljadama EUR)	Napomena	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
AKTIVA			
Nematerijalna imovina	14	37	66
Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja	15	4.532	4.597
Dugoročna finansijska ulaganja kapitala i tehničkih rezervi		22.639	23.024
Dugoročna finansijska ulaganja u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana društva		1.580	1.580
Dugoročna finansijska ulaganja	16	24.219	24.604
Kratkoročna finansijska ulaganja	17	17.461	11.573
Gotovinska sredstva		3.229	2.985
Kratkoročna potraživanja		7.532	6.960
Kratkoročna sredstva	18	10.761	9.945
Udio reosiguravača u tehničkim rezervama	19	6.274	5.966
Aktivna vremenska razgraničenja	20	3.530	3.470
Odložena poreska sredstva		57	220
Ukupna aktiva		66.871	60.441
PASIVA			
Osnovni kapital		10.460	10.460
Akcijski kapital - obične akcije	21	10.460	10.460
Revalorizacione rezerve		(413)	(1.452)
Prenesena i neraspoređena dobit/(gubitak)		10.348	7.850
- Preneseni gubitak iz prethodnih godina		7.850	5.674
- Neraspoređena dobit tekuće poslovne godine		2.498	2.176
Rezerve	21	9.935	6.398
Bruto tehničke rezerve		38.051	35.986
Ostala rezervisanja		1.596	1.202
Rezervisanja	22	39.647	37.188
Kratkoročne obaveze	23	5.178	4.931
Obaveze prema matičnom društvu		-	-
Druge finansijske obaveze		392	262
Obaveze za odloženi porez	12.1.1	672	665
Dugoročne obaveze iz finansiranja i poslovanja	24	1.064	927
Pasivna vremenska razgraničenja		587	537
Ukupna pasiva		66.871	60.441

Napomene na stranama od 10 do 58 čine sastavni dio ovih pojedinačnih finansijskih izvještaja.

Podgorica, 07. mart 2025. godine

Potpisano u ime akcionarskog društva za osiguranje "Lovćen" Podgorica:

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izvještaja

(Dijana Milatović, ovlašćeni
računovođa)

Radule Radulović

Direktor Sektora za finansije, računovodstvo i kontroling

Radulovic

Izvršni direktor

(Stanko Mugoša)

Glavni izvršni direktor

(Matjaž Božič)

POJEDINAČNI IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024. GODINE

(u hiljadama EUR)	Akcijski kapital - obične Akcije	Revalorizacione rezerve	Prenesena i neraspoređena dobit/(gubitak)	Ukupno
Stanje, 1. januara 2023. godine	10.460	(3.092)	5.673	13.041
Promjene fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	-	1.640	-	1.640
Dobitak tekuće godine	-	-	2.176	2.176
Stanje, 31. decembra 2023. godine	10.460	(1.452)	7.849	16.857
Promjene fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	-	1.039	-	1.039
Dobitak tekuće godine	-	-	2.498	2.498
Stanje, 31. decembra 2024. godine	10.460	(413)	10.347	20.394

Napomene na stranama od 10 do 58 čine sastavni dio ovih pojedinačnih finansijskih izvještaja.

Podgorica, 07. mart 2025. godine

Potpisano u ime akcionarskog društva za osiguranje "Lovćen" Podgorica:

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izvještaja

(Dijana Milatović, ovlašćeni računovođa)

Izvršni direktor

(Stanko Mugoša)

Glavni izvršni direktor

(Matjaž Božič)

Radule Radulović

Direktor Sektora za finansije, računovodstvo i kontroling

Radulović

POJEDINAČNI BILANS NOVČANIH TOKOVA ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024. GODINE

(u hiljadama EUR)	Tekuća 2024. godina	Prethodna 2023. godina
A. Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti		
Priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	45.781	43.805
Prilivi od premija (iz osiguranja, saosiguranja i reosiguranja)	41.679	38.181
Prilivi od učešća u naknadi šteta (saosiguranje i reosiguranje)	3.798	5.230
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih prihoda	304	394
Odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	(42.466)	(40.456)
Odlivi po osnovu naknada šteta (iz osiguranja, saosiguranja i reosiguranja)	(17.252)	(15.962)
Odlivi po osnovu premija (iz osiguranja, saosiguranja i reosiguranja, kao i provizija po osnovu saosiguranja i reosiguranja)	(8.463)	(8.739)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(3.976)	(3.954)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina	(5.158)	(4.601)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(7.344)	(6.860)
Odlivi po osnovu vanrednih rashoda	(273)	(340)
Neto promjena gotovine iz poslovnih djelatnosti	3.315	3.349
B. Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja		
Priliv gotovine iz aktivnosti investiranja	13.472	4.097
Prilivi od ulaganja u hartije od vrijednosti	807	709
Priliv od prodaje hartija od vrijednosti	10.500	500
Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava		
Prilivi od zakupnina	153	125
Ostali prilivi iz aktivnosti investiranja	2.012	2.763
Odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(16.543)	(8.475)
Odlivi po osnovu ulaganja u hartije od vrijednosti izdate od strane Crne Gore	(3.398)	(504)
Odlivi po osnovu deponovanja i ulaganja kod banaka sa sjedištem u Crnoj Gori	(500)	(1.100)
Odlivi po osnovu ulaganja u obveznice kojima se trguje na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti -EU obveznice	(11.595)	(6.305)
Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja i ostalih sredstava	(123)	(99)
Ostali odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(927)	(467)
Neto promjena gotovine iz aktivnosti investiranja	(3.071)	(4.378)
C. Novčani tokovi iz aktivnosti finansiranja		
Priliv po osnovu kratkoročnih kredita	-	-
Odliv po osnovu kratkoročnih kredita	-	-
Neto promjena gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	-
D. Neto promjena gotovine	244	(1.029)
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	3.229	2.985
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	2.985	4.014

Napomene na stranama od 10 do 58 čine sastavni dio ovih pojedinačnih finansijskih izvještaja.

Podgorica, 07. mart 2025. godine

Potpisano u ime akcionarskog društva za osiguranje "Lovćen" Podgorica:

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izvještaja

(Dijana Milatović, ovlašćeni
računovođa)

Izvršni direktor

(Stanko Mugoša)

Glavni izvršni direktor

(Matjaž Božič)

Radule Radulović
Direktor Sektora za finansije, računovodstvo i kontroling

Radulovic

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024. GODINE

1. OPŠTE INFORMACIJE

Akcionarsko društvo za osiguranje „Lovčen“ Podgorica sa sjedištem u Podgorici, Ulica Slobode 13A (u daljem tekstu: „Društvo“), osnovano je krajem 1978. godine pod nazivom Zajednica osiguranja imovine i lica „Lovčen“ Titograd. Sadašnji naziv „Lovčen“ AD, Podgorica Društvo je dobilo 1997. godine.

U skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima („Sl. list RCG“, br. 004/24), 25. jula 2002. godine izvršeno je ažuriranje registracije u Centralnom registru Privrednog suda u Podgorici pod registracionim brojem 4-0000159/001.

U sastavu Društva, kao njegovi organizacioni djelovi, funkcioniše osam (8) podružnica sa sjedištima u: Podgorici, Kotoru, Beranama, Nikšiću, Bijelom Polju, Pljevljima, Baru i Budvi, kao i poslovnice i ekspoziture u manjim mjestima Crne Gore.

Društvo je registrovano kao emitent kod Komisije za tržište kapitala Crne Gore, Rješenjem br. 02/3-817/2-01 od 19. aprila 2001. godine. Društvo je član Centralnog klirinškog depozitarnog društva po Odluci broj 305/1 od 1. jula 2002. godine kod koje se vode dematerijalizovane hartije od vrijednosti.

Saglasno odredbama Zakona o osiguranju („Službeni list Republike Crne Gore“, br. 078/06, 019/07, „Službeni list Crne Gore“, br. 053/09, 073/10, 040/11, 045/12, 006/13, 055/16, 146/21, 034/24) i Statuta, Društvo je registrovano za obavljanje sljedećih djelatnosti:

- obavljanje svih poslova osiguranja imovine (obavezna osiguranja i ostala imovinska osiguranja i nezgode), koji obuhvataju:
 - zaključivanje i izvršavanje ugovora o osiguranju imovine,
 - zaključivanje i izvršavanje ugovora o saosiguranju,
 - preuzimanje mjera za sprečavanje i suzbijanje rizika koji ugrožavaju osiguranu imovinu i lica.
- obavljanje poslova pružanja drugih usluga u osiguranju koji obuhvataju:
 - poslove posredovanja i zastupanja u osiguranju,
 - snimanje rizika,
 - snimanje i procjenu štete,
 - pružanje intelektualnih i tehničkih usluga u vezi sa poslovima osiguranja.

Društvo posjeduje i sprovodi Sistem upravljanja kvaliteta, koji je usaglašen sa zahtjevima standarda BS EN ISO 9001: 2009. godine za oblast „Pružanje usluga u osiguranju“ o čemu posjeduje sertifikat br. FS 59645 od 23. decembra 2009. godine. Prvi put je registrovan 28. juna 2001. godine, a kontinuirano se bavi Sistemom kvaliteta od 2000. godine. Na zadnjoj eksternoj provjeri koju je sproveo BSI iz Londona, u julu 2024. godine, Društvo je dobilo novi sertifikat na 3 godine, od iste sertifikacione kuće, koji važi do juna 2028. godine.

U skladu sa Rješenjem o izdavanju dozvole za obavljanje poslova osiguranja broj 03-1115/3-10 od 7. aprila 2011. godine, Agencija za nadzor osiguranja je izdala dozvolu za obavljanje poslova svih vrsta neživotnih osiguranja Društvu propisanih članom 9, stav 1 tačke 5 do 23 Zakona o osiguranju („Sl. list RCG“ br. 78/06 i „Sl. list CG“ 19/07, „Sl. list CG“ 53/09, 73/10, 40/11, 45/12, 06/13, 55/16, 146/21, 034/24).

Društvo je član Triglav grupe, sa sjedištem u Republici Sloveniji, koja se bavi pružanjem usluga osiguranja i finansijskim uslugama na prostoru jugoistočne Evrope, odnosno u Sloveniji, Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, Srbiji i Sjevernoj Makedoniji. Članice ove grupe u Crnoj Gori su pored Društva, društvo za osiguranje „Lovčen-životna osiguranja“ AD, Podgorica i Lovčen auto DOO, Podgorica.

Društvo je matično pravno lice grupe, koju, pored Društva, čine i sljedeći kontrolisani entiteti:

- Lovčen auto DOO, Podgorica (100%)
- Lovčen-životna osiguranja AD, Podgorica (100%).

Takođe, Društvo ima obavezu da svoje poslovanje obavlja u skladu sa Zakonom o osiguranju („Službeni list Republike Crne Gore“, br. 078/06, 019/07, „Službeni list Crne Gore“, br. 053/09, 073/10, 040/11, 045/12, 006/13, 055/16, 146/21, 034/24), regulativom propisanom od strane Agencije za nadzor osiguranja Crne Gore i ostalom važećom regulativom Crne Gore.

Na dan 31. decembra 2024. godine, Društvo je imalo 242 zaposlenih radnika (31. decembra 2023. godine: 243 zaposlenih), raznih stručnih profila.

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024. GODINE

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD**2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje pojedinačnih finansijskih izvještaja**

Društvo ima obavezu da vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja pojedinačne finansijske izvještaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore („Sl. list CG”, br. 152/22 od 30. decembra 2022. godine).

Takođe, Društvo ima obavezu da svoje poslovanje obavlja u skladu sa Zakonom o osiguranju („Službeni list Republike Crne Gore”, br. 078/06, 019/07, „Službeni list Crne Gore”, br. 053/09, 073/10, 040/11, 045/12, 006/13, 055/16, 146/21, 034/24), regulativom propisanom od strane Agencije za nadzor osiguranja Crne Gore i ostalom važećom regulativom Crne Gore.

Pojedinačni finansijski izvještaji su prikazani u formatu propisanom od strane Agencije za nadzor osiguranja Crne Gore koji u pojedinim djelovima odstupa od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa MRS 1 – „Prezentacija finansijskih izvještaja”. Pored toga, navedeni pojedinačni finansijski izvještaji ne uključuju sva objelodanjivanja koja se zahtijevaju u skladu sa MSFI 4 – „Ugovori o osiguranju”.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore, MRS i MSFI objavljeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, moraju biti prevedeni od strane odgovarajućeg nadležnog organa Crne Gore koji posjeduje pravo prevoda i objavljivanja istih, odobreno od strane Međunarodne federacije računovođa (IFAC). Dakle, samo MRS i MSFI zvanično prevedeni, odobreni i objavljeni od strane Instituta sertifikovanih računovođa Crne Gore mogu biti u primjeni. Posljednji zvanični prevodi su objavljeni za dio MRS koji su u primjeni od 1. januara 2009. godine, odnosno dio MSFI u primjeni od 1. januara 2013. godine, a koji obuhvata samo osnovni tekst standarda i interpretacije i ne uključuje osnove za zaključivanje, ilustrativne primjere, uputstva za primjenu, komentare, mišljenja i ostali materijal objašnjenja. Dodatno, navedeni prevod ne sadrži prevod Osnova za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja. Takođe, izmjene i poboljšanja MRS-a nakon 1. januara 2009. godine, odnosno MSFI-a nakon 1. januara 2013. godine nisu prevedeni niti objavljeni u potpunosti.

Od 1. januara 2021. godine u Crnoj Gori su prevedeni i u zvaničnoj primjeni sledeći Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI): MSFI 16 Lizing i MSFI 14- Regulisana vremenska razgraničenja. Takođe, od 1. januara 2021. godine u Crnoj Gori su prevedeni i u primjeni IFRIC 22- Transakcije u stranim valutama i avansna plaćanja.

Od 1. januara 2023. godine u Crnoj Gori su u zvaničnoj primjeni Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI): MSFI 9 Finansijski instrumenti i MSFI 15- Prihodi od ugovora sa kupcima. – Institut sertifikovanih računovođa Crne Gore koji je po Uredbi Vlade Crne Gore nadležan za poslove računovodstva i revizije u Crnoj Gori, objavio je u vezi primjene MSFI 17 kao i MSFI 9 za osiguravajuća društva sljedeće obavještenje: da će MSFI 17- Ugovor o osiguranju, u Crnoj Gori stupiti na snagu 01.01.2026. godine. Za obveznike standarda MSFI 17, odlaže se primjena MSFI 9-Finansijski instrumenti, do početka primjene MSFI 17, dok će za ostale obveznike ovog standarda, stupiti na snagu 01.01.2023.godine. Ranija primjena MSFI i MRS čija se zvanična primjena odlaže u Crnoj Gori je dozvoljena.

Osim navedenog, određeni zakonski propisi odstupaju od MSFI i MRS. Shodno navedenom, a imajući u vidu efekte koje navedena odstupanja računovodstvenih propisa Crne Gore od MSFI i MRS mogu imati na prezentaciju pojedinačnih finansijskih izvještaja Društva, priloženi pojedinačni finansijski izvještaji se u tom dijelu razlikuju i odstupaju od MSFI i MRS.

Društvo je ove pojedinačne finansijske izvještaje sastavilo na osnovu i prema zahtjevima zakona i propisa Crne Gore gdje su ulaganja u zavisna pravna lica iskazana po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za eventualna obezvrjeđenja. Detaljniji prikaz finansijskog položaja Društva može se dobiti uvidom u konsolidovane finansijske izvještaje koje će Društvo sastaviti i predati Poreskoj upravi Crne Gore u zakonskom roku.

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024.
GODINE

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje pojedinačnih finansijskih izvještaja (nastavak)

Pojedinačni finansijski izvještaji su sastavljeni u skladu sa konvencijom istorijskog troška, osim ako je drugačije navedeno u računovodstvenim politikama. Društvo je u sastavljanju ovih pojedinačnih finansijskih iskaza primjenjivalo računovodstvene politike obrazložene u Napomeni 3, koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Crne Gore.

Zvanična valuta u Crnoj Gori i izvještajna valuta Društva je Euro (EUR). Sve iskazane numeričke vrijednosti predstavljene su u hiljadama (EUR 000), osim ukoliko je drugačije navedeno.

Godišnji izvještaj menadžmenta

U skladu sa Zakonom o računovodstvu, rukovodstvo Društva odgovorno je za pripremu Godišnjeg izvještaja menadžmenta i Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja za 2024. godinu.

2.2. Uporedni podaci

Uporedne podatke predstavljaju pojedinačni finansijski izvještaji na dan i za godinu završenu na dan 31. decembra 2023. godine.

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024.
GODINE

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.3 Načelo stalnosti poslovanja

Pojedinačni finansijski izvještaji su sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, koji pretpostavlja da će Društvo nastaviti da posluje tokom neograničenog vremenskog perioda u predvidljivoj budućnosti.

Društvo je za godinu koja se završava 31. decembra 2024. godine ostvarilo neto dobitak u iznosu od EUR 2.498 hiljada (2023: neto dobitak u iznosu od EUR 2.176 hiljada).

2.4. Korišćenje procjenjivanja

Prezentacija pojedinačnih finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procjena, objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja pojedinačnih finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja pojedinačnih finansijskih izvještaja, a budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa.

Ove procjene se najvećim dijelom odnose na procjene korisnog vijeka upotrebe nekretnina i opreme, procjene obezvrjeđenja potraživanja iz poslovnih odnosa, fer vrjednovanje finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju koji se ne kotiraju, rezervisanja za prijavljene, a nelikvidirane štete, rezervisanja za nastale, a neprijavljene štete, rezervisanja za izravanje rizika, druga osiguravajuća tehnička rezervisanja, rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade i ostala rezervisanja.

Pregled najvažnijih računovodstvenih procjena dat je u nastavku.

a) Amortizacija i amortizacione stope

Obračun amortizacije i primijenjene stope amortizacije su zasnovane na projektovanom ekonomskom vijeku trajanja nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja. Jednom godišnje Društvo procjenjuje ekonomski vijek na osnovu trenutnih predviđanja.

b) Obezvrjeđenje vrijednosti potraživanja

Društvo vrši procjenu naplativosti potraživanja, kao i obračun ispravke vrijednosti za sva sumnjiva i sporna potraživanja, a na osnovu procijenjenih gubitaka usljed nemogućnosti kupaca da ispune obaveze. Procjena je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnim sposobnostima kupaca i promjenama u uslovima prodaje, prilikom utvrđivanja adekvatnosti ispravke vrijednosti sumljivih i spornih potraživanja. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i rezultujućim budućim naplatama. Rukovodstvo vjeruje da nije potrebno dodatno obezvrjeđenje vrijednosti potraživanja osim onog koje je formirano u priloženim pojedinačnim finansijskim izvještajima.

c) Rezervisane štete

Svaka prijavljena šteta se procjenjuje pojedinačno od strane Društva, uzimajući u obzir okolnosti vezane za štetu, dostupne informacije i istorijsko iskustvo o veličini sličnih šteta. Procjena rezerve štete za svaki slučaj pojedinačno se redovno kontroliše i ažurira kada su raspoložive nove informacije. Rezervisanja za štete se baziraju na informacijama koje su trenutno dostupne. Međutim, krajnje obaveze po štetama mogu varirati kao rezultat naknadnih promjena raspoloživih činjenica.

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024.
GODINE

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA (nastavak)

2.4. Korišćenje procjenjivanja (nastavak)

d) Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Fer vrijednost finansijskih instrumenata za koje ne postoji aktivno tržište je određena primjenom odgovarajućih metoda procjene. Društvo primjenjuje profesionalni sud prilikom izbora odgovarajućih metoda i pretpostavki. Poslovna politika Društva je da objelodani informacije o pravičnoj vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. U Crnoj Gori ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Društva vrši procjenu rizika, i u slučajevima kada se ocijeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrijednosti. Po mišljenju rukovodstva Društva, iznosi u ovim pojedinačnim finansijskim izvještajima odražavaju vrijednost koja je, u datim okolnostima, najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

e) Umanjenje vrijednosti nekretnina i investicionih nekretnina

Na svaki datum bilansa stanja Društvo preispituje knjigovodstvene iznose svoje materijalne imovine da bi utvrdilo postoje li nagovještaji da je došlo do gubitaka usljed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadiivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadiivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadiivi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja, koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo. Ako je procijenjen nadoknadiivi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos toga sredstva (ili jedinice koja generiše novac) umanjuje do nadoknadiivog iznosa.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generiše novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadiivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generiše novac) usljed umanjenja vrijednosti.

Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje usljed revalorizacije.

2.5. Konsolidacija

Na osnovu Zakona o računovodstvu („Sl. list CG”, br145/21 i 152/22) , privredna društva su dužna da sastavljaju, dostavljaju i objavljuju konsolidovane finansijske izvještaje kada imaju kontrolu (matična pravna lica) nad jednim ili više pravnih lica (zavisna pravna lica) u skladu sa MRS i MSFI. Konsolidovani finansijski izvještaji su izvještaji ekonomske cjeline koju čine matično i sva zavisna pravna lica. Takođe, u skladu sa ovim Zakonom matično pravno lice dužno je da sastavlja, dostavlja i objavljuje konsolidovani izvještaj menadžmenta.

Priloženi pojedinačni finansijski izvještaji predstavljaju pojedinačne finansijske izvještaje Društva. Društvo je ove pojedinačne finansijske izvještaje sastavilo na osnovu i prema zahtjevima zakona i propisa Crne Gore gdje su ulaganja u zavisna pravna lica iskazana po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za eventualna obezvređenja. Detaljniji prikaz finansijskog položaja Društva može se dobiti uvidom u konsolidovane finansijske izvještaje koje će Društvo sastaviti i predati Poreskoj upravi Crne Gore u zakonskom roku.

Zavisna pravna lica čiji je Društvo 100% vlasnik su:

Naziv	Sjedište	% učešća	Osnovna djelatnost
Lovčen-životna osiguranja AD	UI Marka Miljanova 29	100%	Životna osiguranja
Lovčen auto DOO, Podgorica	UI Novaka Miloševa br. 6-II	100%	Tehničko ispitivanje i analize

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA**3.1 Preračunavanje stranih valuta**

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primjenom deviznih kurseva važećih na dan transakcije. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz izmirenja takvih transakcija i iz preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na kraju godine, priznaju se u bilansu uspjeha.

3.2 Poslovni prihodi

Prihodi obuhvataju neto premije osiguranja i ostale prihode. Prihodi se priznaju po fer vrijednosti primljenih nadoknada ili potraživanja.

Neto premija osiguranja izračunava se na način da se bruto obračunata premija osiguranja i saosiguranja umanju za dio reosiguranja i ispravi za promjenu bruto prenosne premije koja je korigovana za učešće reosiguravača u prenosnoj premiji i umanju za iznos poreza na fakturisane bruto premije osiguranja. Osnov za priznavanje bruto premija osiguranja su fakturisane premije.

Ostali prihodi sastavljeni su iz finansijskih prihoda, prihoda od provizija, ostalih prihoda od poslova osiguranja i ostalih prihoda od poslovanja.

Finansijski prihodi se sastoje od: prihoda od dividendi i učešća u društvima, prihoda od ulaganja u nepokretnosti, prihoda od kamata, ostali prihodi od finansijskih ulaganja (kursne razlike od finansijskih ulaganja, prihodi zbog ukidanja oslabljenja finansijskih ulaganja i ostali prihodi od finansijskih ulaganja) i dobiti od otuđenja finansijskih ulaganja.

Dobiti od otuđenja se odnose na razliku između knjigovodstvene vrijednosti finansijskog sredstva i njegove prodajne vrijednosti. Prihodi od dividendi se priznaju, kada su te odobrene za isplatu. Prihodi od kamate se priznaju metodom efektivnih kamata osim za finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrijednosti preko bilansa uspjeha.

Prihodi od provizija sadrže prihode od provizija od saosiguranja i reosiguranja. Ostali prihodi iz poslova osiguranja obuhvataju: prihode od prodaje zelenih karti, prihode od uslužnih likvidacija šteta i druge prihode iz poslova osiguranja.

3.3 Poslovni rashodi

Rashodi obuhvataju neto štete i ostale troškove i rashode.

Neto štete izračunavaju se na način da se bruto riješene štete (riješene štete i troškovi procjene) umanje za regresna potraživanja i dio učešća reosiguranja u riješenim štetama i isprave za promjenu bruto rezervi za štete koje su korigovane za učešće reosiguranja u tim rezervama. Troškovi procjene sadrže eksterne i interne troškove procjene opravdanosti i iznosa odštetnih zahtjeva za slučajeve šteta sa sudskim troškovima i troškovima vještaka, a sadrže i troškove naplate regresa.

Ostali troškovi i rashodi obuhvataju:

- Rashode za bonuse i popuste, koji uključuju obračunate bonuse tekuće godine, korigovane za promjenu rezervi za bonuse;
- Rashode za povećanje rezervi za neistekle rizike;
- Troškove pribave osiguranja, koji obuhvataju direktne i indirektne troškove pribave osiguranja. Troškovi su iskazani po funkcionalnom principu;
- Ostale troškove poslovanja, koji predstavljaju funkcionalnu grupu troškova;
- Finansijske rashode, koji obuhvataju: rashode za kamate i ostale rashode finansijskih ulaganja (negativne kursne razlike i ostale rashode), gubitke zbog oslabljenja finansijskih sredstava te gubitke od finansijskih ulaganja. Zadnji su sastavljeni iz promjene fer vrijednosti (neutrživih gubitaka) finansijskih sredstava, koja su priznata po fer vrijednosti preko poslovnog rezultata i izvedenih finansijskih instrumenata, te realizovanih gubitaka kod otuđenja finansijskih ulaganja;
- Ostale rashode iz poslova osiguranja, koji obuhvataju: požarnu taksu, troškove nadzornog organa, doprinos za pokriće šteta za neosigurana i nepoznata vozila, troškove za preventivnu djelatnost, rashode od ispravke potraživanja, otpise potraživanja te ostale rashode iz poslova osiguranja;
- Ostale rashode iz poslovanja, koji obuhvataju: amortizaciju investicionih nekretnina, rezervisanja za nagrade zaposlenima i ostale rashode iz poslovanja.

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024.
GODINE**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****3.4. Finansijski prihodi i rashodi**

Finansijski prihodi se sastoje od: prihoda od dividendi, prihoda od ulaganja u nepokretnosti, prihoda od kamata, ostali prihodi od finansijskih ulaganja (kursne razlike od finansijskih ulaganja, prihodi od ukidanja obezvređenja finansijskih ulaganja i drugi prihodi od finansijskih ulaganja) i dobiti od otuđenja finansijskih ulaganja. Prihodi od dividendi se priznaju, kada se stekne pravo na uplatu. Prihodi od kamata se priznaju, kada su kamate zarađene.

Finansijski rashodi obuhvataju: amortizaciju ulaganja u sredstva, rashode ulaganja u nepokretnosti, rashode kamata, ostale rashode finansijskih ulaganja (negativne kursne razlike i ostale rashode), gubitke od obezvređenja finansijskih sredstava i gubitke od finansijskih ulaganja.

3.5. Nekretnine i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja

Pod nekretninama i opremom za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja smatraju se ona sredstva, koja su potrebna za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja: zemljišta, zgrade ili dijelovi zgrada i oprema. U opremu se ubraja i sitan inventar sa rokom upotrebe dužim od jedne godine.

Nekretnine i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja, koja ispunjavaju uslove za priznavanje, se kod početnog priznavanja vrednuju po nabavnoj vrijednosti. Nabavna vrijednost nekretnine, postrojenja i opreme za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja obuhvata: nabavnu cijenu, uvozne i nepovratne dažbine prilikom kupovine i troškove, koje je moguće pripisati neposredno njegovom osposobljavanju za planirano korišćenje, naročito troškove dovoza i namještanja i procjenu troškova razgrađivanja, odstranjivanja i obnavljanja.

Nakon početnog priznavanja nekretnina, postrojenja i opreme za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja Društvo koristi model nabavne vrijednosti i vodi ta sredstva po njihovim nabavnim vrijednostima, umanjena za akumuliranu amortizaciju i nastalo obezvređenje.

Amortizacija ovih sredstava se obračunava primjenom proporcionalnog metoda tokom procijenjenog korisnog vijeka upotrebe.

Stope amortizacije pojedinih nekretnina, postrojenja i opreme određene su u zavisnosti od vijeka korišćenja, koji zavisi od: očekivanog korišćenja sredstava, očekivane fizičke istrošenosti i starenja, očekivane tehničke i tržišne zastarjelosti, očekivanih zakonskih i drugih ograničenja korišćenja.

Vijek korišćenja nekretnina, postrojenja i opreme za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja i izabrani metod amortizacije potrebno je godišnje provjeravati. Ako se utvrdi da je vijek upotrebe drugačiji od već izabranog, potrebno je promijeniti ili dopuniti Odluku o metodi amortizacije. Efekti takve promjene se obračunaju i iskazuju u finansijskim izvještajima u godini u kojoj je došlo do promjena. Primijenjene stope amortizacije pojedinih grupa nekretnina postrojenja i opreme za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja su prikazane u sljedećem pregledu:

Amortizaciona grupa	Godišnja stopa amortizacije (%)
GRAĐEVINSKI OBJEKTI	
1. Poslovne zgrade i poslovne prostorije	1,5 – 3,0
2. Ostali građevinski objekti	2,0 – 4,0
OPREMA, VOZILA I OSTALO	
1. Transportna sredstva	14,29
2. Telefonska i druga oprema za prenos veza	20,00
3. Računari i računarska oprema	30,0
4. Računarske i pisaće mašine	20,0 – 25,0
5. Kancelarijski i ostali namještaj	10,0 – 20,0
6. Oprema za snimanje i umnožavanje	20,0
7. Oprema za čuvanje novca i hartija od vrijednosti	10,0
8. Ostala nepomenuta oprema	12,5 – 25,0

Privremeno se prekida obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja, koja su oštećena zbog više sile ili ih zbog toga nije moguće koristiti. Prekid traje toliko vremena, koliko je potrebno za otklanjanje nastale štete. Privremeni prekid obračuna amortizacije vrši se, ako je vrijeme nemogućnosti korišćenja duže od jednog mjeseca.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.5 Nekretnine i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja (nastavak)**

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme prestaje kada je sredstvo razvrstano u sredstva za prodaju ili kada je ukinuto priznavanje sredstva (otuđenje ili ako od njegovog korišćenja ili otuđenja više ne možemo očekivati buduće ekonomske koristi).

Godišnje prilikom zaključenja poslovne godine, procjenjuje se da li postoje indikatori obezvređenja nekretnina, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja.

Kod procjenjivanja, da li postoji indikator obezvređenja, uzima se u obzir sljedeće:

- tržišna vrijednost sredstva zbog protoka vremena smanjila se mnogo više od očekivane;
- javile su se značajne promjene u tehnološkom, tržišnom, privrednom ili pravnom okruženju;
- povećale su se tržišne kamatne stope, a ta povećanja će vjerovatno uticati na diskontnu stopu korišćenu kod obračuna upotrebne vrijednosti i suštinski smanjiti nadoknadivu vrijednost sredstva;
- ostali nagovještaji (dokazi o zastarjelosti ili fizičkoj oštećenosti sredstva, očekivane promjene korišćenja sredstava sa negativnim uticajem na Društvo i drugi indikatori).

Ako postoje takvi indikatori, Društvo mora procijeniti nadoknadivu vrijednost sredstava. Kao nadoknadiva vrijednost uzima se veća od fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje i upotrebne vrijednosti. Ukoliko je nadoknadiva vrijednost sredstava manja od njegove knjigovodstvene vrijednosti, knjigovodstvenu vrijednost sredstva bi trebalo smanjiti na njegovu nadoknadivu vrijednost. Takvo smanjenje je gubitak od obezvređenja, koji se priznaje u bilansu uspjeha.

3.6. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se odnosi na računarske softvere i licence.

Nematerijalna imovina se inicijalno priznaje po nabavnoj vrijednosti. Društvo primjenjuje model nabavne vrijednosti i vodi nematerijalnu imovinu po nabavnim vrijednostima, umanjenim za akumuliranu amortizaciju i nastalo obezvređenje.

Amortizacija nematerijalne imovine se obračunava primjenom proporcionalnog metoda tokom procijenjenog korisnog vijeka upotrebe.

Nematerijalna ulaganja, koja su namijenjena prodaji, se na osnovu Odluke Odbora direktora preraspoređuju u dugoročna sredstva za prodaju po knjigovodstvenoj vrijednosti.

3.7. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine se priznaju kao sredstva, kada su ispunjeni sljedeći kriterijumi:

- investicione nekretnine moraju ostvarivati ekonomske koristi;
- investicione nekretnine se koriste za izdavanje u zakup i donose prihode od zakupnine ili se prodaju i ostvaruju dobit;
- investicione nekretnine nijesu namijenjene za prodaju u bliskoj budućnosti u redovnom poslovanju;
- nabavnu vrijednost je moguće pouzdano izmjeriti.

Početno priznavanje investicionih nekretnina vrši se po nabavnoj vrijednosti. Nabavna vrijednost predstavlja nabavnu cijenu i neposredno pripadajuće troškove nabavke.

Naknadno priznavanje investicionih nekretnina vrši se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za obračunatu amortizaciju i eventualno obezvređenje.

Način amortizacije i obezvređenja investicionih nekretnina je isti kao kod nekretnina, postrojenja i opreme za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja. Analiza indikatora eventualnog obezvređenja vrši se godišnje.

Primijenjene stope amortizacije za investicione nekretnine su prikazane u sljedećem pregledu:

Amortizaciona grupa	Godišnja stopa amortizacije (%)
Investicione nekretnine	
1. Poslovne zgrade i poslovne prostorije	1,5 - 3,0
2. Ostalo	2,0 - 4,0

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024.
GODINE**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****3.8. Zakupi***Društvo kao zakupac*

Društvo procjenjuje da li neki sporazum predstavlja ugovor o zakupu ili sadrži elemente zakupa na početku ugovora. Društvo priznaje imovinu sa pravom korišćenja i odgovarajuću obavezu za zakup za svaki aranžman u kojem se javlja kao zakupac, osim za kratkoročne zakupe (definisani kao zakupi sa rokom od 12 mjeseci ili manje) i zakupe kod kojih je imovina sa pravom zakupa mala (kao što su tablet računari, lični računari ili sitni predmeti kancelarijskog namještaja i telefoni). Za ove zakupe, Društvo evidentira plaćanja zakupa kao trošak perioda na linearnoj osnovi tokom trajanja perioda zakupa, osim ako druga sistemska osnova ne daje reprezentativniji vremenski obrazac u kojem se troše ekonomske koristi.

Obaveza za zakup se inicijalno mjeri po sadašnjoj vrijednosti zakupnina koje nijesu plaćene na dan početka, diskontovane korišćenjem stope podrazumijevane u ugovoru o zakupu. Ukoliko se ova stopa ne može lako utvrditi, zakupac koristi svoju inkrementalnu stopu zaduživanja.

Plaćanja zakupa koja se uključuju u odmjeravanje obaveze za lizing uključuju:

- Fiksne zakupnine (uključujući u suštini fiksna plaćanja), umanjene za sve podsticaje za zakup;
- Varijabilne zakupnine koje zavise od indeksa ili stope, inicijalno odmjerena korišćenjem indeksa ili stope na dan počinjanja zakupa;
- Iznos koji se očekuje da će biti plaćen po garancijama ostatka vrijednosti;
- Izvršne cijene opcija kupovine, ako zakupac razumno očekuje da će izvršiti ove opcije;
- Plaćanja kazni za raskid zakupa, ukoliko rok trajanja zakupa reflektuje izvršenje opcije da se raskine zakup.

Obaveza za zakup se prikazuje u okviru dugoročnih i kratkoročnih obaveza u bilansu stanja.

Obaveze za lizing se naknadno odmjeravaju na način da se njihova knjigovodstvena vrijednost povećava da bi reflektovala kamatu na obavezu za lizing (korišćenjem metode efektivne kamatne stope) i umanjuje da reflektuje plaćanja zakupnina.

Društvo ponovno odmjerava obavezu po osnovu zakupa i evidentira korekciju na odnosnu imovinu sa pravom korišćenja u slučajevima kad:

- se promijeni rok trajanja zakupa ili se dogodi značajni događaj ili promjena u okolnostima koje rezultiraju u procjeni izvršenja opcije za kupovinu, u kojem slučaju se obaveza ponovno mjeri diskontovanjem promijenjenih zakupnina korišćenjem izmijenjene kamatne stope;
- se plaćanja zakupnina promijene zbog promjena u indeksu ili stopi ili promjena u očekivanim plaćanjima po osnovu garancije ostatka vrijednosti, u kojim slučajevima se obaveza za lizing ponovo odjerala diskontovanjem promijenjenih plaćanja korišćenjem nepromijenjenih diskontnih stopa (osim ukoliko plaćanja lizinga nijesu promijenjena zbog promjene u varijabilnim kamatnim stopama, u kojem slučaju se koristi promijenjena diskontna stopa);
- se modifikuje ugovor i ta modifikacija se ne vodi kao zasebni zakup, u kojem slučaju se obaveza za zakup ponovno odmjerava na osnovu roka trajanja zakupa modifikovanog zakupa, diskontovanjem promijenjenih plaćanja korišćenjem promijenjene diskontne stope na datum kad je izvršena modifikacija.

Društvo nije napravilo ovakve izmjene u toku prikazanih perioda.

Imovina sa pravom korišćenja uključuje inicijalno odmjeravanje odnosne obaveze za zakup, plaćanja zakupnina prije početka zakupa ili plaćanja na dan zakupa, umanjena za bilo kakve podsticaje za zakup i bilo kakve direktne troškove. Naknadno se imovina sa pravom korišćenja odmjerava po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrijednosti i obezvredjenje.

U slučajevima kad Društvo ima obavezu da snosi troškove za rastavljanje i uklanjanje zakupljene imovine, vraćanja mjesta na kojem se nalazi imovina ili vraćanja dotične imovine u stanje potrebno uslovima zakupa, Društvo priznaje rezervisanje u skladu sa MRS 37. U mjeri u kojoj se troškovi odnose na imovinu s pravom korišćenja, troškovi su uključeni u odnosnu imovinu sa pravom korišćenja, osim ukoliko su ti troškovi nastali za proizvodnju zaliha.

Imovina s pravom korišćenja se amortizuje kroz period trajanja zakupa i korisnog vijeka imovine s pravom korišćenja, zavisno od toga koji je kraći. Ukoliko se na kraju zakupa prenosi vlasništvo nad imovinom pod zakupom ili vrijednost imovine s pravom korišćenja reflektuje činjenicu da Društvo očekuje da će izvršiti opciju za kupovinu, odnosna imovina sa pravom korišćenja se amortizuje kroz period korisnog vijeka te imovine. Amortizacija počinje datumom početka zakupa.

Imovina s pravom korišćenja se prikazuje u okviru nekretnina, postrojenja i opreme.

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.8. Zakupi (nastavak)

Društvo primjenjuje MRS 36 da odredi da li je imovina s pravom korišćenja obezvrijeđena i evidentira troškove obezvrijeđenja u skladu sa računovodstvenim politikama opisanim u dijelu za računovodstvene politike za „Nekretnine, postrojenja i opremu“.

Varijabilni zakupi koji ne zavise od indeksa ili stope ne uključuju se u odmjeraivanje obaveze za lizing i imovine s pravom korišćenja. Ova plaćanja se priznaju kao trošak u periodu u kojem se događaj ili uslov koji pokreće te isplate dogodi i uključuje se u ostale troškove u bilansu uspjeha.

Kao praktičnu olakšicu, MSFI 16 dozvoljava zakupcu da ne odvajaju komponente ugovora koji se ne odnose na zakup i da umjesto toga računovodstveno obuhvata komponente koje se odnose na zakup i komponente koje se ne odnose na zakup kao jedinstveni aranžman. Društvo nije koristilo ovu praktičnu olakšicu. Za zakupe koji sadrže komponente koje se odnose na zakup i jednu ili više dodatnih komponenata koje se odnose na zakup ili koje se ne odnose na zakup, Društvo alokira plaćanja u ugovoru na te komponente na bazi relativnih samostalnih cijena komponenti.

Društvo zaključuje ugovore o najmu kao zakupodavac u pogledu nekih svojih investicionih nekretnina.

Društvo kao zakupodavac

Zakupi u kojima se Društvo javlja kao zakupodavac se klasifikuju kao finansijski ili operativni. U slučajevima kad se na zakupca po osnovu ugovora o zakupu prenose svi rizici i benefiti od vlasništva, ugovor se klasifikuje kao finansijski zakup. Svi ostali zakupi se klasifikuju kao operativni zakupi.

Prihod od zakupa iz operativnog zakupa priznaje se linearno tokom trajanja odgovarajućeg zakupa. Početni direktni troškovi nastali u pregovorima i uređivanju operativnog zakupa dodaju se knjigovodstvenoj vrijednosti sredstava datih u zakup i priznaju se linearno, tokom trajanja zakupa.

Potraživanja od zakupaca po finansijskim zakupima se priznaju kao potraživanja u visini neto ulaganja Društva u zakupnine. Prihodi od finansijskog zakupa raspoređuju se u obračunske periode tako da odražavaju konstantnu periodičnu stopu prinosa na neto ulaganja Društva u pogledu zakupa.

U slučajevima kad lizing sadrži komponente vezane za zakup i komponente koje nijesu vezane za zakup, Društvo evidentira naknade po ugovoru svakoj komponenti.

Iznosi priznati u bilansu uspjeha na dan 31. decembra 2024. godine su kako slijedi:

- trošak amortizacije u iznosu od EUR 187 hiljada,
- troškovi koji se odnose na kratkoročne zakupe EUR 167 hiljada.

U nastavku pregled obaveza i dospijeće po godinama:

	U hiljadama EUR 31. decembra	
	2024.	2023.
Kratkoročne obaveze	102	122
Dugoročne obaveze	212	263
	314	385
	U hiljadama EUR 31. decembra	
	2024.	2023.
<i>Dospijeće obaveza za lizing:</i>		
- do jedne godine	95	110
- od jedne do dvije godine	73	88
- od dvije do tri godine	65	70
- od tri do četiri godine	70	75
- od četiri do pet godina	11	42
	314	385

Društvo se ne suočava sa značajnim rizikom likvidnosti u odnosu na svoje obaveze iz zakupa. Obaveze za zakup prate se unutar sektora.

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024.
GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9. Finansijska sredstva

Finansijska sredstva se kod početnog priznavanja svrstavaju u sljedeće grupe:

- Finansijska sredstva utvrđena po fer vrijednosti preko bilansa uspjeha;
- Finansijska sredstva koja se drže do dospeljeća;
- Krediti (pozajmice) i potraživanja;
- Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju;

Finansijska sredstva se početno priznaju po fer vrijednosti uvećanoj za, u slučaju finansijskih sredstava koja nisu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, direktne troškove transakcije (naknade plaćene zastupnicima, savjetnicima, berzanskim posrednicima, dažbine berzi i ostale dažbine povezane sa prenosom), a koje proizilaze neposredno iz kupovine ili izdavanja finansijskog sredstva.

Klasifikacija zavisi od namjere za koju su finansijska sredstva pribavljena.

Finansijska sredstva su klasifikovana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha kada se hartije od vrijednosti drže u cilju ostvarivanja dobiti po osnovu trgovanja u kratkom vremenskom periodu. Kategorije sredstava raspoloživih za prodaju i ulaganja koja se drže do dospeljeća se koriste kada se odnosnom obavezom pasivno upravlja i/ili se ona vrednuje po amortizovanoj vrijednosti.

3.9.1. *Finansijska sredstva utvrđena po fer vrijednosti preko bilansa uspjeha*

Finansijska sredstva utvrđena po fer vrijednosti preko bilansa uspjeha uključuju:

- Finansijska sredstva za trgovanje: sredstva za koja postoji tržište odnosno za koja se vrijednost može pouzdano izmjeriti.
- Finansijska sredstva, koja se kod priznavanja razvrstavaju u grupu po fer vrijednosti preko bilansa uspjeha. To su sredstva za koje mora postojati tržište kako bi se njihova vrijednost mogla pouzdano izmjeriti.

Nakon početnog priznavanja, ove investicije se ponovo mjere po fer vrijednosti, a efekti vrednovanja i realizovani dobiti i gubici se priznaju u bilansu uspjeha. U bilansu uspjeha se priznaju i sve dobijene dividende i kamate.

3.9.2. *Finansijska sredstva koja se drže do dospeljeća*

Finansijska sredstva, neizvedena sa fiksnim iznosom plaćanja ili iznosom plaćanja koji se može odrediti i fiksnim rokom dospeljeća, klasifikuju se kao ona koja se drže do dospeljeća ako Društvo ima namjeru i sposobnost da ih drži do dospeljeća. Ova ulaganja se pri početnom priznavanju vrednuju po nabavnoj vrijednosti, koja predstavlja fer vrijednost plaćene naknade za nabavku ulaganja. Svi troškovi transakcije nastali pri nabavci su uključeni u nabavnu vrijednost ulaganja.

Nakon početnog vrednovanja, finansijska sredstva koja se drže do dospeljeća se vrednuju po amortizovanom trošku korišćenjem metode efektivne kamatne stope (EKS). Kamate se priznaju u bilansu uspjeha.

Preračuni finansijskih sredstava koja se drže do dospeljeća, koji su izraženi u stranim valutama, priznaju se u finansijskom rezultatu.

Ukoliko se fer vrijednost tih sredstava privremeno poveća ili smanji ispod knjigovodstvene vrijednosti, ta promjena ne utiče na visinu tih sredstava, odnosno te se promjene ne priznaju u poslovnim knjigama.

Sredstava koja su klasifikovana kao sredstva koja se drže do dospeljeća nije moguće prodati prije dospeljeća ili razvrstati u drugu grupu sredstava.

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024.
GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9. Finansijska sredstva (nastavak)

3.9.3. *Kredit i potraživanja*

Kredit

Kredit su neizvedena finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu. Ova sredstva se početno priznaju po nabavnoj vrijednosti, koja je fer vrijednost plaćene naknade za pribavu sredstava. Svi troškovi transakcije nastali prilikom pribave se uključuju u nabavnu vrijednost sredstva. Kamate se priznaju u poslovnom rezultatu. Preračuni finansijskih ulaganja, koji su izraženi u stranim valutama, priznaju se u finansijskom rezultatu.

Potraživanja

Potraživanja svih vrsta se kod početnog priznavanja iskazuju u iznosima, koji proističu iz odgovarajućih isprava, uz pretpostavku, da će biti naplaćena. Potraživanja, za koja postoji pretpostavka (vjerovatnoća), da neće biti naplaćena u cjelosti ili u određenom roku, iskazuju se kao sumnjiva i sporna potraživanja i vrši se obračun obezvrjeđenja na teret poslovnih rashoda.

Sumnjiva potraživanja su potraživanja, za koja se sumnja da neće biti izmirena u redovnom roku odnosno u cjelokupnom iznosu. U ta potraživanja uključujemo potraživanja od dužnika, koji su u stečaju, prinudnoj naplati. Sporna potraživanja su potraživanja za koja je započet sudski postupak.

Potraživanja u stranoj valuti se preračunaju u domaću valutu po kursu na dan nastanka. Kursna razlika, koja nastaje do dana izmirenja ili do dana bilansa stanja, prikazuje se u okviru finansijskih prihoda ili finansijskih rashoda.

3.9.4. *Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju*

Početno priznavanje finansijskih sredstva raspoloživih za prodaju se vrši po nabavnoj vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, finansijska sredstva koja su raspoloživa za prodaju se naknadno mjere po fer vrijednosti, a efekti vrednovanja se priznaju u kapitalu dok finansijsko sredstvo ne prestaje da se priznaje, kada će akumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznat u kapitalu biti priznat u bilansu uspjeha, ili dok se ne odredi da je finansijsko sredstvo obezvrjeđeno, kada se akumulirani gubitak priznaje u bilansu uspjeha iako priznavanje finansijskog sredstva nije prestalo.

Ulaganja u instrumente kapitala koji nemaju kotiranu tržišnu cijenu na aktivnom tržištu i čija se fer vrijednost ne može pouzdano izmjeriti odmjeravaju se po nabavnoj vrijednosti.

Preračuni finansijskih sredstava, koji su izraženi u stranim valutama, koja se utvrđuju po fer vrijednosti, priznaju se neposredno u kapitalu. Finansijska ulaganja u instrumente kapitala, izražene u stranim valutama, koji se utvrđuju po nabavnoj vrijednosti, ne preračunavaju se.

Društvo ima u toj grupi razvrstana sljedeća finansijska sredstva:

- instrumenti kapitala koji nisu razvrstani u druge grupe sredstava,
- dužničke hartije od vrijednosti (tržišne), koje nijesu razvrstane u finansijska sredstva u posjedu do dospelja za plaćanje i u pozajmice.

3.9.5. *Finansijska ulaganja u zavisna i pridružena društva*

Finansijska ulaganja u instrumente kapitala zavisnih društava se u pojedinačnim finansijskim izvještajima obračunavaju po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za nastalo obezvrjeđenje.

Dividende, koje su ostvarene u zavisnim i pridruženim društvima, priznaju se u poslovnom rezultatu, kada se stekne pravo na dividendu.

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9. Finansijska sredstva (nastavak)

3.9.6 Obezbvredjenje finansijskih sredstava

Društvo kvartalno, a najmanje jednom godišnje, prilikom zaključenja poslovne godine utvrđuje, da li postoje nepristrasni indikatori obezbvredjenja finansijskih sredstava. Pod nepristrasnim indikatorima obezbvredjenja smatraju se: neplaćanje kamate ili glavnice, značajne finansijske teškoće izdavaoca, vjerovatnoća stečaja ili finansijske reorganizacije izdavaoca, nestanak aktivnog tržišta zbog finansijskih teškoća i drugi značajni podaci, koji ukazuju, da postoji mjerljivo smanjenje ocijenjenih budućih novčanih tokova, uključujući privredne prilike u zemlji ili lokalnom okruženju izdavaoca.

Kod instrumenata kapitala se kao nepristrasni indikator obezbvredjenja uzima:

- statutarne promjene kao što su stečaj, likvidacija;
- značajno smanjenje fer vrijednosti ispod nabavne vrijednosti za 40% i više;
- dugotrajno smanjenje fer vrijednosti neprekidno 9 mjeseci od dana kada se kapitalnim instrumentima fer vrijednost prvi put smanjila ispod nabavne vrijednosti i ostala niža cijeli period od 9 mjeseci i istovremeno se umanjila za više od 10% nabavne vrijednosti.

Kod dužničkih hartija od vrijednosti se kao nepristrasni indikator obezbvredjenja uzima:

- statutarne promjene kao što su stečaj, likvidacija;
- kašnjenja u plaćanju i drugi značajni negativni događaji, povezani sa kreditnom sposobnošću izdavaoca.

Ako postoje dokazi (ispunjeni gore navedeni uslovi), finansijsko sredstvo bi trebalo obezvrijediti.

Ispravke vrijednosti potraživanja utvrđuju se pojedinačno ili u procentu, obračunate na osnovu iskustva iz prethodnih godina i očekivanja u budućnosti. Ispravke vrijednosti povećavaju rashode. Na osnovu ovog stava Društvo razvrstava potraživanja u sljedeće kategorije:

I.kategorija

- potraživanja od dužnika čija je finansijska sposobnost zadovoljavajuća po svim kriterijumima;
- potraživanja od dužnika koji svoje obaveze izmiruje blagovremeno, a izuzetno s kašnjenjem do 90 dana.

II.kategorija

- potraživanja od dužnika čija finansijska sposobnost nije zadovoljavajuća, ali se ne očekuje njeno pogoršanje, osim potraživanja od nesolventnog ili nelikvidnog dužnika;
- potraživanja od dužnika koji svoje obaveze izmiruje s kašnjenjem od 90 do 180 dana.

III.kategorija

- potraživanja od dužnika čija finansijska sposobnost nije zadovoljavajuća, posebno ako se uzme u obzir kriterijum solventnosti ili likvidnosti;
- potraživanja od dužnika koji svoje obaveze izmiruje s kašnjenjem od 180 do 270 dana.

IV.kategorija

- potraživanja od dužnika u stečaju ili od dužnika za koga se osnovano može očekivati da će nad njim biti otvoren stečaj;
- potraživanja od dužnika koji svoje obaveze izmiruje s kašnjenjem od preko 270 dana;
- potraživanja od dužnika koji obaveze po osnovu premije neživotnog osiguranja ne plaća poslije isteka perioda osiguranja, a ako je taj period duži od 365 dana, ne plaća ih poslije isteka 365 dana od započinjanja perioda osiguranja za tu godinu;
- potraživanja od lica koje je povezano lice sa Društvom, a koja bi inače bila klasifikovana u drugu ili treću kategoriju.

Za potraživanja iz direktnih poslova osiguranja ispravka vrijednosti određuje se na osnovu starosne strukture potraživanja:

Kategorija potraživanja	Starosna struktura	Procenat ispravke potraživanja
I.	Nedospjela i dospjela do 90 dana	0 %
II.	Dospjela od 91 do 180 dana	25 %
III.	Dospjela od 181 do 270 dana	50 %
	Dospjela od 271 do 365 dana	75 %
IV.	Dospjela preko 365 dana	100 %

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024.
GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9. Finansijska sredstva (nastavak)

3.9.6 Obezbvredjenje finansijskih sredstava (nastavak)

Navedeno obezbvredjenje vrijednosti može se povećati, ukoliko postoje podaci o neispunjavanju obaveza osiguranika prema Društvu u proteklim godinama. U tom slučaju je potrebno dati pismeno obrazloženje.

Kod potraživanja od pravnih lica, kod kojih je objavljen stečajni postupak, bez obzira na starost potraživanja, obezbvredjenje formira se u visini od 100% iznosa potraživanja. Isto važi za potraživanja po osnovu sudske naplate. Kod potraživanja od pravnih lica, kod kojih je uvedeno prinudno poravnanje, obezbvredjenje se formira do visine poznatog procenta koji će biti otpisan nakon okončanja postupka.

3.10. Kapital

Kapital Društva čini: akcijski kapital, revalorizacije i druge rezerve, akumulirani gubitak prethodnih godina i dobit tekuće godine.

Adekvatnost kapitala

Na osnovu Zakona o osiguranju („Službeni list RCG“ br. 78/06, „Službeni list CG“ 19/07, 53/09, 73/10, 40/11, 45/12, 06/13, 55/16, 143/21, 034/24) kapital društva za osiguranje čini zbir osnovnog i dopunskog kapitala, umanjeno za odbitne stavke. Garatni kapital čini zbir osnovnog i dopunskog kapitala.

Osnovni kapital društva za osiguranje čine:

- 1) uplaćeni akcijski kapital društva za osiguranja, izuzev akcijskog kapitala uplaćenog na osnovu kumulativnih povlašćenih akcija;
- 2) rezerve kapitala koje se ne odnose na obaveze iz osiguranja;
- 3) rezerve iz dobiti;
- 4) prenesena dobit iz prethodnih godina.

Obračunati osnovni kapital umanjuje se za:

- 1) otkupljene sopstvene akcije;
- 2) nematerijalnu imovinu;
- 3) preneseni gubitak i gubitak tekuće godine;
- 4) razliku nediskontovanih i diskontovanih tehničkih rezervi za rezervisane štete.

Dopunski kapital društva za osiguranje čine:

- 1) akcijski kapital uplaćen na osnovu kumulativnih povlašćenih akcija;
- 2) podređeni dužnički instrumenti;
- 3) rezerve kapitala povezane sa kumulativnim povlašćenim akcijama;
- 4) druge kategorije.

Druge kategorije dopunskog kapitala su revalorizacije rezerve imovine koje ne ulaze u sastav imovine za pokriće tehničkih rezervi.

Društvo za osiguranje može u obračun dopunskog kapitala uključiti druge kategorije samo na osnovu saglasnosti regulatornog organa.

Iznos dopunskog kapitala ne može prelaziti 50% iznosa osnovnog kapitala.

Prilikom obračuna kapitala društva za osiguranje, zbir osnovnog i dopunskog kapitala umanjuje se za sljedeće odbitne stavke:

- 1) udjele u drugim društvima za osiguranje, društvima za reosiguranje, bankama, brokerskim i dilerskim društvima, društvima za upravljanje i drugim finansijskim institucijama, ako ti udjeli prelaze iznos od 20% učešća u kapitalu i ulaze u obračun adekvatnosti kapitala tih društava;
- 2) ulaganja u podređene dužničke instrumente i druga ulaganja u društva, koja se uzimaju u obzir pri obračunu adekvatnosti kapitala tih društava;
- 3) akcije koje se ne kotiraju na organizovanom tržištu i druga sredstva koja nije moguće koristiti za izmirenje dospjelih novčanih obaveza.

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.11. Garantni kapital**

Garantni kapital čini zbir osnovnog i dopunskog kapitala u skladu sa Zakonom o osiguranju.

Garantni kapital ne smije biti manji od 1/3 margine solventnosti.

Društvo za osiguranje dužno je da garantni kapital održava najmanje u visini akcijskog kapitala propisanim ovim Zakonom o osiguranju.

3.12. Ostala dugoročna rezervisanja

Rezervisanja se formiraju za sadašnje obaveze, koje proizilaze iz proteklih događaja, koje će se izmirivati u periodu, koji nije tačno utvrđen i čija veličina se može pouzdano ocijeniti. Oblikovanje rezervisanja ne zavisi od budućeg poslovanja.

Rezervisanja se oblikuju za sljedeće namjene:

- za reorganizaciju;
- za očekivane gubitke iz spornih ugovora;
- za jubilarne nagrade;
- za otpremnine kod odlaska u penziju;
- za očekivane gubitke iz sudskih sporova;
- za neiskorištene godišnje odmore.

Vrijednost rezervisanja mora biti istovjetna sadašnjoj vrijednosti izdataka, koji su po očekivanju neophodni za izmirenje obaveze.

Svake godine se formiraju rezervacije za jubilarne nagrade, otpremnine za penzije i neiskorištene godišnje odmore. Obračun navedenih rezervacija se vrši u skladu sa MRS 19, gdje se kod obračuna uzimaju u obzir aktuarske pretpostavke i to:

- demografske pretpostavke (smrtnost);
- fluktuacija zaposlenih;
- finansijske pretpostavke i to: diskontna stopa, porast plata uz uvažavanje inflacije, starosti, napredovanja i drugih činilaca, kao što su ponuda i potražnja na tržištu rada.

Troškovi otpremnina za penziju i jubilarne nagrade se prilikom isplate priznaju kao troškovi sprovođenja osiguranja u bilansu uspjeha. Na isti način se priznaju i promjene rezervisanja zbog isplata odnosno novih formiranja.

Sva ostala rezervisanja se mogu oblikovati u skladu sa MRS 37. Rezervisanje treba priznati kada:

- društvo ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat nekog proteklog događaja;
- je vjerovatno da će biti neophodan odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi za izmirenje obaveze;
- kada se može izvršiti pouzdana procjena iznosa obaveze.

3.13. Bruto tehničke rezerve

Formiranje tehničkih rezervi je propisano Zakonom o osiguranju, njegovim podzakonskim aktima i internim pravilnicima.

Društvo za sve poslove osiguranja, koje obavlja, treba da formira odgovarajuće tehničke rezerve, koje su namijenjene pokriću budućih obaveza iz osiguranja i eventualnih gubitaka zbog rizika, koji proizilaze iz poslova osiguranja koje obavlja, kao što su:

- rezerve za prenosne premije,
- rezervisanja za štete,
- rezerve za izravnjanje rizika za osiguranje kredita,
- rezervacije za neistekle rizike,
- rezerve za bonuse i popuste.

Detaljnija pravila i minimalne standarde za obračun tehničkih rezervi, propisuje Agencija za nadzor osiguranja Crne Gore.

U skladu sa Zakonom o osiguranju i podzakonskim aktima Agencije za nadzor osiguranja Društvo je definisalo pravilnike za formiranje svih potrebnih tehničkih rezervi koje proizilaze iz poslovanja Društva.

Društvo vrši sljedeće rezervacije:

Prenosna premija— napravljen je obračun na osnovu pojedinačnih polisa. U obračun prenosne premije uključene su sve polise kojima se trajanje završava nakon 31.12.2024. godine. Prilikom obračuna prenosne premije primjenjivan je princip "pro-rata-temporis", osim za podvrstu osiguranje potrošačkih kredita od nenaplate gdje su u pitanju ugovori sa promjenljivom osiguranom sumom tokom trajanja osiguranja. Kod ovih ugovora uzeta je pretpostavka da se visina osiguravajućeg pokrića mijenja linearno u toku trajanja osiguranja.

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024.
GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.13. Bruto tehničke rezerve (nastavak)

Rezerve za štete – rezerve za nastale prijavljene štete (RBNS), rezerve za nastale neprijavljene štete (IBNR) i prateći troškovi za rezervisane štete (CHC). RBNS popis rezervacija se vrši za svaku pojedinačnu štetu. IBNR – obračun je po priznatim aktuarskim metodama, za osiguranje od posljedica nezgode, osiguranje motornih vozila i za osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila kombinacija chain ladder (CL) i Bornhuetter-Fergusonove metode (BF). Za ostale vrste obračun je napravljen po metodi kvote šteta. Za vrste osiguranje motornih vozila i osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila uzeta je u obzir inflacija pa je primijenjena i prethodna inflacija na trougao riješenih šteta i aplicirana procijenjena buduća inflacija na razvoj šteta. Za sve vrste, kao sastavni dio ukupnog IBNR, formiran je iznos IBNER koji se odnosi na nedovoljno rezervisane štete. Troškovi za rezervisane štete (CHC) su izračunati kao proizvod koeficijenta rezervacije troškova vezanih za isplatu i rešavanje šteta i ukupnog iznosa rezervisanih šteta (RBNS i IBNR).

Društvo formira i ostale rezervacije:

Rezerve za izravnavanje rizika –RZIR- za osiguranje kredita u skladu sa zakonom i Pravilnikom o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja rezervi za izravnavanje rizika.

Rezerve za neistekle rizike (URR) formirane su za pokriće obaveza iz osiguranja koje nastaju u narednom periodu po ugovorima o osiguranju iz tekućeg perioda, odnosno za pokriće očekivanog iznosa šteta i troškova u narednom periodu ako taj očekivani iznos prelazi iznos rezervi za prenosne premije. Prilikom izračuna očekivane štete su procijenjene u skladu sa kretanjem kvota šteta po vrstama osiguranja. Rezerve za neistekle rizike formirane su u skladu sa Pravilnikom bližim kriterijumima i načinu obračunavanja rezervi za neistekle rizike.

3.14. Tekući i odloženi porez na dobit

Tekući porez na dobit

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list RCG“ br. 088/24). Stope poreza na dobit su progresivne i iznose:

do 100.000,00 eura 9%

od 100.000,01 eur do 1.500.000,00 eura 12%

preko 1.500.000,01 15%

Oporeziva dobit se utvrđuje na osnovu dobiti Društva iskazane u bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list RCG" br. 125/23).

Poreski propisi Crne Gore ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjene poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se ukalkulisava u punom iznosu, korišćenjem metode obaveza, za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u finansijskim izvještajima. Međutim, ukoliko odloženi porez na dobit, pod uslovom da nije računovodstveno obuhvaćen, proistekne iz inicijalnog priznavanja sredstva ili obaveze u nekoj drugoj transakciji osim poslovne kombinacije koja u trenutku transakcije ne utiče ni na računovodstvo ni na oporezivu dobit ili gubitak, tada se on računovodstveno ne obuhvata.

Odloženi porez na dobit se odmjerava prema poreskim stopama (i zakonu) koje su na snazi do datuma bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primijenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti.

Odloženo poresko sredstvo se priznaje do iznosa za koji je vjerovatno da će buduća dobit za oporezivanje biti raspoloživa i da će se privremene razlike izmiriti na teret te dobiti.

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024.
GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.15. Primanja zaposlenih

Doprinosi kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Troškovi penzija i ostalih naknada nakon penzionisanja

U Društvu ne postoji penzioni fond niti naknade zaposlenima nakon penzionisanja i stoga nema obaveze u tom smislu. Isto tako, Društvo nema obavezu da obezbjeđuje buduće naknade sadašnjim ni bivšim zaposlenima, već sve naprijed navedeno sprovodi u skladu sa Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju CG ("Sl. list RCG", br. 077/24).

Ostala primanja zaposlenih

Društvo obezbjeđuje zaposlenima, primjenom Kolektivnog ugovora, jubilarne nagrade, regres za korišćenje godišnjeg odmora, sredstva za zimnicu, naknade toplog obroka i prevoza, obezbjeđuje pomoć zaposlenima, na predlog Sindikata, u propisanim slučajevima, po odluci Izvršnog direktora Društva.

Otpremnine

Saglasno Kolektivnom ugovoru, zaposlenima se isplaćuje otpremnina prilikom odlaska u penziju ili najkasnije u roku od 30 dana od dana odlaska u penziju.

Otpremnina se isplaćuje i u slučajevima prestanka potrebe za radom zaposlenih, kada se posebnom odlukom nadležnog organa u Društvu utvrđuje Program ostvarivanja prava zaposlenih za čijim je radom prestala potreba (višak radnika). Kao poseban vid otpremnine postoji davanje u slučaju sporazumnog raskida radnog odnosa, kao način podsticanja smanjenja broja zaposlenih, uz njihovu saglasnost. U svim navedenim slučajevima isplatom otpremnine prestaju materijalne ili bilo kakve druge obaveze Društva prema zaposlenima koji su primili otpremninu.

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024. GODINE

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Sistem upravljanja rizicima Društva proizilazi iz vizije, misije i ciljeva definisanih Strategijom. Društvo tokom poslovanja prihvata određeni nivo potencijalnih gubitaka kako bi postiglo zacrtane poslovne i strateške ciljeve. Ovaj nivo potencijalnih gubitaka predstavlja sklonost Društva u preuzimanju rizika, odnosno apetit za rizikom koji je u velikom dijelu subjektivna procjena rukovodstva Društva i njegovih eksperata. U zavisnosti od prirode pojedinog tipa rizika, kao i od dostupnosti i kvalitete povezanih podataka, apetit za pojedinim rizikom se definiše kvalitativno ili kvantitativno. Veoma je bitno naglasiti da ograničavanje, tj, limitiranje rizika na prihvatljiv nivo istovremeno utiče na nivo prinosa koji Društvo može da očekuje iz poslovanja. Iz tog razloga, Društvo teži ka tome da limiti proizilaze iz prihvatljivog nivoa, kao i da na osnovu pomenutih ograničenja postiže maksimalni mogući prinos.

Društvo preuzima i upravlja rizicima u skladu sa zacrtanim strateškim ciljevima. Takođe, Društvo je u internim aktima definisalo tipove rizika, kao i tolerancije prema rizicima koje je spremno da preuzme za ostvarenje postavljenih ciljeva, a to su:

- Rizici osiguranja,
- Tržišni rizici,
- Kreditni rizici,
- Rizik likvidnosti,
- Operativni rizici i
- Nefinansijski rizici.

Metodologija mjerenja rizika je Standardna formula (Solventnost 2), što je i definisano u Katalogu rizika. Društvo kontinuirano prati limite definisanih indikatora rizika kao što su limiti izloženosti prema bankama, prema kreditnom rejting ugovornih strana, definisani indikatori tržišnih rizika i sl.. Društvo je sprovelo i sopstvenu ocjenu rizika i solventnosti i u okviru analize ukupno potrebne solventnosti napravilo ocjenu kapitalne adekvatnosti i ispunjenost uslova po važećoj zakonskoj i podzakonskoj regulativi, kao i prema zahtjevima matičnog društva.

Regulatorni okvir za evaluaciju solventnosti osiguravača u zemljama članicama Evropske unije (Solventnost 2) napušta korišćenje retrospektivnih statističkih i uvodi prospektivne dinamičke modele za utvrđivanje zahtijevane solventnosti društava za osiguranje, adekvatne stvarnim rizicima koji ugrožavaju ili mogu ugrožavati njihovo poslovanje. Savjet Agencije za nadzor osiguranja Crne Gore je usvojio Pravilnik o sistemu upravljanja u društvima za osiguranje i na taj način definisao djelimično uvođenje metodologije Solventnost 2.

Kao osnove definisanja okvira sistema upravljanja rizicima, Društvo je definisalo Strategiju upravljanja rizicima, prateće politike i metodologije. Strategija upravljanja rizicima je opšti akt Društva, čije odredbe su u neposrednoj korelaciji sa vizijom, misijom i osnovnim ciljevima Društva, na osnovu koje Društvo definiše sistem upravljanja rizicima u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima, načelima i standardima koji regulišu područje upravljanja rizicima. Cilj Strategije upravljanja rizicima je identifikovanje i procjena rizika kojima je Društvo izloženo ili bi moglo biti izloženo, a u cilju pronalaženja najboljeg načina minimiziranja istih. Svrha Strategije upravljanja rizicima je da se poboljša sposobnost ostvarivanja strateških ciljeva Društva, odnosno stvaranje okruženja koje doprinosi većem kvalitetu i rezultatima svih aktivnosti, na svim nivoima poslovanja, obezbeđenje efikasnog sistema upravljanja i zaštite osiguranika. Sistem upravljanja je proporcionalan prirodi, obimu i složenosti poslova koji se obavljaju u Društvu, kao i veličini i organizacionoj strukturi Društva, obimu aktivnosti i vrstama osiguranja koje Društvo obavlja („načelo proporcionalnosti“).

4.1. Rizik osiguranja

Rizike koji svaki od ugovora o osiguranju nosi čine mogućnost da se osigurani događaj desi, kao i neodređenost iznosa odštete koji se po tom osnovu traži. Po samoj prirodi ugovora o osiguranju, ovaj rizik zavisi od slučajnosti i zbog toga je nepredvidiv.

4.2. Rizik osiguranja lica

Učestalost i težina šteta zavisi od nekoliko činilaca. Najznačajniji su povišeni nivo naknade po osnovu štete nastale usljed izloženosti rizicima od povreda ili bolesti. Društvo upravlja ovim rizicima strategijom osiguranja, odgovarajućim ugovorima o reosiguranju i proaktivnim odnosom prema štetama.

4.3. Ugovori o osiguranju imovine

U vezi sa ugovorima o osiguranju imovine Društvo je izloženo rizicima od teže prirodne nepogode (poplave, olujnih vjetrova itd.), i rizicima od šteta za požare i kvarove opreme osiguranika. Za određene vrste ugovora Društvo ima ograničen broj šteta koje po polisi isplaćuje ili ograničenu ukupnu sumu koju isplaćuje po polisi u toku godine.

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024. GODINE

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.4. Tržišni rizik

Poslovanje Društva izloženo je različitim finansijskim rizicima. Tržišni rizik obuhvata rizik od deviznih kolebanja, rizik kamatnih stopa, fer vrijednosti i rizik cijena. Cjelokupan program upravljanja rizikom usmjeren je na nepredvidivost finansijskih tržišta i nastoji da svede na minimum potencijalne negativne uticaje na finansijsko poslovanje Društva. Upravljanje rizikom obavlja Rukovodstvo na osnovu politika koje odobri Odbor direktora. Odbor direktora donosi, u pisanoj formi, osnovna pravila za sveukupno upravljanje rizikom, kao i politike, takođe u pisanoj formi, koje obuhvataju posebne oblasti kao što su devizni rizik, kamatni rizik, kreditni rizik i ulaganje viška likvidnih sredstava.

Društvo nije izloženo deviznom riziku. Devizni rizik se javlja kada se buduće trgovinske transakcije i priznata sredstva i obaveze denominuju u valuti koja nije funkcionalna valuta Društva. Rukovodstvo je zaduženo da rukovodi neto pozicijom u svakoj stranoj valuti.

4.5. Kreditni rizik

Kreditni rizik investicionog portfelja Društva iskazan prema vrstama ulaganja i rejtingu hartija od vrijednosti:

Vrsta ulaganja	Rejting	31.12.2024.	31.12.2023.
Obveznice KfW (Republika Njemačka)	AAA	4.867	3.938
Obveznice Republike Austrije	AA	496	483
Obveznice Republike Francuske	AA	2.961	1.957
Obveznice Republike Španije	A	1.974	977
Obveznice Republike Belgije	AA	987	500
Obveznice Drzave Crne Gore	B	22.971	20.412
Depoziti i novčana sredstva kod banaka	Bez rejtinga	-	-

Društvo je u 2024 nastavilo sa ulaganjem u obveznice sa većim kreditnim rejtingom i samim tim smanjen je kreditni rizik na ovu vrstu ulaganja.

4.5.1 Kamatni rizik

Budući da Društvo ima značajnu kamatonosnu imovinu, prihodi Društva i novčani tokovi u značajnoj mjeri zavise od promjene kamatnih stopa.

Društvo prati ovu izloženost periodičnim pregledima stanja imovine i obaveza. Procjene novčanih tokova kao i uticaj promjena kamatnih stopa koje se odnose na portfelj ulaganja i tehničke rezerve, redovno se prave i procjenjuju. Cilj ovih strategija je ograničiti neto promjene u vrijednosti imovine i obaveza koje proizilaze iz promjene kamatnih stopa.

Izloženost riziku kamatnih stopa na dan 31. decembra 2024. godine prikazana je u narednoj tabeli:

U hiljadama EUR	Promenljiva kamatna stopa	Fiksna kamatna stopa	Nekamatonosno	Ukupno
Finansijska movina				
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	3.229	-	3.229
Depoziti i drugi finansijski plasmani	-	1.819	-	1.819
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	-	25.048	9.208	34.256
Ostala finansijska imovina	-	1.092	178	1.270
Ukupno finansijska imovina	-	31.188	9.386	40.574
Finansijske obaveze				
Obaveze iz poslovanja, pasivna vremenska razgraničenja i rezervisane štete	-	586	18.161	18.747
Dugoročna rezervisanja	-	-	306	306
Ukupno finansijske obaveze	-	586	18.467	19.053

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024.
GODINE

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.5.1 Kamatni rizik (nastavak)

- * Ostalu finansijsku imovinu čine potraživanja, ostala dugoročna sredstva, AVR i rezervisane štete na teret reosiguravača
- * Depoziti i drugi finansijski plasmani obuhvataju dugoročne finansijske plasmane, kratkoročne depozite i ostale kratkoročne finansijske plasmane

Izloženost riziku kamatnih stopa na dan 31. decembra 2023. godine prikazana je u narednoj tabeli:

U hiljadama EUR	Promenljiva kamatna stopa	Fiksna kamatna stopa	Nekamatonosno	Ukupno
Finansijska movina				
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	2.985	-	2.985
Depoziti i drugi finansijski plasmani	-	2.214	-	2.214
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	-	20.913	7.354	28.267
Ostala finansijska imovina	-	742	373	1.115
Ukupno finansijska imovina	-	26.854	7.727	34.581
Finansijske obaveze				
Obaveze iz poslovanja, pasivna vremenska razgraničenja i rezervisane štete	-	536	17.369	17.905
Dugoročna rezervisanja	-	-	465	465
Ukupno finansijske obaveze	-	536	17.834	18.370

- * Ostalu finansijsku imovinu čine potraživanja, ostala dugoročna sredstva ,AVR i rezervisane štete na teret reosiguravača
- * Depoziti i drugi finansijski plasmani obuhvataju dugoročne finansijske plasmane, kratkoročne depozite i ostale kratkoročne finansijske plasmane

4.6. Rizik promjene kursa

Društvo se izlaže riziku promjene kursa kroz transakcije u stranim valutama. To je rizik da će se vrijednost finansijskog instrumenta mijenjati zbog promjene u kursu stranih valuta.

Zvanična valuta u Crnoj Gori je EUR. Kako Društvo većinu transakcija obavlja u EUR valutni rizik je minimalan.

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024. GODINE

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.7. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti nastaje kao rezultat finansijske aktivnosti Društva i upravljanja pozicijama bilansa. Ovaj rizik uključuje rizik nesposobnosti finansiranja imovine u prihvatljivim rokovima i kamatama, te rizik nesposobnosti likvidacije imovine po razumnoj cijeni i u prihvatljivom vremenskom periodu. Društvo drži portfelj likvidne imovine kao dio strategije upravljanja rizikom likvidnosti, čime osigurava kontinuirano poslovanje. Društvo je likvidno i u toku godine je vršilo plaćanja šteta na vrijeme, prema zakonskim propisima.

Odjeljenje za finansije svakodnevno prati prilive i odlive i radi dnevne, nedeljne i mjesečne planove likvidnosti. Rizik likvidnosti se uzima u obzir prilikom ocjene uparivanja imovine i obaveza.

Tehnike korišćenja za mjerenje rizika likvidnosti u Društvu su statističke metode koje će se koristiti po potrebi i uputstvima dobijenim od strane stručnih službi Zavarovalnice Triglav AD.

Analiza ročnosti finansijskih ulaganja na dan 31.12.2024. godine na osnovu ugovornog dospeća:

Finansijska imovina	Manje od 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Bez ročnosti	Ukupno
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju					
-obveznice	18.447	15.809	-	-	34.256
-akcije	178	-	-	-	178
Depoziti i drugi finansijski plasmani	1.819	-	-	-	1.819
Ostala finansijska imovina	446	646	-	-	1.092
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3.229	-	-	-	3.229
Ukupna finansijska imovina	24.119	16.455	-	-	40.574
Finansijske obaveze					
Obaveze iz poslovanja, PVR i rezervisanja za štete	586	8.424	9.737	-	18.747
Dugoročna rezervisanja	-	306	-	-	306
Ukupne finansijske obaveze	586	8.730	9.737	-	19.053

* Ostalu finansijsku imovinu čine potraživanja, AVR i rezervisane štete na teret reosiguravača

* Depoziti i drugi finansijski plasmani obuhvataju dugoročne finansijske plasmane, kratkoročne depozite i ostale kratkoročne finansijske plasmane

Analiza ročnosti finansijskih ulaganja na dan 31.12.2023. godine na osnovu ugovornog dospeća:

Finansijska imovina	Manje od 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Bez ročnosti	Ukupno
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju					
-obveznice	9.373	18.894	-	-	28.267
-akcije	373	-	-	-	373
Depoziti i drugi finansijski plasmani	2.214	-	-	-	2.214
Ostala finansijska imovina	-	742	-	-	742
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	2.985	-	-	-	2.985
Ukupna finansijska imovina	14.945	19.636	-	-	34.581
Finansijske obaveze					
Obaveze iz poslovanja, PVR i rezervisanja za štete	536	5.726	11.643	-	17.905
Dugoročna rezervisanja	-	465	-	-	465
Ukupne finansijske obaveze	536	6.191	11.643	-	18.370

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024.
GODINE

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.8. Pravična (fer) vrijednost

Fer vrijednost predstavlja iznos za koji se neka imovina može razmijeniti ili obaveza izmiriti između strana u uobičajenim tržišnim uslovima.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju odnose se na vlasničke i dužničke hartije od vrijednosti.

Vlasničke hartije od vrijednosti koje su listirane na berzi i vrednuju se po fer vrijednosti koja je dobijena sa berze.

Društvo koristi sljedeću hijerarhiju fer vrijednosti koja odražava značaj ulaznih podataka koji se koriste prilikom vrednovanja:

- Nivo 1: Fer vrijednost finansijskih instrumenata bazirana je na njihovim kotiranim tržišnim cijenama dostupnim na aktivnom tržištu,
- Nivo 2: Fer vrijednost finansijskih instrumenata procijenjena je korišćenjem tehnika procjene na bazi tržišno dostupnih ulaznih podataka, bilo direktnih (kao što su cijene) ili indirektnih (oni koji su izvedeni na osnovu cijena),
- Nivo 3: Fer vrijednost finansijskih instrumenata procijenjena je korišćenjem tehnika procjene koje nisu bazirane na tržišno dostupnim ulaznim podacima.

Sljedeća tabela prikazuje fer vrijednost finansijskih instrumenata koji su vrednovani po fer vrijednosti i koji su raspoređeni prema odgovarajućim nivoima hijerarhije fer vrednovanja:

31. decembar 2024.

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	U EUR Total
Dužničke hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	3.462	30.794	-	34.256
Vlasničke hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	178	-	50	228
Ukupno:	3.640	30.794	50	34.484

31. decembar 2023.

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	U EUR Total
Dužničke hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	10.253	18.014	-	28.267
Vlasničke hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	373	-	50	423
Ukupno:	10.626	18.014	50	28.690

Fer vrijednost finansijskih instrumenata u finansijskim izvještajima raspoređena je u tri nivoa. Nivo 1 predstavljaju listirane vlasničke hartije od vrijednosti za koje postoji aktivno tržište koje pruža direktnu informaciju o kotiranim tržišnim cijenama. Nivo 2 predstavljaju obveznice Crne Gore koje se vrednuju primjenom tehnike diskontovanja budućih ugovorenih novčanih tokova, primjenom tržišnih bezrizičnih krivih prinosa. Nivo 3 predstavljaju akcije odnosno učešća u kapitalu pravnih lica koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu i vrjednovane su po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za eventualna obezvrjeđenja.

Po mišljenju rukovodstva Društva, iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe finansijskog izvještavanja.

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024.
GODINE

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.8. Pravična (fer) vrijednost (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje fer vrijednost instrumenata koji nisu vrednovani po fer vrijednosti i koji su raspoređeni prema odgovarajućim nivoima hijerarhije fer vrednovanja:

31. decembar 2024.

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Total	U EUR Knjigovodstvena vrijednost
Učešća u kapitalu	-	-	1.580	1.580	1.580
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	-	3.229	3.229	3.229
Depoziti	-	1.819	-	1.819	1.819
Predumovi i ostala dugoročna potraživanja	-	-	646	646	646
Ukupno:	-	1.819	5.455	7.274	7.274

31. decembar 2023.

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Total	U EUR Knjigovodstvena vrijednost
Učešće u kapitalu	-	-	1.580	1.580	1.580
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	-	2.985	2.985	2.985
Depoziti	-	2.214	-	2.214	2.214
Predumovi i ostala dugoročna potraživanja	-	-	437	437	437
Ukupno:	-	2.214	5.002	7.216	7.216

Fer vrijednosti depozita pripadaju Nivou 2 i prikazani su po knjigovodstvenoj vrijednosti. Fer vrijednost gotovine pripada Nivou 3 i prikazana je po knjigovodstvenoj vrijednosti.

Fer vrednost predumova i ostalih dugoročnih potraživanja su obračunate primjenom tehnika diskontovanja budućih novčanih tokova pri čemu je obračunata fer vrijednost približna knjigovodstvenoj.

Fer vrijednost učešća u kapitalu pravnih lica koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu i vrednovane su po nabavnoj vrednosti umanjenoj za eventualna obezvređenja.

Gore prikazana tabela ne uključuje fer vrijednosti za potraživanja, aktivna vremenska razgraničenja, rezervisane štete reosiguranja i finansijske obaveze za koje rukovodstvo smatra da je knjigovodstvena vrijednost razumna aproksimacija fer vrijednosti. Da bi se povećala doslednost i uporedivost u odmeravanju fer vrijednosti povezanih objelodanjivanja, MSFI 13 utvrđuje hijerarhiju fer vrijednosti koja klasifikuje u tri nivoa inpute za tehniku praćene vrijednosti, koje se koriste u odmeravanju fer vrijednosti. Hijerarhija fer vrijednosti daje najveći prioritet kotiranim cijenama (nekorigovanim) na aktivnim tržištima za indetičnu imovinu ili obaveze (inputi nivoa 1) i najniži prioritet neuočljivim inputima (inputi nivoa 3).

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024.
GODINE**4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)****4.8. Pravična (fer) vrijednost (nastavak)**

Inputi nivoa 1 su kotirane cijene (neorigovane) na aktivnom tržištu za identičnu imovinu na datum odmjeravanja. Naglasak na nivo 1 se stavlja na određivanje oba sljedeća elementa:

- 1) Primarno tržište za imovinu ili u odsustvu primarnog tržišta najpovoljnije tržište za imovinu ili obavezu.
- 2) Da li entitet može da realizije transakciju vezanu za imovinu po cijeni na tržištu na datum odmjeravanja.

Inputi nivoa 2 su inputi koji nisu kotirane cijene uključene u nivo 1 koje su uočljive za imovinu ili obavezu, bilo direktno ili indirektno.

Inputi nivo 2 uključuju sljedeće.

- 1) kotirane cijene za sličnu imovinu ili obaveze na aktivnom tržištu,
- 2) kotirane cijene za identičnu ili sličnu imovinu na tržištima koja nisu aktivna.
- 3) inputi koji nisu kotirane cijene, a koji su uočljivi za imovinu ili obavezu.

Inputi nivoa 3 su neuočljivi inputi. Društvo koristi najbolje informacije raspoložive u datim okolnostima.

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024. GODINE

5. PRIHOD OD PREMIJE OSIGURANJA I SAOSIGURANJA

U hiljadama EUR (2024.)

Vrste osiguranja	Bruto premija	Udio sa/re-osiguranja	Neto premija
Osiguranje nezgode	6.480	(689)	5.791
Zdravstveno osiguranje	1.533	(140)	1.393
Osiguranje kopnenih motornih vozila - kasko	3.290	(488)	2.802
Osiguranje šinskih vozila	96	(92)	4
Osiguranje vazduhoplova	-	-	-
Osiguranje plovnihi objekata	242	(218)	24
Osiguranje prevoza robe	262	(102)	160
Osiguranje od požara i elementarnih nepogoda	1.769	(1.231)	538
Ostala imovinska osiguranja	6.750	(4.817)	1.933
Osiguranje odg. od korišćenja motornih vozila	16.157	(1.886)	14.271
Osiguranje odgovornosti zbog upotrebe vazduhoplova	3	(2)	1
Osiguranje odgovornosti zbog upotrebe plovnihi objekata	193	(52)	141
Opšte osiguranje od odgovornosti	1.177	(766)	411
Osiguranje kredita	1.104	(767)	337
Osiguranje jemstva	53	(8)	45
Osiguranje finansijskih gubitaka	10	(10)	-
Osiguranje pravne zaštite	6	-	6
Osiguranje pomoci na putu	753	(201)	552
	39.878	(11.469)	28.409

U hiljadama EUR (2023.)

Vrste osiguranja	Bruto premija	Udio sa/re-osiguranja	Neto premija
Osiguranje nezgode	6.350	(691)	5.659
Zdravstveno osiguranje	1.336	(111)	1.225
Osiguranje kopnenih motornih vozila - kasko	2.937	(387)	2.550
Osiguranje šinskih vozila	96	(80)	16
Osiguranje vazduhoplova	3	-	3
Osiguranje plovila – kasko	505	(498)	7
Osiguranje prevoza robe	216	(79)	137
Osiguranje od požara i elementarnih nepogoda	1.796	(1.219)	577
Ostala imovinska osiguranja	5.600	(3.935)	1.665
Osiguranje odg. od korišćenja motornih vozila	15.022	(1.751)	13.271
Osiguranje odgovornosti od korišćenja letilica	4	(4)	-
Osiguranje odgovornosti od korišćenja plovila	168	(49)	119
Opšte osiguranje od odgovornosti	1.055	(664)	391
Osiguranje kredita	679	(518)	161
Osiguranje jemstva	51	(6)	45
Osiguranje finansijskih gubitaka	11	(7)	4
Osiguranje pravne zaštite	5	-	5
Osiguranje pomoci na putu	647	(152)	495
	36.481	(10.151)	26.330

6. NETO PRIHODI OD OSTALIH USLUGA

U hiljadama EUR

	2024.	2023.
Prihodi od usluga za obavljanje drugih poslova osiguranja	644	752
Prihodi od ostalih usluga	203	6
	847	758

Prihodi od usluga za obavljanje drugih poslova osiguranja uključuju sljedeće vrste usluga:

U hiljadama EUR

	2024.	2023.
Prihodi prodaje zelenih kartona	491	412
Prihodi od ostalih usluga osiguranja	37	22
Prihodi od usluga procjene šteta	122	127
Prihodi od ukidanja ostalih tehničkih rezervisanja	197	197
	847	758

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024.
GODINE

7. RASHODI NAKNADA ŠTETA

U hiljadama EUR	2024.	2023.
Obračunate bruto naknade šteta	(17.582)	(15.978)
Troškovi vezani za isplatu šteta	(1.379)	(1.329)
Umanjenje za prihode ostvarene iz bruto regresnih potraživanja	618	554
Umanjenje za udio saosiguravača i retrocesionara u naknadama šteta	2.923	2.832
Promjene bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete (+/-)	(715)	240
Promjene rezervisanja za nastale prijavljene štete za saosiguravajući i reosiguravajući dio (+/-)	(122)	(941)
Promjena bruto rezervisanja za nastale neprijavljene štete (+/-)	(124)	(459)
Promjena rezervisanja za troškove likvidacije šteta	47	(121)
Ukupno	(16.334)	(15.202)

U hiljadama EUR (2024.)

Vrste osiguranja	Bruto štete	Udio reosiguranja	Neto štete
Osiguranje od posledica nezgode	4.539	(515)	3.844
Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	1.147	(98)	1.049
Osiguranje motornih vozila	2.399	(328)	2.011
Osiguranje šinskih vozila	-	-	-
Osiguranje plovni objekata	1	-	-
Osiguranje imovine od požara i nekih drugih opasnosti	801	(365)	436
Ostala osiguranja imovine	933	(243)	690
Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	8.450	(931)	7.519
Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe plovni objekata	16	(2)	14
Osiguranje od opšte odgovornosti	88	(39)	49
Osiguranje kredita	290	(197)	93
Osiguranje jemstva	68	(4)	64
Osiguranje pomoći na putovanju	469	(200)	269
Ukupno	18.961	(2.923)	16.038

U hiljadama EUR (2023.)

Vrste osiguranja	Bruto štete	Udio reosiguranja	Neto štete
Osiguranje od posledica nezgode	4.411	(552)	3.859
Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	852	(65)	787
Osiguranje motornih vozila	2.055	(214)	1.841
Osiguranje šinskih vozila	-	-	-
Osiguranje plovni objekata	-	-	-
Osig. imovine od požara i nekih drugih opasnosti	178	(94)	84
Ostala osiguranja imovine	1.623	(857)	766
Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	7.510	(693)	6.817
Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe plovni objekata	11	(1)	10
Osiguranje od opšte odgovornosti	64	(17)	47
Osiguranje kredita	143	(92)	51
Osiguranje jemstva	47	(2)	45
Osiguranje pomoći na putovanju	413	(245)	168
Ukupno	17.307	(2.832)	14.475

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024. GODINE

8. PROMJENE NETO TEHNIČKIH REZERVISANJA

U hiljadama EUR	2024.	2023.
Promjene drugih tehničkih rezervisanja	170	67
Ukupno	170	67

Promjene drugih tehničkih rezervisanja na dan 31. decembra 2024. godine se odnose na promjene rezervisanja za neistekle rizike. promjena rezervisanja za bonuse i popuste i promjena drugih tehničkih rezervisanja.

9. OSTALI TROŠKOVI, DOPRINOSI I REZERVISANJA

U hiljadama EUR	2024.	2023.
Troškovi za preventivu	194	143
Garantni fond	495	506
Troškovi nadzornog organa	361	356
Vatrogasni doprinos	49	42
Troškovi obezvređenja potraživanja od premija (napomena 18.2)	(139)	(108)
Troškovi obezvređenja ostalih potraživanja	48	37
Ukidanje rezervisanja za sudske sporove	-	-
Troškovi rezervisanja za sudske sporove (zaposleni)	242	15
Ukupno	1.250	991

10. TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA

10.1. Troškovi sticanja osiguranja

U hiljadama EUR	2024.	2023.
Troškovi pribave osiguranja	896	722
Amortizacija	303	343
Zarade zaposlenih	1.837	1.747
Troškovi socijalnog i penzijskog osiguranja	672	707
Ostali troškovi rada	316	402
Troškovi usluga fizičkih lica koji ne obavljaju djelatnost	27	29
Troškovi reprezentacije, reklame i sajmovi	2.638	2.427
Troškovi materijala i energije	182	239
Troškovi usluga održavanja	305	290
Povraćaj troškova u vezi sa radnim odnosom	29	47
Troškovi intelektualnih usluga	73	158
Dažbine koje ne zavise od poslovnog rezultata	52	15
Troškovi usluga saobraćaja i veza	82	79
Troškovi premije osiguranja	98	87
Troškovi platnog prometa i bankarskih usluga	7	5
Zakupnine	24	21
Troškovi usluga stručnog obrazovanja	8	1
Ostali troškovi usluga	165	201
Ukupno	7.714	7.520

Društvo je za period koji se završava na dan 31. decembra 2024. godine prikazalo troškove sprovođenja osiguranja u iznosu 9.345 EUR dok je obračunati režijski dodatak 11.298 EUR.

10.2. Troškovi rada

U hiljadama EUR	2024.	2023.
Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih primanja zaposlenih	1.422	1.254
Porezi i doprinosi na isplaćene zarade	525	521
Drugi troškovi rada	348	376
Ukupno	2.295	2.151

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024.
GODINE

10. TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA (nastavak)

10.3. Ostali troškovi usluga

U hiljadama EUR	2024.	2023.
Troškovi konsultantskih usluga	379	246
Zakupnine	1	1
Troškovi platnog prometa i bankarskih usluga	57	53
Premije osiguranja	65	53
Troškovi reklame, propagande i reprezentacije	70	42
Troškovi drugih usluga	139	104
	711	499

11. FINANSIJSKI REZULTAT OD ULAGANJA

U hiljadama EUR	2024.	2023.
Prihodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi:		
- Prihodi od kamata	1.091	827
- Dobici od finansijskih sredstava i finansijskih obaveza	-	-
- Kamate po osnovu finansijskog lizinga	61	32
- Prihodi od dividendi i drugih udjela u dobitku	18	12
- Prihodi od zakupa investicionih nekretnina	220	186
	1.390	1.057
Rashodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi:		
- Rashodi kamata po kreditima- matična kompanija	-	-
- Amortizacija investicionih nekretnina (Napomena 16.5)	(59)	(60)
- Obezbvređene vrijednosti investicionih nekretnina (Napomena 16.5)	-	-
- Rashodi od umanjenja vrijednosti (diskontovanje)	(1)	(5)
- Ostali rashodi ulaganja	-	(84)
	(60)	(149)
Neto finansijski rezultat od ulaganja sredstava tehničkih rezervi	1.330	908
Prihodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi	307	259
Rashodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi:		
- Obezbvređenje vrijednosti ulaganja u kapital povezanih pravnih lica (napomena 16.7)	-	-
- Ostali neposlovni i vanredni rashodi	(46)	(79)
- Rashodi kamata	(37)	(33)
	(83)	(112)
Neto finansijski rezultat od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi	224	147
	1.554	1.055

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024.

GODINE

POREZ NA DOBIT

12.1. Komponente poreza na dobit

U hiljadama EUR	2024.	2023.
Porez na dobit – tekući porez	534	470
Porez na dobit – odloženi porez	7	10
	541	480

12.1.1. Usaglašavanje iznosa poreza na dobit i proizvoda rezultata poslovanja prije oporezivanja i propisane poreske stope

U hiljadama EUR	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Dobitak u bilansu uspjeha prije oporezivanja	3.039	2.656
Poreska stopa	408	351
Troškovi koji se ne priznaju u poreske svrhe	72	88
Nabavke do EUR 300	40	24
Umanjenje po osnovu poreske konsolidacije	-	-
Ostale promjene	21	17
	541	480

Društvo je dana 24. decembra 2018.godine dobilo rješenje Poreske uprave broj 03/7-15376/2-18 kojim je odobreno poreska konsolidacija za 2024. godinu. Zakonom o porezu na dobit odobreno poresko konsolidovanje primjenjuje se najmanje pet godina.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. list CG", br. 125/23,088/24) stope poreza na dobit su

- do 100.000,00 eura 9%;
- od 100.000,01 eura do 1.500.000,00 eura: 9.000,00 eura+12% na iznos preko 100.000,01 eura;
- preko 1.500.000,01 eura: 177.000,00+15% na iznos preko 1.500.000,01 eura.

Stanje odloženih poreskih obaveza po osnovu privremenih razlika na nematerijalnim ulaganjima, opremi i investicionim nekretninama i odloženih poreskih obaveza po osnovu promjene fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju su prikazana u pregledu koji slijedi:

(U hiljadama EUR)	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Stanje na početku godine	660	650
Obračunati odloženi porez u toku godine	7	15
Obračunato poresko sredstvo po osnovu troškova obezvređenja investicionih nekretnina	-	-
	667	665
Odloženi porez po osnovu promjene fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	5	-
Stanje na kraju godine	672	665

13. ZARADA PO AKCIJI

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Dobit za godinu u hiljadama EUR	2.498	2.176
Ponderisani prosječni broj akcija	1.828.634	1.828.634
Zarada po akciji u EUR	1,3660	1,1900

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024. GODINE

14. NEMATERIJALNA IMOVINA

Nematerijalna ulaganja sa stanjem na dan 31. decembra 2024. i 2023. godine se odnose na softvere i licence. Kretanje na nematerijalnim ulaganjima za godine završene 31. decembra 2024. i 2023. prikazano je u narednoj tabeli:

U hiljadama EUR	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Nabavna vrijednost		
Stanje. 1. januara	1.422	1.411
Nove nabavke	6	11
Stanje. 31. decembra	1.428	1.422
Ispravka vrijednosti		
Stanje. 1. januara	1.356	1.318
Amortizacija	35	38
Stanje. 31. decembra	1.391	1.356
Neto sadašnja vrijednost na dan 31. decembra	37	66

15. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA ZA NEPOSREDNO OBAVLJANJE DJELATNOSTI OSIGURANJA

U hiljadama EUR	Građevinski objekti	Neto sadašnja vrijednost budućih zakupa	Oprema	Oprema u pripremi	Ukupno
Stanje. 01. januara 2023. godine	6.016	1.233	5.186	-	12.435
Nove nabavke	-	-	244	-	244
Reklasifikacija	-	(13)	(85)	-	(98)
Isknjiženje	-	-	(558)	-	(558)
Prodaja	-	-	-	-	-
Stanje. 31. decembra 2023. godine	6.016	1.220	4.787	-	12.023
Stanje. 01. januar 2024. godine	6.016	1.220	4.787	-	12.023
Nove nabavke/povećanja	-	120	341	-	461
Prodaja /Reklasifikacija	-	-	-	-	-
Isknjiženje	-	-	-	-	-
Prenos	-	-	-	-	-
Stanje. 31. decembra 2024. godine	6.016	1.340	5.127	-	12.483
Ispravka vrijednosti					
Stanje. 1. januara 2023. godine	2.455	758	4.290	-	7.503
Amortizacija u toku godine	90	194	286	-	570
Reklasifikacija	-	-	-	-	-
Prodaja	-	(116)	(531)	-	(647)
Stanje. 31. decembra 2023. godine	2.545	836	4.045	-	7.426
Amortizacija u toku godine	90	187	254	-	531
Reklasifikacija	-	-	-	-	-
Prodaja/Isknjiženje	-	8	(14)	-	(6)
Stanje. 31. decembra 2024. godine	2.635	1.031	4.285	-	7.951
Neto sadašnja vrijednost					
Stanje. 31. decembra 2024. godine	3.381	309	842	-	4.532
Stanje. 31. decembra 2023. godine	3.471	384	742	-	4.597

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024. GODINE

16. DUGOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA

U hiljadama EUR	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Dugoročna finansijska ulaganja kapitala i tehničkih rezervi		
- Obveznice, odnosno dužničke hartije od vrijednosti	18.340	18.596
- Akcije, odnosno vlasničke hartije od vrijednosti	179	374
- Dugoročna finansijska ulaganja	646	407
- Ostala dugoročna finansijska ulaganja	249	234
- Udjeli i učešća – Nacionalni biro osiguravača	50	50
- Investicione nekretnine i druge nekretnine, postrojenja i oprema koji nisu namijenjeni za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja	2.606	2.670
- Potraživanja po osnovu prodaje investicionih nekretnina – finansijski lizing	569	693
	22.639	23.024
Dugoročna finansijska ulaganja u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana društva	1.580	1.580
	24.219	24.604

16.1. Obveznice, odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti

Obveznice odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti sa stanjem na dan 31. decembra 2024. godine u iznosu EUR 18.340 hiljada (31. decembra 2023. godine: EUR 18.596 hiljade) odnose se na obveznice koje je izdalo Ministarstvo finansija Crne Gore, EUR 2.170 hiljada sa rokom dospeljeća 22. april 2026. godine, EUR 6.520 hiljada sa rokom dospeljeća 03. oktobar 2029. godine, EUR 7.750 hiljada sa rokom dospeljeća 16. decembar 2027. godine, Njemačke razvojne banke EUR 1.899 hiljada sa rokom dospeljeća 05.05.2027. godine.

16.2. Akcije

Ulaganja u kapital drugih pravnih lica – akcije na dan 31. decembra 2024. godine i 31. decembra 2023. godine prikazana su u sljedećem pregledu:

U hiljadama EUR	Procenat učešća	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Prva banka Crne Gore – osnovana 1901 AD. Podgorica	2.3181	-	195
Akcionarsko društvo za reosiguranje Dunav RE. Beograd – Republika Srbija	0.7780	178	177
Luka Bar AD. Bar	0.0056	1	2
		179	374

16.3. Dugoročna finansijska ulaganja

Dugoročna potraživanja od strateških partnera na dan 31. decembra 2024. godine u iznosu EUR 409 hiljada (31. decembra 2023: EUR 470 hiljada) se odnose na dugoročna sredstva preventive koja se daju strateškim partnerima – tehničkim centrima za provjeru motornih vozila u cilju preventivnog djelovanja na smanjenju broja neispravnih vozila u saobraćaju i izbjegavanje mogućih rizika. Rok vraćanja sredstava kreće se od 2 do 5 godina uz kamatnu stopu od 4,5% na godišnjem nivou. Društvo uglavnom kao sredstvo obezbjeđenja urednog vraćanja navedenih plasmana ima upisane hipoteke nad nepokretnostima strateških partnera.

16.4. Ostala dugoročna finansijska ulaganja

Ostala dugoročna finansijska ulaganja sa stanjem na dan 31. decembra 2024. i 2023. godine uključuju umjetnička djela u iznosu EUR 249 hiljada (2023: EUR 234 hiljada).

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024.
GODINE

16. DUGOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA (nastavak)

16.5. Investicione nekretnine i druge nekretnine, postrojenja i oprema koji nisu namijenjeni za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja

U hiljadama EUR	Zemljište	Građevinski objekti	Investicije u toku	Ukupno
Nabavna vrijednost				
Stanje. 1. januara 2023.	128	4.696	105	4.929
Povećanje	-	-	-	-
Prodaja	-	-	-	-
Reklasifikacija	-	-	-	-
Stanje. 31. decembra 2023.	128	4.634	105	4.867
Reklasifikacija	-	-	-	-
Povećanje	-	-	-	-
Obezvredjenje	-	-	-	-
Prodaja	-	-	-	-
Stanje. 31. decembra 2024.	128	4.634	105	4.867
Ispravka vrijednosti				
Stanje. 1. januara 2023.	54	2.027	70	2.151
Obezvredjenje (Napomena 11)	-	-	-	-
Reklasifikacija	-	-	-	-
Prodaja	-	(14)	-	(14)
Amortizacija (Napomena 11)	-	60	-	60
Stanje. 31. decembra 2023.	54	2.073	70	2.197
Obezvredjenje (Napomena 11)	-	-	-	-
Reklasifikacija	-	-	-	-
Prodaja	-	5	-	5
Amortizacija (Napomena 11)	-	59	-	59
Stanje. 31. decembra 2024.	54	2.137	70	2.261
Neto sadašnja vrijednost				
Stanje. 31. decembra 2023.	74	2.561	35	2.670
Stanje. 31. decembra 2024.	74	2.497	35	2.606

Pregled neto ostvarenog rezultata po osnovu investicionih nekretnina prikazan je u sljedećoj tabeli:

U hiljadama EUR	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Prihodi od izdavanja investicionih nekretnina	190	159
Rashodi poreza na imovinu	(16)	(17)
Amortizacija investicionih nekretnina	(60)	(60)
	114	82

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024. GODINE

16. DUGOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA (nastavak)

16.6 Potraživanja po osnovu prodaje investicionih nekretnina – finansijski lizing

Potraživanja po osnovu prodaje investicionih nekretnina fizičkim licima na dan 31. decembra 2024. i 31. decembra 2023. godine u cjelosti se odnose na prodane investicione nekretnine – stambene objekte u Nikšiću u skladu sa ugovorima o prodaji nepokretnosti kojima je precizirano sljedeće:

- plaćanje se vrši u jednakim mjesečnim ratama;
- period otplate je od 10 do 20 godina;
- prosječna interna stopa prinosa iznosi 3% na godišnjem nivou;
- nakon naplate posljednje rate vlasništvo nad stambenim objektima prelazi na kupca.

U pregledu koji slijedi prikazana su dugoročna potraživanja sa stanjem na dan 31. decembra 2024. i 2023. godine:

U hiljadama EUR	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Dugoročna potraživanja po osnovu finansijskog lizinga	1.009	1.134
Dugoročna potraživanja stambeni krediti radnicima	-	-
Minus: Tekuće dospjeće (napomena 18.6)	(136)	(136)
Minus: Efekat diskontovanja – finansijski lizing	(126)	(156)
	747	842

Dospjeće dugoročnih potraživanja bez efekta diskontovanja po osnovu lizinga sa stanjem na dan 31. decembra 2024. i 2023. godine prikazano je u narednoj tabeli:

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
- do jedne godine	136	136
- od jedne do dvije godine	138	123
- od dvije do tri godine	142	130
- od tri do četiri godine	130	118
- od četiri do pet godina	164	122
- od pet godina do deset godina	163	124
- od deset do petnaest godina	-	127
- od petnaest do dvadeset godina	-	118
	873	998

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024.
GODINE

16. DUGOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA (nastavak)

16.7. Dugoročna finansijska ulaganja u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana društva

Dugoročna finansijska ulaganja u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana društva odnose se na sljedeća ulaganja:

U hiljadama EUR	Procenat učešća	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Akcionarsko društvo za osiguranje Lovćen-životna osiguranja, Podgorica	100%	1.580	1.580
Lovćen auto doo. Podgorica	100%	12.850	12.850
		<u>14.430</u>	<u>14.430</u>
Obezvrjeđenje vrijednosti			
Lovćen auto doo. Podgorica:		(12.850)	(12.850)
		<u>1.580</u>	<u>1.580</u>

Akcionarsko društvo za osiguranje „Lovćen - životna osiguranja“. Podgorica osnovano je 24. decembra 2010. godine i upisalo se u Centralni registar Privrednog suda u Podgorici pod brojem 4-0009247/001. Djelatnost Društva čine poslovi životnih osiguranja: osiguranje života, rentno osiguranje, dopunsko osiguranje lica uz osiguranje života i druge vrste životnih osiguranja. Društvo je 30. decembra 2010. godine zaključilo Ugovor o prenosu portfelja sa Akcionarskim društvom za osiguranje „Lovćen - životna osiguranja“. Podgorica po kome je utvrđen prenos portfelja poslova životnih osiguranja u skladu sa Zakonom o osiguranju. Društvo je osnivač i jedini vlasnik Akcionarskog društva za osiguranje „Lovćen - životna osiguranja“, Podgorica.

Društvo je 18. oktobra 2002. godine osnovalo Lovćen auto d.o.o. Nikšić čija je osnovna djelatnost tehničko ispitivanje i analiza vozila. U skladu sa zakonskom regulativom Lovćen auto d.o.o. Nikšić je bio u obavezi da promjeni organizacioni oblik u akcionarsko društvo, što je i učinjeno 5. aprila 2011. godine kada je i njegovo sjedište prebačeno u Podgoricu. Sve navedene promjene registrovane su istog dana u Centralnom registru Privrednog suda u Podgorici pod registarskim brojem 04-0009285/002.

Dana 20. jula 2018. godine Poreska uprava - Centralni registar privrednih subjekata u Podgorici na osnovu člana 83 i 86 Zakona o privrednim društvima (Sl.list RCG, br.6/02 i Sl.list 17/07.40/11) rješavajući po prijavi za registraciju promjene oblika obavlja privredne djelatnosti Lovćen auta, nakon sprovedenog postupka restrukturiranja promjenom oblika organizovanja izdala je Rješenje broj 5-0844141/037 kojim se registruje promjena oblika obavljanja privredne djelatnosti Akcionarsko društvo Lovćen auto PIB 02830043 u Društvo sa ograničenom odgovornošću Lovćen auto, registarski broj 50844141.

Dana 27. maja 2022. godine na Skupštini Lovćen auta DOO donijeta je Odluka o povećanju osnovnog kapitala društva sa ograničenom odgovornošću Lovćen auta u ukupnom iznosu EUR 400 hiljada. Takođe, dana 29. septembra 2022. godine na Skupštini Lovćen auta DOO donijeta je Odluka o povećanju osnovnog kapitala društva sa ograničenom odgovornošću Lovćen auta u ukupnom iznosu od EUR 300 hiljada. Nakon povećanja osnivački ulog Lovćen auta iznosi EUR 12.850 hiljada. Gubitak od ulaganja u zavisna Društva od EUR 700 hiljada priznat je u okviru finansijskog rezultata od ulaganja (napomena 11). Povećanje kapitala Lovćen auta DOO registrovano je rješenjima Ministarstva finansija. Poreska uprava - Centralni registar privrednih subjekata.

16.8. Udjeli i učešća – Nacionalni biro osiguravača

U hiljadama EUR	Procenat učešća	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Nacionalni biro osiguravača Crne Gore	16.67%	50	50
		<u>50</u>	<u>50</u>

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024.
GODINE

17. KRATKOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA

Kratkoročna finansijska ulaganja na dan 31.12.2024.godine odnosi se na kratkoročne depozite kod banaka u Crnoj Gori sa rokom dospjeća 1 godine. Ugovori o oročenom depozitu zaključeni su sa: Erste bankom u iznosu od 500 hiljada EUR, Lovćen bankom u iznosu od 200 hiljada EUR, Addiko bankom u iznosu od 600 hiljada EUR, Ziraat bankom u iznosu od 200 hiljada EUR i Universal Capital bankom u iznosu od 300 hiljada EUR.

Obveznice odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti sa stanjem na dan 31. decembra 2024. godine u iznosu EUR 15.661 hiljada (31. decembra 2023. godine: EUR 9.373 hiljade) odnose se na obveznice.

Obveznice Crne Gore 2025	21-Apr-25	6.275
Austrija	20-Apr-25	496
Njemačka	20-Aug-25	986
Njemačka	16-Apr-25	993
Njemačka	18-Jun-25	989
Francuska	10-Sept-25	984
Belgija	10-Jul-25	987
Španija	10-Oct-25	983
Francuska	18-Jun-25	1.977
Španija	09-Maj-25	991

18. KRATKOROČNA SREDSTVA

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
U hiljadama EUR		
Gotovinska sredstva	3.229	2.985
Kratkoročna potraživanja:		
- Kratkoročna potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja	3.769	3.567
- Kratkoročna potraživanja za udjele u naknadama šteta	1.929	1.681
- Druga kratkoročna potraživanja iz poslova osiguranja	395	417
- Kratkoročna potraživanja iz finansiranja	750	669
- Druga kratkoročna potraživanja	689	626
	7.532	6.960
Ukupno	10.761	9.945

18.1. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
U hiljadama EUR		
Žiro račun	2.945	2.787
Devizni račun	284	198
Gotovinski ekvivalenti-depoziti	-	-
Blagajna	-	-
Ukupno	3.229	2.985

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024.
GODINE

18. KRATKOROČNA SREDSTVA (nastavak)

18.2. Kratkoročna potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja

U hiljadama EUR	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Potraživanja po osnovu premija osiguranja	5.622	5.595
Ostala potraživanja	3	3
	5.625	5.598
Obezbvrđenje vrijednosti:	(1.856)	(2.031)
	3.769	3.567

Starosna struktura dospjelih potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja sa stanjem na dan 31. decembra 2024. i 2023. godine prikazana je u sljedećem pregledu:

U hiljadama EUR	% Obezbvrđenja vrijednosti	31. decembar 2024.		31. decembar 2023.	
		Ukupno	Obezbvrđenje vrijednosti	Ukupno	Obezbvrđenje vrijednosti
Dani kašnjenja					
Nedospjela potraživanja		2.608	-	2.191	-
od 0-90	0	865	-	978	-
od 91-180	25	260	65	319	39
od 181-270	50	150	75	157	79
od 271-365	75	90	68	145	109
preko 365	100	1.649	1.649	1.805	1.805
		5.622	1.857	5.595	2.032

Kretanje na obezbvrđenju vrijednosti potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja prikazano je u pregledu koji slijedi:

U hiljadama EUR	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Stanje na početku godine	2.031	2.437
Promjena obezbvrđenje u toku godine (Napomena 9)	(139)	(108)
Otpis u toku godine	(35)	(298)
Stanje na kraju godine	1.857	2.031

18.3. Kratkoročna potraživanja za udjele u naknadama šteta

U hiljadama EUR	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Kratkoročna potraživanja za udjele u naknadama šteta iz reosiguranja - povezana lica	1.833	1.577
Kratkoročna potraživanja za udjele u naknadama šteta iz reosiguranja – ostali	96	104
Kratkoročna potraživanja za udjele u naknadama šteta iz saosiguranja	-	-
	1.929	1.681

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024.
GODINE

18. KRATKOROČNA SREDSTVA (nastavak)

18.4. Regresna potraživanja i potraživanja za uslužne štete

U hiljadama EUR	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Regresna potraživanja	106	108
Potraživanja za uslužne štete	466	466
	572	574
Obezvrijeđenje vrijednosti:	(177)	(157)
	395	417

18.5. Kratkoročna potraživanja iz finansiranja

U hiljadama EUR	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Potraživanja od strateških partnera	534	463
Potraživanja od povezanih lica - Lovćen auto DOO. Podgorica (Napomena 25)	-	-
	534	463
Obezvrijeđenje vrijednosti:	(58)	(107)
	476	356
Kratkoročna potraživanja za kamate	274	313
	750	669

Potraživanja od strateških partnera na dan 31. decembra 2024. godine u iznosu EUR 534 hiljada (31. decembra 2023: EUR 463 hiljade) se odnose na kratkoročna sredstva preventive koja se daju strateškim partnerima – tehničkim centrima za provjeru motornih vozila u cilju preventivnog djelovanja na smanjenju broja neispravnih vozila u saobraćaju i izbjegavanje mogućih rizika. Rok vraćanja sredstava kreće se od 2 do 5 godina uz kamatnu stopu od 4.5% na godišnjem nivou. Društvo uglavnom kao sredstvo obezbjeđenja urednog vraćanja navedenih plasmana ima upisane hipoteke nad nepokretnostima strateških partnera.

18.6. Druga kratkoročna potraživanja

U hiljadama EUR	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Potraživanja po osnovu prodaje investicionih nekretnina – finansijski lizing (tekuće dospijeće: Napomena 16.6)	136	136
Dati avansi za usluge posredovanja u prodaji osiguranja	38	35
Obezvrijeđenje vrijednosti:	-	-
	38	35
Potraživanja po osnovu zakupa poslovnih prostorija	69	88
Potraživanja od Lovćen auta po cesijama	11	11
Ostala potraživanja iz poslovnih odnosa	143	277
	223	376
Obezvrijeđenje vrijednosti:	(123)	(153)
	100	223
Potraživanja od zaposlenih	-	-
Ostala potraživanja	580	445
Ispravka potraživanja za ostala potraživanja	(165)	(213)
	415	232
	689	626

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024.
GODINE

19. UDIO REOSIGURAVAČA U TEHNIČKIM REZERVAMA

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
U hiljadama EUR		
Udio reosiguranja u prenosnoj premiji	4.137	3.706
Udio reosiguranja u rezervisanim štetama	2.137	2.260
	6.274	5.966

20. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
U hiljadama EUR		
Razgraničeni troškovi sticanja osiguranja	3.369	3.404
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	161	66
	3.530	3.470

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024.

GODINE

21. KAPITAL

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
U hiljadama EUR		
Akcijski kapital - obične akcije	10.460	10.460
Revalorizacione rezerve	(413)	(1.452)
Prenešeni gubitak iz prethodnih godina	7.850	5.674
Dobit tekuće godine	2.498	2.176
Neto kapital	20.394	16.858

Društvo je dana 3. jula 2020. godine Komisiji za tržište kapitala podnijelo zahtjev za evidentiranje emisije akcija radi zamjene postojećih akcija u cilju promjene i izjednačavanja njihove nominalne vrijednosti – homogenizacija akcija. Komisija za tržište kapitala je dana 15. jula 2020. godine donijela Rješenje o evidentiranju emisije akcija po osnovu zamjene tako da se:

- 1.501.081 običnih akcija simbola trgovine LOVN nominalne vrijednosti: EUR 2.1314 zamjenju sa 1.501.081 običnih akcija simbol trgovine LOVH nominalne vrednosti od EUR 5.7201 po akciji;
- 327.553 običnih akcija simbola trgovine LOVO nominalne vrijednosti: EUR 22,1661 zamjenju sa 327.533 običnih akcija simbol trgovine LOVH nominalne vrednosti EUR od 5,7201 po akciji.

Svaka akcija daje pravo na jedan glas u Skupštini akcionara Društva.

Prema izvodu iz Centralne Depozitarne Agencije Crne Gore pregledi akcionara na dan 31. decembra 2024. godine i 31. decembra 2023. godine dati su u sljedećim tabelama:

Simbol trgovine: LOVH

U hiljadama EUR

	31. decembar 2024.		
	Broj akcija	%	Vrijednost
Triglav Int Holding d.d. Ljubljana	1.811.543	99.07	10.362
Otvoreni investicioni fond HLT Fond	8.698	0.48	50
Jugopetrol AD. Podgorica	1.953	0.11	11
Ostalo	6.440	0.34	37
	1.828.634	100	10.460

Simbol trgovine: LOVH

U hiljadama EUR

	31. decembar 2023.		
	Broj akcija	%	Vrijednost
Triglav Int Holding d.d. Ljubljana	1.811.543	99.07	10.362
Otvoreni investicioni fond HLT Fond	8.698	0.48	50
Jugopetrol AD. Podgorica	1.953	0.11	11
Ostalo	6.440	0.34	37
	1.828.634	100	10.460

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024.
GODINE

21. KAPITAL (nastavak)

Adekvatnost kapitala

U hiljadama EUR	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
I		
I		
I		
II OSNOVNI KAPITAL (1 + 2 + 3 + 4 - 5 - 6 - 7-8)	18.272	16.068
1. Akcijski kapital društva za osiguranje	10.460	10.460
2. Rezerve kapitala koje se ne odnose na obaveze iz osiguranja	-	-
3. Rezerve iz dobiti	-	-
4. Prenešena dobit iz prethodnih godina	7.849	5.674
5. Otkupljene sopstvene akcije	-	-
6. Nematerijalna imovina	(37)	(66)
7. Prenešeni gubitak i gubitak tekuće godine	-	-
8. Razlika nediskontovanih i diskontovanih tehničkih rezervi za rezervisane štete	-	-
I		
II DOPUNSKI KAPITAL (1 + 2 + 3 + 4)	-	-
1. Akcijski kapital uplaćen na osnovu kumulativnih povlašćenih akcija	-	-
2. Podređeni dužnički instrumenti	-	-
3. Rezerve kapitala povezane sa kumulativnim povlašćenim akcijama	-	-
4. Druge stavke	-	-
III GARANTNI KAPITAL (I+II)	18.272	16.068
IV STAVKE ODBITKA (1+2+3)	1.580	1.580
1. Udjeli u drugim društvima za osiguranje, društvima za reosiguranje, bankama, brokerskim i dilerskim društvima, društvima za upravljanje i drugim finansijskim institucijama, ako ti udjeli prelaze iznos od 20% učešća u kapitalu i ulaze u obračun adekvatnosti kapitala tih društava	1.580	1.580
2. Ulaganja u podređene dužničke instrumente i druga ulaganja u društva iz tačke 1 ovog stave, koja se uzimaju u obzir pri obračunu adekvatnosti kapitala tih društava	-	-
3. Akcije koje se ne kotiraju na organizovanim tržištima i druga sredstva koja nije moguće koristiti za izmirenje dospjelih novčanih obaveza	-	-
V KAPITAL (I+II-IV)	16.692	14.488

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024. GODINE

21. KAPITAL (nastavak)

Adekvatnost kapitala (nastavak)

Društvo je dužno da izračunava marginu solventnosti u skladu sa Pravilnikom o načinu obračuna margine solventnosti („Sl. List CG“ br.14/13) i da u svom poslovanju obezbijedi da margina solventnosti uvijek bude u visini koju je utvrdio regulatorni organ. Cjelokupni obračun margine solventnosti sastoji se iz obračuna na osnovu premijskog faktora i obračuna na osnovu štetnog faktora.

OBRAČUN MARGINE SOLVENTNOSTI

U hiljadama EUR	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Margina solventnosti (premijski metod)	6.138	5.409
Margina solventnosti (metod šteta)	3.853	3.610
Margina solventnosti 31. decembra 2024. godine	5.409	5.222
Iznos osnovnog kapitala propisan Zakonom	3.000	3.000
Propisana margina solventnosti (najveći iznos od prethodna tri)	6.138	5.409

Izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju („Sl. List CG“ br.45/12, 06/13, 55/16,034/24) propisano je da akcijski kapital društva za osiguranje koje obavlja sve zakonom propisane poslove neživotnih osiguranja ne može biti manji od EUR 3.000 hiljade.

UTVRĐIVANJE ADEKVATNOSTI KAPITALA

U hiljadama EUR	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Garantni kapital	18.272	16.068
1/3 Margina solventnosti	2.045	1.803
Minimalni akcijski kapital	3.000	3.000

Društvo za osiguranje dužno je da kapital održava najmanje u visini margine solventnosti. Garantni kapital ne smije biti manji od 1/3 margine solventnosti. Društvo za osiguranje dužno je da garantni kapital održava najmanje u visini akcijskog kapitala propisanog Zakonom o osiguranju.

Tehničke rezerve Društva sa stanjem na dan 31. decembra 2024. godine su 122,13% pokrivene sredstvima dozvoljenih ulaganja, čime Društvo ispunjava minimalno propisane zahtjeve kada su deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi u pitanju na navedeni datum.

U skladu sa navedenim, Društvo na dan 31. decembra 2024. godine je kapitalski adekvatno.

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024.
GODINE

22. REZERVISANJA

U hiljadama EUR	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Bruto tehničke rezerve:		
- Bruto prenosne premije	19.583	18.140
- Bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete	9.164	8.449
- Bruto rezervisanja za nastale i neprijavljene štete	7.780	7.655
- Bruto rezervisanja za troškove likvidacije šteta	1.218	1.266
	18.162	17.370
- Bruto rezervisanja za izravnanje rizika	-	11
- Bruto ostala druga osiguravajuća tehnička rezervisanja	306	465
	38.051	35.986
Ostala rezervisanja:		
- Rezervisanja za penzije, jubilarne nagrade , otpremnine i ostala rezervisanja	1.097	851
- Rezervisanja za sudske sporove (napomena 26c)	395	154
- Ostala rezervisanja	104	197
	1.596	1.202
	39.647	37.188

22.1. Bruto prenosne premije

Promjene na prenosnim premijama osiguranja u toku godine bile su sljedeće:

U hiljadama EUR	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Stanje 1. januara	18.140	17.348
Promjena na prenosnim premijama	1.443	792
Stanje. 31. decembra	19.583	18.140

22.2. Bruto rezervisane štete

Promjene na rezervisanim štetama osiguranja u toku godine bile su sljedeće:

U hiljadama EUR	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Stanje 1. januara	17.370	17.030
Rezervisanja u toku perioda	792	340
Stanje. 31. decembra	18.162	17.370

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024. GODINE

22. REZERVISANJA (nastavak)**22.3. Rezervisanja za penzije jubilarne nagrade , otpremnine godišnje odmore i ostala rezervisanja**

Promjene na rezervisanja za penzije, jubilarne nagrade , otpremnine, godišnje odmore i ostala rezervisanja u toku godine bile su sljedeće:

U hiljadama EUR	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Stanje 1. januara	978	842
Rezervisanja u toku perioda	119	136
Stanje 31. decembra	1.097	978

Rezervisanja za penzije, jubilarne nagrade, godišnje odmore, otpremnine u iznosu EUR 933 hiljade sa stanjem na dan 31. decembra 2024. godine izvršena su na osnovu sadašnje vrijednosti očekivanih budućih isplata zaposlenima po osnovu otpremnina za odlazak u penziju nakon ispunjavanja uslova i jubilarnih nagrada. Prema kolektivnom ugovoru Društvo isplaćuje otpremninu nakon ispunjavanja uslova za odlazak u penziju u visini od 6 prosječnih plata ostvarenih u Društvu.

Sadašnja vrijednost očekivanih budućih isplata otpremnina za odlazak u penziju nakon ispunjavanja uslova utvrđena je od strane ovlašćenog aktuara sa stanjem na dan 31. decembra 2024. godine u skladu sa pravilima aktuarske matematike. Tehničke osnove korišćene za obračunavanje sadašnje vrijednosti očekivanih budućih isplata uključuju primjenu:

- a) fluktuacija zaposlenih 2% (31. decembra 2023. godine: 1,7%);
- b) godišnje kamatne stope od 1,5% za diskontovanje očekivanih budućih isplata zaposlenima (31. decembra 2023. godine: 1,5%).

23. KRATKOROČNE OBAVEZE

U hiljadama EUR	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Kratkoročne obaveze iz neposrednih poslova osiguranja	167	154
Kratkoročne obaveze za premije iz saosiguranja i reosiguranja	2.794	2.493
Kratkoročne obaveze za udjele u naknadama šteta	-	-
Druge kratkoročne obaveze iz poslova osiguranja	2.217	2.284
	5.178	4.931

24. DUGOROČNE OBAVEZE IZ FINANSIRANJA I POSLOVANJA

U hiljadama EUR	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Druge finansijske obaveze	392	262
Obaveze za odloženi porez	672	665
	1.064	927

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024.
GODINE

25. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Pri sastavljanju ovih pojedinačnih finansijskih izvještaja pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i operativne odluke drugog lica. Prilikom razmatranja svih mogućih vrsta odnosa između povezanih pravnih lica, pažnja se usmjerava na suštinu odnosa, a ne samo na pravnu formu.

Povezana pravna lica mogu ulaziti u transakcije, koje možda nepovezana lica ne bi vršila i transakcije sa povezanim pravnim licima mogu se obavljati pod drugačijim uslovima i u drugačijim iznosima u odnosu na iste transakcije sa nepovezanim pravnim licima.

Priroda odnosa između onih povezanih lica sa kojima je Društvo ušlo u transakcije većeg obima ili sa njima ima značajnija neizmirena salda na dan 31. decembra 2024. godine je prikazana u tabeli niže. Transakcije sa povezanim pravnim licima su izvršene tokom redovnog toka poslovanja ili pod normalnim tržišnim uslovima.

Salda i transakcije sa povezanim pravnim licima Društva na dan i za godinu završenu 31. decembra 2024. godine i 31. decembra 2023. godine su prikazane kao što slijedi:

a) Salda na računima sa povezanim pravnim licima

U hiljadama EUR

Obaveze	Naziv povezanog lica	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Obaveze za premiju reosiguranja	Zavarovalnica "Triglav" DD Ljubljana	687	557
Obaveze za premiju reosiguranja	Pozavarovalnica "Triglav RE" DD Ljubljana	1.913	1.695
Ostale obaveze	Triglav osiguranje Beograd	13	13
Obaveze za uslužne štete	Triglav osiguranje Sarajevo	23	9
Ostale obaveze	Lovćen auto doo	17	17
Obaveze za uslužne štete	Triglav osiguranje Zagreb	3	-
		2.656	2.291

U hiljadama EUR

Potraživanja	Naziv povezanog lica	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Potraživanja po osnovu učešća u nastalim štetama iz reosiguranja	Pozavarovalnica "Triglav RE" DD Ljubljana	1.793	1.554
Potraživanja po osnovu učešća u nastalim štetama iz reosiguranja	Zavarovalnica "Triglav" DD Ljubljana	39	22
Potraživanja za zakup	Lovćen auto AD	4	76
Potraživanja po preuzetim cesijama	Lovćen auto AD	11	11
		1.847	1.663

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024.
GODINE

25. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

b) Transakcije sa povezanim pravnim licima

U hiljadama EUR

Prihodi	Naziv povezanog lica	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Prihodi po osnovu učešća u likvidiranim štetama	Zavarovalnica „Triglav“ DD Ljubljana	516	876
Prihodi po osnovu učešća u likvidiranim štetama	Pozavarovalnica „Triglav RE“ DD Ljubljana	2.405	1.795
Prihodi od provizija po ugovoru o reosiguranju	Zavarovalnica „Triglav“ DD Ljubljana	375	270
Prihodi od provizija po ugovoru o reosiguranju	Pozavarovalnica „Triglav RE“ DD Ljubljana	1.379	1.465
Prihodi po osnovu zakupa	Lovčen auto DOO. Podgorica	55	55
Ostali prihodi	Lovčen – životna osiguranja AD. Podgorica	7	7
Ostali prihodi	Triglav osigurnje Banja Luka	6	8
Ostali prihodi	Triglav osiguranje Beograd	8	6
		4.751	4.482
Rashodi	Naziv povezanog lica	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Rashodi preventive	Lovčen auto doo. Podgorica	127	30
Rashodi reklame	Lovčen auto doo. Podgorica	390	363
Rashodi premija reosiguranja	Zavarovalnica „Triglav“ DD Ljubljana	4.599	4.025
Rashodi premija reosiguranja	Pozavarovalnica „Triglav RE“ DD Ljubljana	4.684	4.324
Rashodi po osnovu raznih troškova	Zavarovalnica „Triglav“ DD Ljubljana	38	42
Rashodi po osnovu raznih troškova	Triglav osiguranje Beograd	12	10
Rashodi po osnovu raznih troškova	Triglav osiguranje Zagreb	4	-
Rashodi po osnovu raznih troškova	Triglav osiguranje Sarajevo	4	7
		9.858	8.801

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024. GODINE

25. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

c) Transakcije sa povezanim fizičkim licima

Područje transakcija	Položaj povezanog lica	Iznos u hiljadama EUR
Potraživanja		
Potraživanja po osnovu premije osiguranja	Zaposleni	2
Stambeni kredit	Zaposleni	12
Potraživanja po osnovu stana u Nikšiću	Zaposleni	5
		19
Rashodi		
Troškovi (sl. putovanja, dnevnice, pomoć, sponzorstva, stručno usavršavanje, jubilarne nagrade)	Zaposleni	129
		129

d) Naknade rukovodstvu

Bruto zarade isplaćene ključnom rukovodstvu za njihove usluge pružene tokom 2024. godine iznose EUR 994 hiljade (2023. godine: EUR 917 hiljade).

26. POTENCIJALNE OBAVEZE I RIZICI POSLOVANJA

a) Oporezivanje

Poreski sistem Crne Gore je u procesu kontinuirane revizije i izmjena. Međutim, još uvijek postoje različita tumačenja poreskih propisa. U različitim okolnostima poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima.

b) Polise osiguranja

Društvo posjeduje polise osiguranja imovine poslovanja i zaposlenih u pogledu rizika koji se mogu osigurati.

c) Sudski sporovi

Društvo sa stanjem na dan 31. decembra 2024. godine, vodi sudske sporove u kojima se javlja kao tužilac i tuženi.

Po procjeni rukovodstva, ukupna vrijednost sudskih sporova, bez procijenjenih efekata zateznih kamata u kojima je Društvo tužena strana iznosi EUR 395 hiljada. Društvo je sa stanjem na dan 31. decembra 2024. godine izvršilo rezervisanje u iznosu EUR 395 hiljada (napomena 22) za sudske sporove za koje postoji velika vjerovatnoća da Društvo može biti izloženo potencijalno materijalno značajnim gubicima po osnovu razrješenja tih sporova.

d) Konflikt u Ukrajini

Vojna dejstva koja su u toku u Ukrajini i sankcije s tim u vezi usmjerene protiv Ruske Federacije utiču na privrede u Evropi i svijetu. Društvo nema nikakvu značajnu izloženost prema Ukrajini, Rusiji i Bjelorusiji. Međutim, uticaj na opštu ekonomsku situaciju može zahtijevati revidiranje određenih pretpostavki i procjena. U ovoj fazi rukovodstvo nije u mogućnosti da pouzdano procijeni uticaj jer se novi događaji odvijaju iz dana u dan. Vojna dejstva koja se odvijaju u Ukrajini, kao i sankcije usmjerene protiv Ruske Federacije, imaju uticaja na cjelokupnu ekonomiju Evrope i svijeta. Teško je procijeniti budući uticaj ratnih dešavanja na opštu ekonomsku situaciju, koja možda može zahtijevati revidiranje određenih pretpostavki i procjena Društva.

Aktuar Društva je gospođa Jelena Boljević.

Ovlašćeni aktuar je u svom Izvještaju za neživotna osiguranja na dan 31. decembra 2024. godine izrazio pozitivno mišljenje.

1. Društvo na dan 31.12.2024. godine ispunjava uslove adekvatnosti kapitala. Obračunata margina solventnosti iznosi 6.137.682 EUR a Društvo raspolaže kapitalom u visini od 16.693.121 EUR što znači da ima dovoljno kapitala sa aspekta obezbjeđenja sigurnosti i stabilnosti. Garantni kapital na 31.12.2024. godine je 18.273.121 EUR, dok je 1/3 margine solventnosti 2.045.894 EUR a akcijski kapital Društva u skladu sa članom 21 Zakona o osiguranju je 3.000.000 EUR.
2. Društvo je tokom 2024. godine obezbijedilo visoku likvidnost u izvršavanju svojih obaveza. Koeficijent likvidnosti je obračunavan u skladu sa Pravilnikom o načinu utvrđivanja i praćenja likvidnosti društva za osiguranje, odnosno društva za reosiguranje.
3. Obračun prenosne premije napravljen je u skladu sa Pravilnikom o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja prenosnih premija.
4. Društvo je za obračun rezervacija za nastale neprijavljene štete (IBNR), na 31.12.2024. godine koristilo kombinaciju CL i BF metode na vrstama: osiguranje od posledica nezgode (vrsta 01), osiguranje motornih vozila (vrsta 03) i osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila (vrsta 10). Za ostale vrste korišćena je metoda LR. Prilikom obračuna za vrstu osiguranje motornih vozila i osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila izvršena je valorizacija trouglova za prethodnu inflaciju a za projekcije je aplicirana procjena buduće inflacije. Primjenom ovih metoda smatram da je postignuta najveća stabilnost izračuna i praćenja zahtjeva. Dodatno, napravljen je obračun za nedovoljno rezervisane štete tj. IBNER koji predstavlja sastavni dio ukupnog IBNR. Ukupno, IBNR rezervacije iznose 7.779.845 EUR. Mišljenja sam da Društvo ima formirane rezervacije za nastale a neprijavljene štete koje će biti sa velikom vjerovatnoćom dovoljne i neće ići na teret budućih rezultata. Društvo je formiralo RBNS u iznosu 9.163.823 EUR i troškove za rezervisane štete u iznosu od 1.218.110 EUR. Na taj način formirane su ukupne rezervisane štete u iznosu od 18.161.777 EUR. Sve rezervisane štete formirane su u skladu sa Pravilnikom o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja tehničkih rezervi za rezervisane štete. Učešće ukupnih rezervisanih šteta (za nastale prijavljene, nastale neprijavljene i rezerve za troškove vezane za rešavanje i isplatu šteta) u ukupnim tehničkim rezervama iznosi 47,73%. Smatram da Društvo ima dovoljno i adekvatno rezervisane štete na 31.12.2024. godine.
5. Na 31.12.2024 napravljen je obračun rezervi za izravnjanje rizika za vrstu osiguranje kredita i po obračunu koji je u skladu sa Pravilnikom o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja rezervi za izravnjanje rizika nije formiran iznos na ime navedenih rezervacija.
6. Društvo je napravilo test adekvatnosti dovoljnosti prenosne premije po vrstama osiguranja na 31.12.2024. i na osnovu rezultata testa formirane su rezervacije za neistekle rizike u skladu sa Pravilnikom o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja rezervi za neistekle rizike.
7. Društvo, po Pravilniku o deponovanju i ulaganju sredstava tehničkih rezervi društva za osiguranje ima dovoljno ulaganja. Na dan 31.12.2024. Društvo ima 30,79% preko pokrivenost bruto tehničkih rezervi ulaganjima što nominalno iznosi 11.716.049 EUR.

27. IZVJEŠTAJ AKTUARA (nastavak)

8. Raspoređivanje bruto fakturisane premije izvršeno je u skladu sa internim Pravilnikom o maksimalnim stopama režijskog dodatka. Društvo je ostvarilo troškove sprovođenja osiguranja u iznosu 9.345.005 EUR. Obračunati režijski dodatak je 11.297.741 EUR što čini 28,33% ukupno ostvarene premije. Društvo kontinuirano prati rezultate po vrstama osiguranja na bruto i na neto osnovi i prati njihovo kretanje u cilju adekvatne kontrole postavljenih tarifnih sistema. Društvo je na 31.12.2024 ostvarilo i bruto i neto kombinovani količnik ispod 1. Na osnovu prethodno navedenog, smatram da Društvo raspolaže sredstvima za uredno pokriće obaveza po osnovu isplate šteta i ugovorenih iznosa po osnovu ugovora o osiguranju.
9. Društvo je u 2024. godini obavljalo poslove osiguranja za koje ima dozvolu i za koje je registrovano i u sprovođenju osiguranja primjenjivalo usvojene Uslove i Tarife. Sve izmjene i dopune postojećih, kao i novi Uslovi i Tarife usvojeni su uz mišljenje ovlašćenog aktuara.
10. Prilikom određivanja maksimalnih samopridržaja Društvo je sagledalo svoje finansijske i tehničke kapacitete. Mišljenja sam da su visine samopridržaja u skladu sa kapitalnom snagom i kapacitetima za apsorpciju rizika. Društvo je formiralo maksimalne samopridržaje u skladu sa Zakonom i pravilima aktuarske struke i struke osiguranja.
11. Društvo je sprovodilo politiku reosiguranja i saosiguranja u skladu sa Zakonom o osiguranju i obezbijedilo je reosiguranje viškova rizika preko visine maksimalnog samopridržaja, u skladu sa pravilima aktuarske struke.
12. Društvo je u 2024. godini primjenjivalo Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja regresa.

Na osnovu svega prethodno navedenog u skladu sa odredbama Pravilnika o sadržaju mišljenja ovlašćenog aktuara, mišljenje na finansijski izvještaj Društva za poslovnu 2024. godinu je pozitivno.

POJEDINAČNE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2024. GODINE

28. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVJEŠTAVANJA

Rukovodstvo Društva smatra da nema značajnih uskladivih događaja nakon datuma bilansa stanja koji bi uticali na pojedinačne finansijske izvještaje za 2024. godinu.

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja Društvo osim navedenih neuskladivih događaja, nije identifikovalo druge koji bi zahtijevali dodatno objelodanjivanje.

Podgorica, 07. mart 2025. godine

Potpisano u ime akcionarskog društva za osiguranje „Lovćen“ Podgorica:

Lice odgovorno za
sastavljanje finansijskih
izvještaja

(Dijana Milatović,
ovlašćeni računovođa)

Direktor Sektora za
finansije, računovodstvo i
kontrolovanje

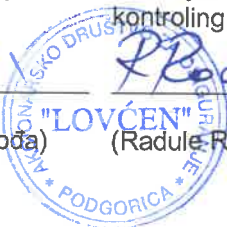
(Radule Radulović)

Izvršni direktor

(Stanko Mugoša)

Glavni Izvršni direktor

(Matjaž Božič)

Lovćen osiguranje AD, Podgorica

Slobode 13 A, 81000 Podgorica, Crna Gora

lovćen

T: 020 404 410
F: 020 665 281
E: info@lo.co.me
W: www.lo.co.me

**IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA
LOVČEN OSIGURANJA AD PODGORICA
ZA 2024. GODINU**

KRATAK OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI

Akcionarsko društvo za osiguranje „Lovćen“ Podgorica sa sjedištem u Podgorici. Ulica Slobode 13a (u daljem tekstu: Društvo) osnovano je krajem 1978. godine pod nazivom Zajednica osiguranja imovine i lica „Lovćen“ Titograd. Sadašnji naziv „Lovćen“ A.D. Podgorica Društvo je dobilo 1997. godine.

U skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima („Sl. list RCG“. Br. 146/21, 004/24). 25. jula 2002. godine izvršeno je ažuriranje registracije u Centralnom registru Privrednog suda u Podgorici pod registracionim brojem 4-0000159/001.

U sastavu Društva, kao njegovi organizacioni djelovi, funkcioniše osam (8) podružnica sa sjedištima u: Podgorici, Kotoru, Baru, Budvi, Beranama, Nikšiću, Bijelom Polju i Pljevljima, kao i poslovnice u manjim mjestima Crne Gore.

Društvo je registrovano kao emitent kod Komisije za tržište kapitala Crne Gore. Rješenjem br. 02/3-817/2-01 od 19. aprila 2001. godine. Društvo je član Centralno Klirinško Depozitarnog Društva AD po Odluci broj 305/1 od 1. jula 2002. godine kod koje se vode dematerijalizovane hartije od vrijednosti.

Saglasno odredbama Zakona o osiguranju („Službeni list Republike Crne Gore“, 146/21, 034/24) i Statuta. Društvo je registrovano za obavljanje slijedećih djelatnosti:

- obavljanje svih poslova osiguranja imovine (obavezna osiguranja i ostala imovinska osiguranja i nezgode), koji obuhvataju:
 - zaključivanje i izvršavanje ugovora o osiguranju imovine;
 - zaključivanje i izvršavanje ugovora o saosiguranju;
 - preuzimanje mjera za sprečavanje i suzbijanje rizika koji ugrožavaju osiguranu imovinu i lica;
 - obavljanje poslova pružanja drugih usluga u osiguranju koji obuhvataju;
 - poslove posredovanja i zastupanja u osiguranju;
 - snimanje rizika;
 - snimanje i procjenu štete;
 - pružanje intelektualnih i tehničkih usluga u vezi sa poslovima osiguranja.

U skladu sa Rješenjem o izdavanju dozvole za obavljanje poslova osiguranja broj 03-1115/3-10 od 7. aprila 2011. godine. Agencija za nadzor osiguranja je izdala dozvolu za obavljanje poslova svih vrsta neživotnih osiguranja Društvu propisanih članom 9. stav 1 tačke 5 do 23 Zakona o osiguranju.

Društvo je član Triglav grupe koja se bavi pružanjem usluga osiguranja i finansijskim uslugama na prostoru jugoistočne Evrope, odnosno u Sloveniji, Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, Srbiji i Sjevernoj Makedoniji. Članice ove grupe u Crnoj Gori su pored Društva, Društvo za osiguranje „Lovćen-životna osiguranja“ A.D. Podgorica i Lovćen auto doo Podgorica.

Društvo posjeduje i sprovodi Sistem upravljanja kvalitetom, koji je usaglašen sa zahtjevima standarda BS EN ISO 9001: 2015 za oblast „Pružanje usluga u osiguranju“ o čemu posjeduje sertifikat br: FS 59645 od 19. jula 2023. godine. Prvi put je registrovan u junu 2001. godine a kontinuirano se bavi Sistemom kvaliteta od 2000. godine Na zadnjoj eksternoj provjeri koju je sproveo BSI iz Londona, u julu 2024. godine, Društvo je dobilo novi sertifikat na 3 godine, od iste sertifikacione kuće, koji važi do juna 2028. godine.

Na dan 31. decembra 2024. godine. Društvo je imalo 242 zaposlena radnika (31. decembra 2023. godine: 243 zaposlenih), raznih stručnih profila.

2. ISTINIT PRIKAZ RAZVOJA I ANALIZA FINANSIJSKOG POLOŽAJA I REZULTATA POSLOVANJA

Analiza finansijskog položaja i rezultata poslovanja

Društvo ima obavezu da vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja pojedinačne i konsolidovane finansijske izvještaje u skladu sa Zakona o računovodstvu („Sl. list CG”, 152/22), odnosno na osnovu Odluke o neposrednoj primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda (u daljem tekstu: MRS) u Crnoj Gori („Sl. list CG”. br. 69/02). Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (u daljem tekstu: MSFI) primjenjuju se za finansijske izvještaje koji obuhvataju period koji počinje sa 1. januarom 2003. godine.

Takođe. Društvo ima obavezu da svoje poslovanje obavlja u skladu sa Zakonom o osiguranju („Službeni list Republike Crne Gore”. br.146/21. 034/24), regulativom propisanom od strane Agencije za nadzor osiguranja Crne Gore i ostalom važećom regulativom Crne Gore.

Pojedinačni finansijski izvještaji su prikazani u formatu propisanom od strane Agencije za nadzor osiguranja Crne Gore koji u pojedinim djelovima odstupa od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa Međunarodni računovodstveni standard „MRS” 1 – „Prezentacija finansijskih izvještaja”. Pored toga, navedeni pojedinačni finansijski izvještaji ne uključuju sva objelodanjivanja koja se zahtijevaju u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja „MSFI” 4 – „Ugovori o osiguranju”.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore, MRS i MSFI objavljeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, moraju biti prevedeni od strane odgovarajućeg nadležnog organa Crne Gore koji posjeduje pravo prevoda i objavljivanja istih, odobreno od strane Međunarodne federacije računovođa (IFAC). Dakle, samo MRS i MSFI zvanično prevedeni, odobreni i objavljeni od strane Instituta sertifikovanih računovođa Crne Gore mogu biti u primjeni. Posljednji zvanični prevodi su objavljeni za dio MRS koji su u primjeni od 1. januara 2009. godine, odnosno dio MSFI u primjeni od 1. januara 2013. godine, a koji obuhvata samo osnovni tekst standarda i interpretacije i ne uključuje osnove za zaključivanje, ilustrativne primjere, uputstva za primjenu, komentare, mišljenja i ostali materijal objašnjenja. Dodatno, navedeni prevod ne sadrži prevod Osnova za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja. Takođe, izmjene i poboljšanja MRS-a nakon 1. januara 2009. godine, odnosno MSFI-a nakon 1. januara 2013. godine nisu prevedeni niti objavljeni u potpunosti.

Od 1. januara 2021. godine u Crnoj Gori su prevedeni i u zvaničnoj primjeni sljedeći Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI): MSFI 16 Lizing i MSFI 14- Regulisana vremenska razgraničenja. Takođe, od 1. januara 2021. godine u Crnoj Gori su prevedeni i u primjeni IFRIC 22- Transakcije u stranim valutama i avansna plaćanja.

Od 1. januara 2023. godine u Crnoj Gori će biti u zvaničnoj primjeni Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI): MSFI 9 Finansijski instrumenti i MSFI 15 Prihodi od ugovora sa kupcima. Institut sertifikovanih računovođa Crne Gore koji je po Uredbi Vlade Crne Gore nadležan za poslove računovodstva i revizije u Crnoj Gori, objavio je u vezi primjene MSFI 17 kao i MSFI 9 za osiguravajuća društva sljedeće obavještenje: da će MSFI 17 Ugovor o osiguranju, u Crnoj Gori stupiti na snagu 01.01.2026. godine. Za obveznike standarda MSFI 17, odlaže se primjena MSFI 9 Finansijski instrumenti, do početka primjene MSFI 17, dok će za ostale obveznike ovog standarda, stupiti na snagu 01.01.2023.godine. Ranija primjena MSFI i MRS čija se zvanična primjena odlaže u Crnoj Gori je dozvoljena

U 2019. godini. Društvo je prvi put primijenilo MSFI 16 (izdat od strane Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe „IASB” u januaru 2016. godine) koji je primjenjiv za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine.

MSFI 16 uvodi nove ili izmijenjene zahtjeve u vezi sa računovodstvenim tretmanom zakupa. Ovaj standard uvodi značajne promjene u računovodstvenom tretmanu kod zakupaca uklanjanjem razlike između operativnog i finansijskog lizinga i zahtijeva priznavanje prava na korišćenje imovine i obaveze za zakup na početku svih zakupa osim kratkoročnih zakupa i zakupa imovine male vrijednosti. Nasuprot računovodstvenom tretmanu kod zakupaca zahtjevi za računovodstvenim tretmanom kod zakupodavaca su ostali većinom nepromijenjeni.

Datum inicijalne primjene MSFI 16 je 1. januar 2019. godine. Društvo je primijenilo MSFI 16 koristeći modifikovani način primjene koji:

- zahtijeva da Društvo prizna kumulativni efekat inicijalne primjene MSFI 16 kroz prilagođavanje početnog stanja neraspoređene dobiti na dan inicijalne primjene.
- ne dozvoljava korekciju uporednih perioda, koji nastavljaju da se prezentuju prema MRS 17 i IFRIC 4.

Društvo je iskoristilo praktičnu olakšicu dostupnu prilikom prelaska na MSFI 16 da ne vrši ponovno razmatranje da li neki sporazum predstavlja ugovor o zakupu ili sadrži elemente zakupa. Prema tome, definicija zakupa u skladu sa MRS 17 i IFRIC 4 nastaviće se primjenjivati za zakupe zaključene ili promijenjene prije 1. januara 2019. godine.

Promjena u definiciji zakupa uglavnom se odnosi na princip kontrole. MSFI 16 određuje da li ugovor sadrži elemente zakupa na osnovu prava zakupca na kontrolu identifikovane imovine za određeni period u zamjenu za naknadu.

Društvo primjenjuje definiciju zakupa i povezana uputstva utvrđena u MSFI 16 na sve ugovore o zakupu koji su važeći 1. januara 2019. godine (bilo da je u svojstvu zakupodavca ili zakupca u predmetnim ugovorima o zakupu). U pripremi za inicijalnu primjenu MSFI 16. Društvo je sprovedo projekat implementacije. Projekat je pokazao da nova definicija MSFI 16 neće značajno promijeniti opseg ugovora koji zadovoljavaju definiciju zakupa za Društvo.

Društvo priznaje imovinu s pravom korišćenja i obavezu po osnovu zakupa u bilansu stanja, inicijalno odmjerenu po sadašnjoj vrijednosti budućih plaćanja zakupa, s tim što imovinu s pravom korišćenja koriguje za iznos obaveza za zakup ili pretplata u skladu sa MSFI 16 – priznaje amortizaciju imovine s pravom korišćenja i kamatu na obaveze po osnovu zakupa u bilansu uspjeha.

Za kratkoročne zakupe (rok zakupa do 12 mjeseci ili manje) i zakupe kod kojih je imovina pod zakupom male vrijednosti, Društvo je odabralo da prepozna trošak zakupa na linearnoj osnovi kako dozvoljava MSFI 16. Ovi troškovi prikazani su kao troškovi amortizacije koji su razvrstani u okviru funkcionalnih grupa troškova u bilansu uspjeha.

Društvo je koristilo olakšicu predviđenu MSFI 16 po kojoj nije izvršilo priznavanje imovine s pravom korišćenja za ugovore o zakupu kod kojih se rok zakupa završava u narednih 12 mjeseci od dana inicijalne primjene.

Inkrementalna kamatna stopa koja je korišćena u obračunu sadašnje vrijednosti obaveza za zakupe je 5.47% za kratkoročne ugovore i 10.22% za dugoročne ugovore.

Zvanična valuta u Crnoj Gori i izvještajna valuta Društva je Euro (EUR). Sve iskazane numeričke vrijednosti predstavljene su u hiljadama (EUR 000). osim ukoliko je drugačije navedeno.

Bilans uspjeha u periodu od 1. januara do 31. decembra 2024. godine

(u hiljadama EUR)	Tekuća 2024. godina	Prethodna 2023. godina
Obračunate bruto premije osiguranja	39.878	36.481
Smanjenje za udio reosiguranja u premijama osiguranja i za udjele retrocesionara u premijama osiguranja	(11.469)	(10.151)
Promjene bruto prenosnih premija	(1.443)	(792)
Promjene prenosnih premija za reosiguravajući dio	431	(173)
Prihod od premije osiguranja i saosiguranja	27.397	25.365
Neto prihodi od ostalih usluga	847	758
POSLOVNI PRIHODI	28.244	26.123
Obračunate bruto naknade šteta	(18.961)	(17.307)
Umanjenje za prihode ostvarene iz bruto regresnih potraživanja	618	554
Umanjenje za udio saosiguravača, reosiguravača i retrocesionara u naknadama šteta	2.923	2.832
Promjene bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete	(715)	240
Promjene rezervisanja za nastale prijavljene štete za saosiguravajući i reosiguravajući dio	(122)	(941)
Promjena bruto rezervisanja za nastale neprijavljene štete	(124)	(459)
Promjena rezervisanja za troškove likvidacije šteta	47	(121)
Rashodi naknada šteta	(16.334)	(15.202)
Promjena drugih tehničkih rezervisanja	170	67
Promjene neto tehničkih rezervisanja	170	67
Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja	(1.250)	(991)
POSLOVNI RASHODI	(17.414)	(16.126)
DOBITAK - BRUTO POSLOVNI REZULTAT	10.830	9.997
Troškovi sticanja osiguranja	(7.714)	(7.520)
Promjene u razgraničenim troškovima sticanja osiguranja	(35)	247
Amortizacija	(206)	(186)
Troškovi rada	(2.295)	(2.151)
Materijalni troškovi	(55)	(61)
Ostali troškovi usluga	(711)	(499)
Drugi troškovi	(222)	(185)
Umanjenje za prihode od provizije reosiguranja	1.893	1.959
TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA	(9.345)	(8.396)
DOBITAK - NETO POSLOVNI REZULTAT	1.485	1.601
Prihodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi	1.390	1.057
Rashodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi	(60)	(149)
Neto finansijski rezultat od ulaganja sredstava tehničkih rezervi	1.330	908
Prihodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi	307	259
Rashodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi	(83)	(112)
Neto finansijski rezultat od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi	224	147
FINANSIJSKI REZULTAT OD ULAGANJA	1.554	1.055
DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA	3.039	2.841
POREZ NA DOBIT	(534)	(393)
RASHOD/PRIHOD NA IME ODLOŽENOG POREZA	(7)	(186)
NETO DOBIT ZA POSLOVNU GODINU	2.498	2.262
ZARADA PO AKCIJI U EUR	1.3660	1.2370

Bilans stanja na dan 31. decembra 2024. godine
(u hiljadama EUR)

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
AKTIVA		
Nematerijalna imovina	37	66
Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja	4.532	4.597
Dugoročna finansijska ulaganja kapitala i tehničkih rezervi	22.639	23.024
Dugoročna finansijska ulaganja u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana društva	1.580	1.580
Dugoročna finansijska ulaganja	24.219	24.604
Kratkoročna finansijska ulaganja	17.461	11.573
Gotovinska sredstva	3.229	2.985
Kratkoročna potraživanja	7.532	6.960
Kratkoročna sredstva	10.761	9.945
Udio reosiguravača u tehničkim rezervama	6.274	5.966
Aktivna vremenska razgraničenja	3.530	3.470
Odložena poreska sredstva	57	220
Ukupna aktiva	66.871	60.441
PASIVA		
Osnovni kapital	10.460	10.460
- Akcijski kapital - obične akcije	10.460	10.460
Revalorizacione reserve	(413)	(1.452)
Prenesena i neraspoređena dobit/(gubitak)	10.348	7.850
- Preneseni gubitak iz prethodnih godina	7.850	5.674
- Neraspoređena dobit tekuće poslovne godine	2.498	2.176
Rezerve	9.935	6.398
Bruto tehničke reserve	38.051	35.986
Ostala rezervisanja	1.596	1.202
Rezervisanja	39.647	37.188
Kratkoročne obaveze	5.178	4.931
Obaveze prema matičnom društvu	-	-
Druge finansijske obaveze	392	262
Obaveze za odloženi porez	672	665
Dugoročne obaveze iz finansiranja i poslovanja	1.064	927
Pasivna vremenska razgraničenja	587	537
Ukupna pasiva	66.871	60.441

Pokazatelji poslovanja

Pokazatelj	Tekuća 2024. godina	Prethodna 2023. godina
Bruto troškovni količnik	31,6%	32,7%
Rashodni količnik	34,5%	34,6%
Štetni količnik	59,2%	59,1%
Kombinovani količnik	93,7%	93,7%

2.2 Informacija o članovima upravnih i nadzornih tijela

Glavni Izvršni direktor Društva Lovćen osiguranje AD je Matjaž Božič.
Izvršni direktor Društva je Stanko Mugoša

Članovi Odbora direktora Društva na dan 31. decembra 2024.godine su:

Tedo Đekanović, predsjednik
Tomaž Žust, potpredsjednik
Mateja Geržina, član
Alenka Vrhovnik Težak, nezavisni član
Marjeta Koščak nezavisni član

Članovi Revizorskog odbora direktora Društva na dan 31. decembra 2024.godine su:

Tomaž Žust
Miha Vittori
Jana Polda
Rajko Stanković

3. INFORMACIJE O ULAGANJIMA U CILJU ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

Životna sredina je prostor, odnosno prirodno okruženje, vazduh, zemljište, voda i more, biljni i životinjski svijet, pojave i djelovanja: klima, jonizujuća i nejonizujuća zračenja, buka i vibracije, kao i okruženje koje je stvorio čovjek: gradovi i druga naselja, kulturno-istorijska baština, infrastrukturni, industrijski i drugi objekti. Kao društveno odgovorno preduzeće, a u skladu sa djelatnošću koje Društvo obavlja, sve aktivnosti planiramo i sprovodimo na način da: prouzrokuju najmanju moguću promjenu u životnoj sredini, odnosno da predstavljaju najmanji mogući rizik po životnu sredinu i zdravlje ljudi, smanjimo opterećenje prostora i potrošnje sirovina i energije u izgradnji, kao i u proizvodnji, distribuciji i upotrebi.

Kada nije sigurno kakve posljedice može prouzrokovati eventualni zahvat, sprovodimo sve raspoložive procedure za ocjenu očekivanih uticaja i odgovarajuće mjere, kako bi se izbjegle negativne posljedice po zdravlje ljudi i životnu sredinu.

Lovćen osiguranje AD Podgorica, kao društveno odgovorno preduzeće, vodi svoju politiku svjesno i angažovano, u skladu sa Zakonom o životnoj sredini („Službeni list Crne Gore“, br. 052/16 od 09.08.2016, 073/19 od 27.12.2019, 073/19 od 27.12.2019, 084/24 od 06.09.2024).

Lovćen osiguranje AD ispunjava sve obaveze koje za privredna društva propisuje Zakon o zaštiti i spašavanju („Službeni list Crne Gore“, br. 013/07 od 18.12.2007, 005/08 od 23.01.2008, 086/09 od 25.12.2009, 032/11 od 01.07.2011, 054/16 od 15.08.2016, 146/21 od 31.12.2021, 003/23 od 10.01.2023.) što znači da posjeduje svu neophodnu dokumentaciju, elaborate, pravilnike, uvjerenja, koje izrađuje i vodi ovlaštena firma Institut Sigurnost doo Podgorica, specijalizovana za obavljanje poslova zaštite od požara, a Društvo u svim poslovnim jedinicama ima postavljenu adekvatnu protivpožarnu opremu.

Lovćen osiguranje AD ispunjava i sve obaveze koje za privredna društva propisuje Zakon o zaštiti i zdravlju na radu („Službeni list Crne Gore“, br.034/14 od 08.08.2014, 044/18 od 06.07.2018, 084/24 od 06.09.2024) i u saradnji sa ovlaštenom kompanijom Institut Sigurnost doo Podgorica, preduzima potrebne aktivnosti iz oblasti zaštite na radu zaposlenih.

Tokom 2024. godine Društvo je sprovedo niz aktivnosti u cilju promovisanja zaštite životne sredine i podizanja svijesti o klimatskih promjenama – sprovedena je akcija pošumljavanja planine Vojnik, kao i ekološka akcija pod nazivom „Zeleni park“, kojom je oplemenjeno dvorište jedne osnovne škole. Pored toga, u cilju promocije ekoloških praksi među najmlađim članovima naše populacije sponzorirali smo događaj Ekovizija. Takođe, u tekućoj godini uložili smo u kupovinu zelenih obveznica njemačke razvojne banke. Unaprijeđen je sistem upravljanja nefinansijskim rizicima, u okviru kojeg se svakog kvartala mjeri izloženost rizicima održivosti Društva sa aspekta investicija.

4. PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ

Vođeni misijom, Stvaranja sigurnije budućnosti, nastavimo trend stabilnog i profitabilnog poslovanja uz stručne i motivisane zaposlene, pružanjem jedinstvene usluge. Kompanija posluje u duhu dinamičkog strateškog razmišljanja sa fokusom na digitalizaciju i automatizaciju procesa čime ćemo postaviti standard izvanrednog korisničkog iskustva uvijek i svuda.

Naša ambicija je da učvrstimo i osnažimo leadersku poziciju na tržištu, poboljšamo dostupnost kroz implementaciju novih platformi, da budemo orijentisani na pozitivno korisničko iskustvo i uz konstantno praćenje istog da ga razvijamo prema potrebama naših korisnika.

Promjena poslovne kulture i dalje će dati veći značaj digitanom načinu poslovanja i automatizaciji procesa. Digitalizacijom poslovnih procesa približavamo se kupcu i pojednostavljujemo mu dolazak do informacija o osiguranju, olakšavamo komunikaciju i pojednostavljujemo interakcije uz unapređenje korisničkog iskustva. Zadovoljstvo i lojalnost klijenta želimo prvenstveno da sačuvamo, a zatim i povećamo, unaprjeđivanjem temeljnih vrijednosti našeg društva, fleksibilnošću i brzinom odgovora na upite klijenata. Uvođenje novih i razvoj postojećih kanala komunikacije i prodaje je jedan od prepoznatih imperativa kvalitetnog poslovanja i unapređenja dugoročnog odnosa sa klijentima. Fokus će biti i na praćenju puta klijenta i njegovom zadovoljstvu od momenta promovisanja proizvoda do isplate štete. Razvoj savremenih alata će omogućiti potporu prodajnim kanalima - interakcija sa kupcem lako preko digitalnih kanala. Društvo će u narednoj godini nastaviti sa razvojem online aplikacija za štete.

Uvođenjem asistentskih proizvoda širimo mrežu partnera pružalaca usluga koji nisu iz djelatnosti osiguranja, i pružamo podršku u podizanju kvaliteta ponuđenih usluga.

Koncept održivog razvoja je vrlo aktualna tema i predstavlja novu strategiju i filozofiju društvenog razvoja, koja će podstaći društva za osiguranje (kao i ostale privredne subjekte) da kroz implementaciju ESG standarda stvaraju osnovu za dugoročno i uspješno poslovanje, promovišući prelazak na održivu kompaniju i smanjujući uticaj njenog poslovanja na životnu sredinu.

Implementacija ESG standarda kratkoročno donosi izazove u pogledu troškova, zato je veoma važno da se blagovremeno procijene i razumiju rizici tranzicije (prelaska) na održivu kompaniju, kako bi se na vrijeme mogle preduzeti odgovarajuće mjere i pripremiti se za smanjenje negativnih efekata tranzicije. Na dugi rok, primjena održivih ESG standarda poslovanja je važan uslov uspješnosti poslovanja i povećanja vrijednosti same kompanije.

Društvo prepoznaje značaj uvođenja ESG standarda, kao i zahtjeve i izazove koji se nalaze na putu tranzicije ka održivom, klimatsko neutralnom poslovanju, te je u tom smislu, kao odgovorna kompanija, već preduzelo značajne korake ka implementaciji standarda održivosti u svoje poslovanje.

Doslednim ispunjavanjem obećanog veća je vjerovatnoća da će klijenti razviti sklonost prema Društvu čime ćemo uticati na očuvanje postojećih klijenata, povećati osiguranost i privući nove.

Stabilni prihodi, uz održivi nivo troškova, biće u fokus i u narednom periodu i doprinijeće očuvanju kombinovani količnik tokom narednog perioda ispod 100.

5. PODACI O AKTIVNOSTIMA ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA

Društvo je tokom 2024.godine nastavilo sa kontinuiranim aktivnostima na polju obrazovanja u vidu obuka, edukacija, radionica, stručnih susreta za svoje zaposlene. Neke od njih su organizovane od strane eksternih izvođača, dok su neke organizovane interno, na nivou Grupe Triglav, a sprovodile su se online putem i uživo. Što se tiče eksternih obrazovanja, naši zaposleni su pohađali obuke, edukacije, seminare u organizaciji vanjskih izvođača poput Instituta ovlaštenih procjenjivača, Instituta sertifikovanih računovođa, Privredne komore, Instituta Sigurnost, Građevinskog fakulteta, Crnogorskog aktuarskog društva, Nacionalnog biroa osiguravača Crne Gore i slično, a prisustvovali su i na tradicionalnom savjetovanju pravnika na Kopaoniku, na tradicionalnom savjetovanju iz oblasti osiguranja vozila, procjene šteta, vještačenja i sl. na Zlatiboru i drugo. U 2024.godini je u Crnoj Gori ponovo organizovan Case study competition Montenegro 2024 na kome su učestvovali zaposleni iz Društva i ostvarili zapažen rezultat,

Što se tiče internih obrazovanja, navodimo Edukativni skup HRM, PR i marketinga (promjena robne marke i robne marke poslodavca); Razvoj komunikacijske strategije; Obuka o korišćenju Canva alata; Susret sekretara, compliance i IT na nivou Grupe; Radionica Suočavanje sa poslovnim izazovima; Stručni susret risk menadžera na nivou Grupe Triglav; Aktuarski susret Grupe Triglav; Godišnji susret kontrolinga; BI radionica; Radionica Z generacija-pokretači promjena, inovacija i izazova; Stručni susret područja računovodstva Grupe Triglav; Triglav Group workshop; Radionica na temu „vođenje sastanaka“; Susret internih revizora Grupe Triglav; Susret Sporp-a; Stručni seminar SPORP-a; Radionica vještine vođenja poslovnih sastanaka; edukacije na teme Sprečavanje korupcije i internih prevara, Sukob interesa i sl.

U dijelu razvoja rukovodilaca održavane su grupne i individualne radionice od strane internih i eksternih coacheva.

U 2024. godini jedan zaposleni koji je prepoznat kao mladi perspektivni kadar počeo sa pohađanjem Triglav International Business Academy koje pohađanje će trajati i u 2025. godini.

Kad je riječ o stručnoj praksi, 3 zaposlena su pohađala praksu u Ljubljani, dok je 1 zaposleni pohađao online putem. Oblasti obučavanja naših učesnika su bile: finansijska ulaganja; premijsko knjigovodstvo; rešavanje šteta i organizacija rada Call centra, saradnja sa asistentskim kompanijama, digitalna prodaja.

U oblasti prodaje, za internu prodajnu mrežu održane su sledeće edukacije: Osiguranje kućnih ljubimaca; Paketno osiguranje biznis moj; edukacije na temu zemljotresa, osiguranja vikendica i sl.

U posmatranom periodu Društvo je ostvarilo ORVI index 4,15 i on je nepromijenjen u odnosu na prethodnu godinu, što pokazuje da Društvo nastavlja da ide u dobrom pravcu te da preduzima adekvatne korake u postizanju zadovoljstva zaposlenih (radom, radnim ambijentom, međuljudskim odnosima i sl.).

6. INFORMACIJE O OTKUPU SOPSTVENIH AKCIJA

Preduzeće „Lovćen osiguranja“ AD, nije imalo otkup sopstvenih akcija tokom 2024. godine.

7. POSTOJANJE POSLOVNIH JEDINICA

Sjedište društva "Lovćen osiguranja AD je u Ul. Slobode 13 A. Podgorica.

U sastavu Društva, kao njegovi organizacioni djelovi, funkcioniše osam (8) podružnica sa sjedištima u: Podgorici, Kotoru, Baru, Budvi, Beranama, Nikšiću, Bijelom Polju i Pljevljima, kao i poslovnice u manjim mjestima Crne Gore.

Prosječan broj radnika u 2024. godini je 245 radnika (2023: 241 radnika).

Povezana lica čiji je Društvo 100% vlasnik su:

1. Lovćen auto doo Podgorica
2. Lovćen životna osiguranja AD Podgorica

8. FINANSIJSKI INSTRUMENTI ZA PROCJENU FINANSIJSKOG POLOŽAJA

Društvo sve finansijske instrumente u bilansu stanja prikazuje po sadašnjoj vrijednosti.

8.1. Obveznice

Nabavna vrijednost i sadašnja vrijednost obveznica sa stanjem na dan 31. decembra 2024. godine i 31. decembra 2023. godine je prikazane u sljedećem pregledu:

(U EUR)	Kamatna stopa (%)	Datum dospijeća	Nominalna vrijednost 31.12.2024.	Nabavna vrijednost 31.12.2024.	Sadašnja vrijednost 31.12.2024.	Nominalna vrijednost 31.12.2023.	Nabavna vrijednost 31.12.2023.	Sadašnja vrijednost 31.12.2023.
Obveznice CG 2024.	3.000%	22.04.2024.	-	-	-	2.000.000	2.026.031	2.001.060
Obveznice CG 2025.	3.375%	21.04.2025	6.300.000	6.249.131	6.274.989	6.300.000	6.249.131	6.180.741
Obveznice CG 2026.	3.500%	22.04.2026	2.200.000	2.208.586	2.170.467	2.200.000	2.208.584	2.099.158
Obveznice CG 2029.	2.550%	03.10.2029	7.126.000	6.997.586	6.520.433	7.126.000	6.997.586	5.845.315
Obveznice CG 2027	2.875%	16.12.2027.	8.150.000	7.669.594	7.749.916	4.550.000	4.326.401	3.987.574
EU Obveznice-Njemačka		15.11.2024.	-	-	-	500.000	484.187	486.305
EU Obveznice-Austrija		20.04.2025.	500.000	485.574	496.095	500.000	485.573	482.880
EU Obveznice-Italija		01.09.2024.	-	-	-	500.000	518.497	500.835
EU Obveznice Belgija		10.07.2025.	1.000.000	968.572	987.580	-	-	-
-EU Obveznice-Njemačka		17.01.2024.	-	-	-	500.000	487.049	499.305
EU Obveznice-Njemačka		20.03.2024.	-	-	-	500.000	486.853	496.205
EU Obveznice-Njemačka		15.05.2024.	-	-	-	500.000	485.181	493.410
EU Obveznice-Njemačka		19.06.2024.	-	-	-	1.000.000	982.255	983.670
EU Obveznice-Španija		06.09.2024.	-	-	-	1.000.000	964.789	976.860
EU Obveznice-Francuska		10.07.2024.	-	-	-	1.000.000	964.893	981.740
EU Obveznice-Njemačka		21.08.2024.	-	-	-	1.000.000	967.179	978.700
EU Obveznice-Njemačka		21.08.2024.	-	-	-	1.000.000	967.356	974.930
EU Obveznice-Njemačka		05.05.2027.	1.000.000	937.122	949.610	-	-	-
EU Obveznice-Njemačka		05.05.2027.	1.000.000	945.495	949.610	-	-	-
EU Obveznice-Španija		09.05.2025.	1.000.000	967.450	991.130	-	-	-
EU Obveznice-Španija		10.10.2025.	1.000.000	974.380	982.750	-	-	-
EU Obveznice-Francuska		18.06.2025.	2.000.000	1.935.154	1.977.640	-	-	-
EU Obveznice-Francuska		10.09.2025.	1.000.000	972.657	983.820	-	-	-
EU Obveznice-Njemačka		16.04.2025.	1.000.000	967.990	992.820	-	-	-
EU Obveznice-Njemačka		18.06.2025.	1.000.000	969.028	989.020	-	-	-
EU Obveznice-Njemačka		20.08.2025.	1.000.000	972.418	985.690	-	-	-
UKUPNO			35.276.000	34.220.737	34.001.570	30.176.000	29.601.545	27.968.688

8.2. Akcije

Ulaganja u akcije se odnose na plasmane u sljedeće entitete:

(U EUR)	Procenat učešća	Nominalna vrijednost 31.12.2024.	Nabavna vrijednost 31.12.2024.	Sadašnja vrijednost 31.12.2024.
Dunav Re	0.778	45.680	45.680	177.849
Luka Bar AD. Bar	0.006	3.826	1.052	827
Prva banka Crne Gore	2.318	1.215.313	1.169.484	-
Crnogoracoop AD.	1.804	12.902	12.902	-
Invest banka	0.290	40.085	40.085	-
Lovce životna osiguranja	100.000	3.000.000	1.580.000	1.580.000
HLT Fond	30.000	155.995	155.995	-
Societe Generale	0.982	-	-	-
UKUPNO		4.473.801	3.005.198	1.758.676

(U EUR)	Procenat učešća	Nominalna vrijednost 31.12.2023.	Nabavna vrijednost 31.12.2023.	Sadašnja vrijednost 31.12.2023
Dunav Re	0.778	45.680	45.680	177.353
Luka Bar AD. Bar	0.006	3.826	1.052	1.263
Prva banka Crne Gore	2.318	1.215.313	1.169.484	194.914
Crnogoracoop AD.	1.804	12.902	12.902	-
Invest banka Montenegro	0.290	40.085	40.085	-
Lovce životna osiguranja	100.000	3.000.000	1.580.000	1.580.000
HLT Fond	30.000	155.995	155.995	-
Societe Generale	0.982	-	-	-
UKUPNO		4.473.801	3.005.198	1.953.530

8.3. Investicione nekretnine

Nabavna vrijednost i sadašnja vrijednost investicionih nekretnina sa stanjem na dan 31. decembra 2024. godine i 31. decembra 2023. godine je prikazane u slijedećem pregledu:

(U EUR)	Uprava za nekretnine Naziv katastarske opštine	List nepokretnosti	Nabavna vrijednost 31.12.2024.	Sadašnja vrijednost 31.12.2024.	Nabavna vrijednost 31.12.2023.	Sadašnja vrijednost 31.12.2023.
III Sandžačke bb.Bijelo Polje	Bijelo Polje	LN 3487	221.039	108.919	221.039	112.235
Autocentar 13 juli, Niksic	Nikšić	LN 813	799.422	489.285	799.422	501.276
V.Lopušine	Nikšić	LN 2428	258.856	211.116	258.856	214.999
Potrljica. Pijevlja	Pijevlja	LN 4241	268.577	172.157	288.577	176.185
ul. Novaka Miloševa br.6	Podgorica	LN 648	272.283	186.142	272.283	190.726
Humci	Nikšić	LN 3821	95.709	85.300	95.709	86.736
PD1. Dolovi II. Pijevlja	Pijevlja	LN 1552	73.324	66.817	73.324	67.917
PD2. Dolovi II. Pijevlja	Pijevlja	LN 1552	7.685	7.002	7.685	7.118
PD2. Dolovi II. Pijevlja	Pijevlja	LN 1552	28.296	25.855	28.296	26.280
PD5. Dolovi II. Pijevlja	Pijevlja	LN 1552	7.657	6.996	7.657	7.111
Zgrada Budimlja Berane	Berane	LN 917	41.818	39.309	41.818	39.937
Zgrada Budimlja Berane	berane	LN 917	9.958	9.361	9.958	9.510
Zemljište Dolovi II. Pijevlja	Pijevlja	LN 1552	18.184	17.000	18.184	17.000
Zemljište Humci	Nikšić	LN 3821	34.291	19.000	34.291	19.000
Zemljište Mrke	Podgorica	LN 236	40.800	11.000	40.800	11.000
Zemljište Tološi	Podgorica	LN 2990	35.500	27.000	35.500	27.000
Investicije u toku			76.922	18.396	76.922	22.556
Bar-Toploica	Bar	LN 2309	607.003	424.304	607.003	433.409
Rožaje -Maršala Tita	Rožaje	LN 222	35.438	19.741	35.438	20.272
Šuranj bb Kotor	Kotor	LN 70	971.645	532.476	971.645	547.051
Marka Miljanova -IV sprat			252.488	116.748	252.488	120.535
Andrijeвица	Andrijeвица	Ln 615	14.371	11.353	14.371	11.569
UKUPNO			4.171.266	2.605.776	4.171.266	2.669.422

9. CILJEVI I METODE ZA UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Sistem upravljanja rizicima društva Lovćen osiguranje AD (u daljem tekstu: Društvo) proizilazi iz vizije, misije i ciljeva Društva.

Društvo tokom poslovanja prihvata određeni nivo potencijalnih gubitaka kako bi postiglo zacrtane poslovne i strateške ciljeve. Ovaj nivo potencijalnih gubitaka predstavlja sklonost Društva u preuzimanju rizika, odnosno apetit za rizikom koji je u velikom dijelu subjektivna procjena rukovodstva Društva i njegovih eksperata. U zavisnosti od prirode pojedinog tipa rizika, kao i od dostupnosti i kvalitete povezanih podataka, apetit za pojedinim rizikom se definiše kvalitativno ili kvantitativno. Veoma je bitno naglasiti da ograničavanje, tj, limitiranje rizika na prihvatljiv nivo istovremeno utiče na nivo prinosa koji Društvo može da očekuje iz poslovanja, iz tog razloga, Društvo teži ka tome da limiti proizilaze iz prihvatljivog nivoa, kao i da na osnovu pomenutih ograničenja postiže maksimalni mogući prinos.

Društvo preuzima i upravlja rizicima u skladu sa zacrtanim strateškim ciljevima. Takođe, Društvo je u internim aktima definisalo tipove rizika, kao i tolerancije prema rizicima koje je spremno da preuzme za ostvarenje postavljenih ciljeva, a to su:

- Rizici osiguranja,
- Tržišni rizici,
- Kreditni rizici,
- Rizik likvidnosti,
- Operativni rizici i
- Nefinansijski rizici.

Metodologija mjerenja rizika je Standardna formula (Solventnost 2), što je i definisano u Katalogu rizika.

10. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Tržišni rizici

Društvo je u toku poslovanja izloženo različitim finansijskim rizicima. U tržišne rizike spadaju rizik promjene kamatnih stopa, rizik cijena vlasničkih hartija od vrijednosti, cijena nekretnina, valutni rizik, rizik raspona. Tržišni rizik je opasnost od nastanka gubitka ili nepovoljne promjene finansijskog položaja Društva koja nastaje zbog promjena u visini i nepredvidljivosti tržišnih cijena sredstava, obaveza i finansijskih instrumenata. Tržišni rizik znači smanjenje viška imovine Društva iznad njegovih obaveza zbog promjene tržišnih varijabli na tržištima finansija i nekretnina. Dakle, tržišni rizici odražavaju rizike koji proizilaze iz promjena u vrijednosti ili nepostojanosti tržišnih cijena finansijskih instrumenata. Društvo u okviru upravljanja tržišnim rizicima uzima u obzir one finansijske instrumente koji utiču na vrijednost njegovih sredstava i obaveza i strukturnu neusklađenost njegovih sredstava i obaveza.

Cjelokupan sistem upravljanja rizicima usmjeren je na nepredvidivost finansijskih tržišta i nastoji da svede na minimum potencijalne negativne uticaje na finansijsko poslovanje Društva. Upravljanje rizicima obavlja rukovodstvo na osnovu akata koje odobri Odbor direktora. Svi indikatori tržišnih rizika definisani internim aktima Društva su u okviru postavljenih limita, kao i sama procjena rizika.

Kreditni rizici

Društvo ima politike kojima se ograničava obim kreditnog izlaganja prema svakoj pojedinačnoj finansijskoj instituciji. Učesnici u poslu i gotovinske transakcije su ograničeni na finansijske institucije visokog kreditnog kvaliteta.

Društvo je izloženo kreditnim rizicima, koji predstavljaju rizike da suprotna strana neće biti sposobna da plati pun iznos duga po dospijeću. Područja u kojima je Društvo izloženo ovoj vrsti rizika su:

- izloženost iz reosiguranja,
- potraživanja od osiguranika, kao i potraživanja od posrednika u osiguranju i ostala potraživanja,
- dati zajmovi,
- izloženost prema bankama.

Rizik likvidnosti

Oprezno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumijeva održavanje dovoljnog iznosa novčanih sredstava i hartija od vrijednosti namijenjenih prodaji, raspoloživost finansiranja preko odgovarajućeg iznosa kreditnih obaveza i mogućnosti da se izravna pozicija na tržištu. Društvo je u cilju efikasnog upravljanja rizikom likvidnosti, pored praćenja regulatornog koeficijenta likvidnosti, definisalo i pokazatelj pokrivenosti likvidnosti (LCR) koji prati u osnovnim i stresnim scenarijima. Navedeni pokazatelj ukazuje da Društvo u svakom momentu ostvaruje adekvatan nivo likvidnosti (iznad definisanih limita u oba scenarija). Regulatorni koeficijent likvidnosti Društva na 31.12.2024. godine iznosio je 17,13.

11. CILJEVI I POLITIKE U UPRAVLJANJU FINANSIJSKIM RIZICIMA. RIZICIMA I NEIZVJESNOSTIMA POSLOVANJA

Društvo je uspostavilo Sistem upravljanja rizicima čiji je osnovni cilj ostvarivanje zacrtanih strateških ciljeva, Konstantno se prati profil rizičnosti Društva kako bi se objezbjedio potreban nivo kapitala za pokriće obaveza,

Ključni principi uspostavljenog sistema upravljanja rizicima su:

- oblikovanost prema organizaciji, prirodi, obimu i složenosti poslovanja Lovćen osiguranja,
- uravnoteženost u smislu očekivanog prinosa i preuzetih rizika,
- sistematičnost, cjelovitost, strukturiranost i dokumentovanost,
- zasnovanost na profesionalnosti i odgovornosti prema svim učesnicima poslovanja,
- integriranost u cjelokupnu organizacionu strukturu i kulturu, kao i uključivanje u procese donošenja odluka,
- usklađenost sa zakonskim i regulatornim zahtjevima i apetitom za preuzimanje rizika, određenim od strane Odbora direktora,
- usklađeno, efikasno i sveobuhvatno upravljanje rizicima na nivou Grupe.

Osnovni ciljevi sistema upravljanja rizicima su:

- obezbjeđenje pomoći Izvršnom direktoru i Odboru direktora u nadzoru i koordinaciji rizika, sa kojima se Lovćen osiguranje suočava u svom poslovanju,
- razumijevanje i prepoznavanje značajnih rizika u svim područjima društva,
- obezbjeđenje održavanja rizika u granicama koje je odredio Odbor direktora,
- obezbjeđivanje da su odluke o rizicima u skladu sa strateškim ciljevima,
- obezbjeđenje razumljivosti odluka koje se u velikoj mjeri zasnivaju na kvantitativnim analizama,
- obezbjeđenje optimizacije odnosa između povrata ili troškova i rizika,
- obezbjeđenje alokacije kapitala u skladu sa rizicima,
- obezbjeđenje da sistem nagrađivanja ne podstiče pretjerano preuzimanje rizika i sukob interesa.

Sistem upravljanja rizicima uključuje sva područja, posebno ona koja imaju značajan uticaj na poslovanje i ciljeve, adekvatnost kapitala ili kapitalni rizik:

- upravljanje rizicima osiguranja, uključujući razvoj proizvoda, formiranje tehničkih rezervi i određivanje maksimalnog nivoa samopridržaja,
- upravljanje kreditnim rizicima, uključujući pružanje efikasnog reosiguranja i drugih tehnika za smanjenje rizika,
- upravljanje tržišnim rizicima,
- upravljanje rizikom likvidnosti,
- aktivno upravljanje sredstvima i obavezama i obezbjeđenje njihove optimalne usklađenosti,
- upravljanje operativnim rizicima, uključujući rizike informacione sigurnosti i unutar njih kibernetiskim rizicima,
- upravljanje nefinansijskim rizicima, uključujući rizike održivosti.

Sistem upravljanja rizicima Društva zasniva se na činjenici da su analize, nalazi i mjere dokumentovane na jasan i transparentan način.

Kod postizanja efikasnog integrisanog upravljanja rizicima i uspostavljanja jedinstvenog sistema upravljanja rizicima, Društvo pored zahtjeva za preglednošću prati i princip optimalnog upravljanja odnosa izloženosti rizicima i profitabilnosti te princip odnosa troškova i koristi kao i cilj obezbjeđivanja likvidnosti.

Spremnošću za preuzimanje rizika Društvo na kvantitativni i kvalitativni način definiše stepen do kojeg je na pojedinačnim segmentima rizika – u okviru svoje sposobnosti - spremno da se izloži za postizanje svojih strateških ciljeva. Kvalitativne mjere opisuju poslovne strategije i ciljeve, koji označavaju smjer djelovanja i definišu rizike, koje su spremni preuzeti. Kvantitativne mjere uspostavljaju konkretne mjere za pojedine vrste rizika (tzv. ključne indikatore) kao i nivoe spremnosti i tolerancije za preuzimanje svake važne vrste rizika, koji omogućavaju uspostavljanje limita i koje su ključne za implementaciju efikasnog procesa upravljanja rizicima. U skladu sa prethodno navedenim Društvo je definisalo set dokumenata kao okvir za uspostavljanje sistema upravljanja rizicima.

12. IZJAVA O PRIMJENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Korporativno upravljanje predstavlja sistem koji podrazumijeva odgovorno upravljanje i kontrolu nad privrednim društvom i usmjeren je ka stvaranju dugoročne vrijednosti koji se odvija kroz zaštitu interesa članova društva, akcionara kao i transparentnost prema svim zainteresovanim stranama.

Vlasnik Društva od 2011. godine je Triglav INT, holdinška družba d.o.o., Ljubljana sa ukupnim učešćem u vlasničkoj strukturi od 99,06536792% Triglav INT, je zavisno Društvo Zavarovalnice Triglav i u njenoj nadležnosti je upravljanje svim zavisnim Društvima kompanijama van teritorije Slovenije u kojoj je Triglav većinski vlasnik.

Osnovni nosioci korporativnog upravljanja u našem Društvu su predviđeni relevantnim zakonom i Statutom.

U tom smislu, Društvo je organizovano na način da se upravljanje i nadzor nad poslovanjem, sprovođenje i izvršavanje odluka, ostvaruje preko najvišeg organa Skupštine akcionara, Odbora direktora, Revizorskog odbora, Izvršnih direktora, Sekretara, Internog revizora, Eksternog revizora.

U 2024. godini održano je:

- 2 sjednice Skupštine akcionara (jedna redovna i jedna vanredna);
- 10 sjednica Odbora direktora;
- 5 sjednica Revizorskog odbora,

Takođe, u Društvu se redovno održavaju sjednice kolegijuma Izvršnog direktora kojima prisustvuju pored Izvršnih direktora svi direktori sektora i službi kao i Sekretar Društva, a po potrebi prisustvuju i drugi zaposleni pogotovo kad je potreba informisanja stalni članovi o specifičnim oblastima.

U 2024. godini, održano je 6 sjednica kolegijuma Izvršnih direktora čija je suština održavanja transparentnosti, informisanje i zajedničko rešavanje izazova.

Društvo je i u 2024. godini nastavilo da inovira postojeće akte i usvaja nove. U sledećem tekstu, kratak pregled nekih od donijetih akata sa navođenjem njihove svrhe, razlozima donošenja, osnovama za usklađivanje i sl.

Pravilnik o sistemu internih kontrola u Lovćen Osiguranju AD, definiše uspostavljanje i bitne komponente sistema internih kontrola u Lovćen osiguranju AD (u daljem tekstu: Društvo), te uloge i odgovornosti nosioca pojedinih područja u ovom sistemu.

Pod sistemom internih kontrola Društva podrazumijevaju se odgovarajuće administrativne i druge procedure, postupci i radnje koje su izvršni direktori zajedno sa nosiocima poslovnih procesa dužni organizovati i primijeniti na način koji odgovara prirodi, složenosti i rizicima posla, okvir interne kontrole, kao i postupak izvještavanja o usklađenosti poslovanja Društva i kontrola te usklađenosti, a radi određivanja i prihvatanja odgovarajućih rizika i upravljanja tim rizicima, te sprečavanja nepravilnosti i nezakonitosti u poslovanju Društva.

Metodologija upravljanja rizikom likvidnosti u akcionarskom društvu za osiguranje „Lovćen“, Cilj Metodologije upravljanja rizikom likvidnosti koja proizilazi iz Politike upravljanja rizikom likvidnosti, jeste da detaljnije definiše metode, tehnike i postupke utvrđivanja, mjerenja rizika likvidnosti i upravljanja njime.

Metodologija upravljanja tržišnim rizicima akcionarskog društva za osiguranje „Lovćen“. Metodologija upravljanja tržišnim rizicima akcionarskog društva za osiguranje „Lovćen“ proizilazi iz Politike upravljanja tržišnim rizicima i Izjave o apetitu za rizikom. Cilj Metodologije je da se detaljnije opišu metode, tehnike i postupci upravljanja tržišnim rizicima.

Politika upravljanja rizikom likvidnosti u akcionarskom društvu za osiguranje „Lovćen“ proizilazi iz Strategije preuzimanja i upravljanja rizicima i detaljnije određuje sistem i važeće elemente procesa za prepoznavanje (identifikaciju), mjerenje ili procjenu, upravljanje i praćenje rizika likvidnosti, kojem se akcionarsko društvo za osiguranje „Lovćen“ izlaže u svom poslovanju.

Politika aktuarske funkcije Lovćen osiguranja ad. Politika aktuarske funkcije u Društvu preciznije definiše mjesto u organizacionoj strukturi, nadležnosti odnosno zadatke i odgovornosti, uključujući i izvještavanje, kako aktuarske funkcije tako i njenog nosioca u skladu sa poslovnom strategijom Društva. Cilj politike je da obezbijedi pregledan sistem upravljanja sa jasnim zadacima i nadležnostima koje imaju aktuarska funkcija i nosilac aktuarske funkcije u Društvu.

Pravilnik o sponzorstvima i donacijama. Ovaj Pravilnik uređuje uslove, način i postupak za dodjelu sponzorskih i donatorskih sredstava Akcionarskog društva za osiguranje „Lovćen“ Podgorica.

Društvena odgovornost je jedna od ključnih vrijednosti i strateško opredjeljenje Grupe Triglav, te je kao takva ugrađena u svaki naš poslovni korak.

Politika službe interne revizije Lovćen osiguranja A.D. Podgorica. U odnosu na prethodnu verziju Pravilnika o radu SIR usvojenog 19.12.2022. struktura i raspored članova su izmijenjeni na način da sami raspored članova Politike prati nove Globalne standarde.

Politika zaštite podataka o ličnosti. Politika zaštite podataka predstavlja osnovu i krovni dokument za pridržavanje zakonskih osnova u pogledu zaštite podataka o ličnosti Lovćen osiguranja AD.

Zaštita podataka je od izuzetnog značaja za Lovćen osiguranje AD kako bi se društvo uskladilo sa zakonskim zahtjevima u ophođenju sa podacima o ličnosti. Povjereni podaci o ličnosti (bilo podaci klijenata, bilo zaposlenih ili ostalih pogođenih osoba) predstavljaju kategorije za Lovćen osiguranje AD koji zahtijevaju posebnu zaštitu. Politika o zaštiti podataka se stoga primjenjuje u svim organizacionim procedurama Lovćen osiguranja AD.

Politika zaštite podataka reguliše uopšteno ophođenje sa podacima o ličnosti, a naročito ona reguliše i definiše

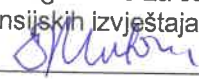
- Odgovornosti, dužnosti i obaveze za sve relevantne teme u pogledu zaštite podataka,
- Svijest o neophodnosti strategijskih, tehničkih i organizacionih mjera u svrhu obezbjeđivanja zahtjeva zaštite podataka.

Pravilnik o procesu i praćenju naplate premije osiguranja u Lovćen osiguranju AD Podgorica. Pravilnikom o procesu i praćenju naplate premije osiguranja u Lovćen osiguranju AD Podgorica uređuje se proces praćenja i naplate premije osiguranja, proces slanja obavještenja i opomena. Takođe ovim pravilnikom se definišu postupci za obezbjeđivanje naplate od zaključenja osiguranja od strane ovlašćenih lica do prinudne naplate dospjele, a nenaplaćene premije vansudskim ili sudskim putem. Zatim, definiše sklapanje i sprovođenja kompenzacija kao i proces naplate regresa.

Politika upravljanja operativnim rizicima. Politika definiše elemente sistema upravljanja operativnim rizicima, kao i odgovornosti i opisuje ključne procese identifikacije, ocjenjivanja ili mjerenja, savladavanja i praćenja operativnim rizicima, kao i izvještavanja. Takođe, definiše sistem nadležnosti i odgovornosti u procesu upravljanja operativnim štetnim događajima. Interne metodologije detaljnije opisuju metode, tehnike i postupke za identifikaciju, mjerenje ili procjenu, savladavanje i praćenje operativnih rizika.

Sve četiri ključne funkcije (rizici, usklađenost poslovanja, aktuarijat i interna revizija) su u 2024. godini redovno izvještavale i informisale organe Društva o svojim aktivnostima.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izvještaja

(Dijana Milatović, ovlašćeni
računovođa)

Izvršni direktor

(Stanko Mugoša)

Glavni izvišni direktor

(Matjaž Božič)

Radule Radulović

Direktor Sektora za finansije, računovodstvo i kontroling

